

227/14

KNJIŽNICA
DOMŽALE
D. O. A.

MENGŠAN

glasilo KS za Dobeno, Loko, Mengeš in Topole

številka 14 / letnik II / gruden / 1994

Pozdrav
iz
Mengša

**NAŠ ŽUPAN
JANEZ PER**

ČAS PRAZNIKOV...

AVTOŠOLA · MENGEŠ

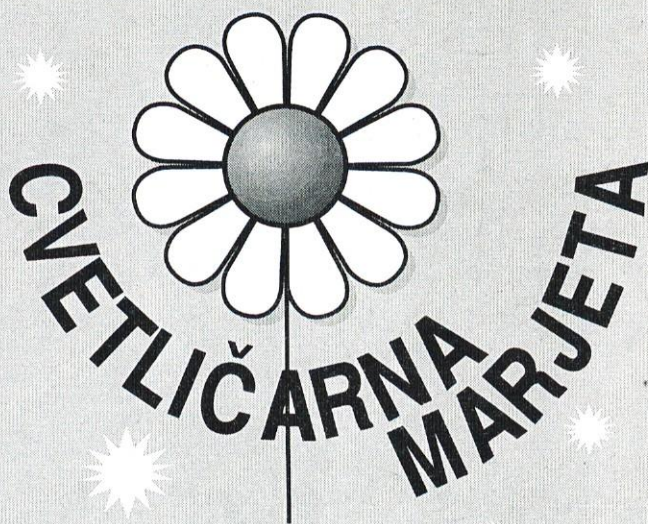
RETOS
RETOS
RETOS

TEČAJ 11.01.95

**ŽELIMO VAM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO 1995**

AVTOŠOLA · MENGEŠ

informacije vsak dan med 16. - 17. uro,
telefon 739 -621 ali ves dan 0609 623 - 303.

Dragi kupci!
Zahvaljujemo se Vam za obisk,
obenem pa Vam voščimo
prijetne božične in
novoletne praznike.

TRGOVINA TEKSTILNIH IZDELKOV

*ZAHVALJUJEMO SE VSEM,
KI SO VERJELI V NAS - DALI
SO NAM MOČ
ZAHVALJUJEMO PA SE TUDI
TISTIM, KI NISO - DALI SO
NAM VOLJO IN ENERGIJO.*

HA-NI

61234 MENGEŠ, GROBELJSKA 8
Telefon 061/737-904

**ŽELIMO VAM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO 1995**

UVODNIK

Drage bralke in bralci!

Toliko pošte, kot smo jo dobili v zadnjih nekaj tednih, marsikateri občan ne bo dobil še kar nekaj časa. Stranke so kar tekmovala med seboj, katera bo poslala več in lepše. Prvo pismo je obljubljalo nekaj, drugo nekaj drugega, spet tretje nekaj nemogočega, ...

Razumljivo je, da je vsakdo poskušal po svoje prepričati volivce. Kako je to komu uspelo in na kakšen način, je zdaj že dejstvo! Nekaterim se je verjetno zgodilo, da se niso odločili za pravo stranko, zato pa so bili deležni različnih sankcijskih posegov, podtikanj, lažnih izjav. Hudo je, če se začne politika mešati v gospodarstvo!

Izvolili smo šestnajst svetnikov in župana, ki nam bodo v naslednjih štirih letih po svojih najboljših močeh pomagali, da nam bo lepše, bolj zabavno, bolj kulturno, bolj gospodarno, ekonomsko napredno, ... Na nas vseh pa je vrsta, da se usedemo za isto mizo, skupno pogledamo probleme in jih poskušamo reševati od začetka do konca, z istim ciljem - za Mengeš, za skupno in ne le osebno dobro posameznika!

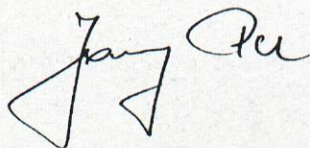
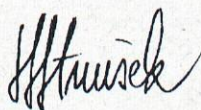
Kljub predvolivnemu in povolivnemu kirkusu pa je v Mengšu življenje teklo svojo pot. Umetnost in kultura gresta z roko v roki ne glede na okoliščine, športniki se zbirajo, ker vedo, kaj je njihov cilj. Njih stranke ne motijo.

V času pred božičnimi in novoletnimi prazniki se spominjamo vsega lepega in manj lepega v iztekajočem se letu. Smo bili dovolj pridni? Preveč ali premalo ubogljivi? Naša beseda kaj velja? Se znamo boriti za svoje pravice? Kakšna je naša bilanca? Če je račun pozitiven, potem smo na dobri poti! Če so številke rdeče, se moramo zamisliti! Zakaj smo premalo odločni? Tudi takrat ko je vprašanje naš lastni obstoj! Kdo je lahko naš gospodar!

Spoštovani! Želim Vam mirno, srečno, predvsem pa konstruktivno leto! S 01. januarjem 1995 bomo občina, občina Mengeš, ki bo združevala vasi Dobeno, Loko, Topole in Mengeš v svojo celoto. Tedaj se ne bomo mogli več zgovarjati na druge. Naša dela bodo naš izkaz!

Vaš Janez Per, odgovorni urednik

Tatjana Sivec Strmšek, glavna urednica

KAZALO

UVODNIK	3
LOKALNA SAMOUPRAVA.....	4-6
PREDSTAVLJAMO VAM.....	7
ŽIVLJENJE KS	8
VAŠA POŠTA	9-10
NAŠA ŠOLA.....	11
IZOBRAŽEVANJE	12-13
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI ..	14-15
KULTURNI SPOMENIKI.....	16
OBIČAJI.....	17
ŽUPAN NA OBISKU.....	18
KULTURA.....	19-23
VOŠČILA.....	24-29
... SE PREDSTAVI	30-32
DRUŠTVA	33-36
ŠPORT	37-39
PROMET	40-41
MI MED SEBOJ.....	42-43
DOBROTA NE POZNA MEJA ..	44-45
IZ MIHAELOVEGA LISTA	46
GOSPODINJSKI KOTIČEK	47
SMEH NI GREH	48
RAČUNALNIŠTVO	49

MENGŠAN, mesečnik KS MENGEŠ

Naslov uredništva:

Slovenska 28, Mengeš
telefon/telefax: (061) 737 - 317
žiro račun: 50120 - 603 - 55739

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (glavna urednica),
Janez Per (odgovorni urednik),
Marija Cvetek, Jože Vahtar, Ivan Sivec (člani)
Lektorica: **Špela Zalokar**
Računalniški prelom: **Matjaž Martinec**
Slike na naslovnici: zgoraj iz arhiva **Marka Korenčana**
spodaj **Brane Ravnikar**

Izdaja: **MI AMIGO** d.o.o.

Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov in ga prejmejo gospodinjstva **Mengša, Topol, Loke in Dobena** brezplačno na dom.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: **Skok**, Radomlje

LOKALNA SAMOUPRAVA

REZULTATI VOLITEV (1. KROG)

Rezultati glasovanja za občinski svet po voliščih

VOLIŠČE: 1 GASILSKI DOM TOPOLE

oddanih gl.: 134		nevelj. gl.: 17	
lista: glas.(%)	1.: 47 (40,2%)	2.: 8 (6,8%)	3.: 10 (8,5%)
lista: glas.(%)	4.: 21 (17,9%)	5.: 7 (6,0%)	6.: 24 (20,5%)

VOLIŠČE: 2 OBRтна ZADRUGA ZORA MENGEŠ

oddanih gl.: 566		nevelj. gl.: 48	
lista: glas.(%)	1.: 138 (26,6%)	2.: 14 (2,7%)	3.: 73 (14,1%)
lista: glas.(%)	4.: 142 (27,4%)	5.: 38 (7,3%)	6.: 113 (21,8%)

VOLIŠČE: 3 DOM POČITKA MENGEŠ

oddanih gl.: 539		nevelj. gl.: 73	
lista: glas.(%)	1.: 103 (22,1%)	2.: 37 (7,9%)	3.: 46 (9,9%)
lista: glas.(%)	4.: 146 (31,3%)	5.: 52 (11,2%)	6.: 82 (17,6%)

VOLIŠČE: 4 KULTURNI DOM MENGEŠ

oddanih gl.: 518		nevelj. gl.: 34	
lista: glas.(%)	1.: 144 (29,8%)	2.: 28 (5,8%)	3.: 56 (11,6%)
lista: glas.(%)	4.: 126 (26,0%)	5.: 45 (9,3%)	6.: 85 (17,6%)

VOLIŠČE: 5 GLASBENA ŠOLA MENGEŠ

oddanih gl.: 265		nevelj. gl.: 18	
lista: glas.(%)	1.: 78 (31,6%)	2.: 19 (7,7%)	3.: 37 (15,0%)
lista: glas.(%)	4.: 46 (18,6%)	5.: 19 (7,7%)	6.: 48 (19,4%)

VOLIŠČE: 6 GLASBENA ŠOLA MENGEŠ

oddanih gl.: 540		nevelj. gl.: 75	
lista: glas.(%)	1.: 132 (28,4%)	2.: 23 (4,9%)	3.: 70 (15,1%)
lista: glas.(%)	4.: 102 (21,9%)	5.: 59 (12,7%)	6.: 79 (17,0%)

VOLIŠČE: 7 TRAK MENGEŠ-NOVI OBJEKT

oddanih gl.: 477		nevelj. gl.: 26	
lista: glas.(%)	1.: 86 (20,4%)	2.: 20 (4,8%)	3.: 64 (15,2%)
lista: glas.(%)	4.: 129 (30,6%)	5.: 53 (12,6%)	6.: 69 (16,4%)

VOLIŠČE: 8 GASILSKI DOM LOKA PRI MENGEŠU

oddanih gl.: 433		nevelj. gl.: 47	
lista: glas.(%)	1.: 133 (29,3%)	2.: 21 (5,4%)	3.: 48 (12,4%)
lista: glas.(%)	4.: 87 (22,5%)	5.: 34 (8,8%)	6.: 83 (21,5%)

VOLIŠČE: 9 DOMAČIJA ANŽIN FELIKS DOBENO 10

oddanih gl.: 36		nevelj. gl.: 3	
lista: glas.(%)	1.: 14 (42,4%)	2.: 3 (9,1%)	3.: 4 (12,1%)
lista: glas.(%)	4.: 8 (24,2%)	5.: 0 (0,0%)	6.: 4 (12,1%)

VOLIŠČE: 901 VOLITVE PO POŠTI

oddanih gl.: 6		nevelj. gl.: 0	
lista: glas.(%)	1.: 1 (16,7%)	2.: 0 (0,0%)	3.: 1 (16,7%)
lista: glas.(%)	4.: 0 (0,0%)	5.: 2 (33,3%)	6.: 2 (33,3%)

VOLIŠČE: 999 PROSTORI KS MENGEŠ-PREDČASNO VOLIŠČE

oddanih gl.: 22		nevelj. gl.: 0	
lista: glas.(%)	1.: 4 (18,2%)	2.: 1 (4,5%)	3.: 9 (40,9%)
lista: glas.(%)	4.: 3 (13,6%)	5.: 2 (9,1%)	6.: 3 (13,6%)

Skupni rezultati udeležbe v občini

skupno število volilcev z območja občine	4765
skupaj glasovalo volilcev:	3506
procent udeležbe v občini:	73,58%

Rezultati glasovanja za župana po voliščih

VOL.	ODD.	NEV.	KALUŠNIK	PER	ŠKRLEP
1	134	12	24	81	17
2	566	27	186	265	88
3	539	48	192	198	101
4	518	30	173	245	70
5	265	9	86	114	56
6	540	30	185	232	93
7	447	15	188	171	73
8	432	35	123	198	76
9	36	2	6	21	7
901	6	0	2	2	2
999	22	0	6	13	3

Skupni rezultati glasovanja za župana v občini	
odd. gl.:	3506
nevelj. gl.:	208
vel. gl.:	3297

kandidat	št. glasov	% glasov
1. Roman Kalušnik	1171	35,52%
2. Janez Per	1540	46,71%
3. Janez Škrlep	586	17,77%

Rezultati glasovanja za občinski svet skupno

št. ime liste	glasov	% glasov
1. SLS-slovenska ljudska stranka	860	27,2%
2. SNS-slovenska nacionalna stranka	174	5,5%
3. Socialna demokratska stranka	418	13,2%
4. LDS-liberarna demokracija Slovenije	810	25,6%
5. ZLSD-združena lista socialnih demokratov	311	9,8%
6. Slovenski krščanski demokrati	592	18,7%
SKUPAJ		3165

MENGŠAN

LOKALNA SAMOUPRAVA

REZULTATI VOLITEV (1. KROG)

VOLIŠČE 30.01 - GASILSKI DOM TOPOLE
Topole.

VOLIŠČE 30.04 - KULTURNI DOM MENGEŠ
Mengeš: Balantičeva ulica, Detelova ulica, Janševa ulica, Kersnikova ulica, Kopitarjeva ulica, Lavričeva ulica, Mehletova ulica, Prelovškova ulica, Slamnikarska ulica brez števil 2, 4, 6, 8, 12 in 14, Slovenska cesta od števil 1 do 67, Šolska ulica, Šubljeva ulica, Zavrti brez števil 36 in 45

VOLIŠČE 30.07 - TRAK MENGEŠ - NOVI OBJEKT
Mengeš: Hribarjeva ulica, Maistrova ulica, Murnova ulica, Ulica dr. Zajca, Slomškova ulica, Zadržiška ulica, Zoranina ulica.

VOLIŠČE 30.10 - PROSTORI KRAJEVNE SKUPNOSTI MENGEŠ, ZAVRTI 1
Predčasne volitve.

VOLIŠČE 30.02 - OBRтна ZADRUGA ZORA MENGEŠ

Mengeš: Aljaževa ulica, Čopova ulica, Drnovo, Dragarjeva ulica, Erjavčeva ulica, Finžgarjeva ulica, Gorenjska cesta brez števil 2a, 2b in 2c, Levstikova ulica, Krekova ulica, Medvedova ulica, Novakova ulica, Pot talcev, Prešernova cesta, Staretova ulica, Steletova ulica, Sadnikarjeva ulica, Svetčeva ulica, Valvazorjeva ulica, Veselovo nabrežje, Zupanova ulica.

VOLIŠČE 30.05 - GLASBENA ŠOLA MENGEŠ I.

Mengeš: Cankarjeva ulica, Glasbilarška ulica, Grobeljska cesta, Jarška cesta, Slovenska cesta od števil 68 dalje, Stara pot, Trdinov trg, Trubarjeva ulica, Vegova ulica, Vodnikova ulica.

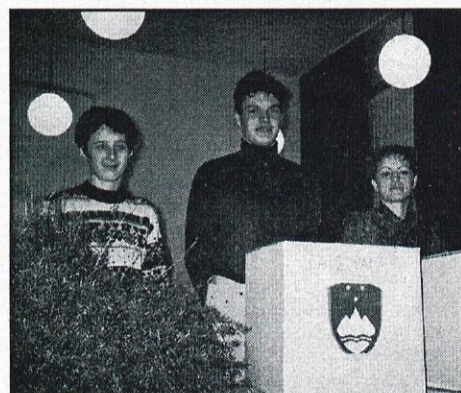

VOLIŠČE 30.09 - DOMACIJA FELIKS ANŽIN,
DOBENO 10
Dobeno.

VOLIŠČE 30.03 - DOM POČITKA MENGEŠ

Mengeš: Glavarjeva ulica, Glavni trg, Kolodvorska cesta števil 2a, 2b, 2c; Levčeva ulica, Slamnikarska ulica števil 2, 4, 6, 8, 12, 14, Zavrti števil 36 in 45.

VOLIŠČE 30.06 - GLASBENA ŠOLA MENGEŠ II.

Mengeš: Baragova ulica, Dalmatinova ulica, Glavičeva ulica, Gregčeva ulica, Jelovškova ulica, Koblerjeva ulica, Linhartova cesta, Liparjeva cesta, Muljava, Ogrinovo, Pristava, Rašiška cesta, Ropretova cesta, Šubičeva ulica, Za malnom.

VOLIŠČE 30.08 - GASILSKI DOM LOKA PRI MENGEŠU

Loka pri Mengšu: Gasilska cesta, Grajska cesta, Na gmajni, Pot na Dobeno, Testenova ulica, Trzinska cesta, Za Pšato.

LOKALNA SAMOUPRAVA

REZULTATI VOLITEV (1. KROG)

Rezultati

Občinska komisija je na osnovi prejetega števila glasov ugotovila, da so v skladu s 86. členom Zakona o lokalnih volitvah posamezne LISTE KANDIDATOV prejele naslednje število mandatov:

SLS - Slovenska ljudska stranka 5
SNS - Slovenska nacionalna stranka 1
SDSS - Socialdemokratska stranka Slovenije 2
LDS - Liberalna demokracija Slovenije 4
ZLSD - Združena lista socialnih demokratov 1
SKD - Slovenski krščanski demokrati 3

Občinska volilna komisija občine Mengeš je ugotovila, da nihče od kandidatov na LISTAH KANDIDATOV ni dobil tolikšnega števila preferenčnih glasov, da bi se v skladu z 18. členom Zakona o lokalnih volitvah spremenil vrstni red kandidatov na posameznih listah.

Na podlagi števila izračunanih mandatov in v skladu s 86. členom Zakona o lokalnih volitvah je Občinska volilna komisija občine Mengeš ugotovila, da so bili v Občinski svet občine Mengeš izvoljeni naslednji kandidati z naslednjih list:

1. Janez Per, roj. 9.6.1947, stan. Mengeš, Slovenska 3
 SLS - Slovenska ljudska stranka

2. Milan Jenčič, roj. 24.9.1951, stan. Mengeš, Glavni trg 5

LDS - liberalna demokracija Slovenije

3. Jože Pajnič, roj. 18.6.1945, stan. Mengeš, Muljava 11

SKD - Slovenski krščanski demokrati

4. Andrej Kozelj, roj. 27.11.1955, stan. Mengeš, Zavrti 36

SLS - Slovenska ljudska stranka

5. Franc Gregorc, roj. 19.12.1937, stan. Mengeš, Cankarjeva 19

SDSS - Socialdemokratska stranka Slovenije

6. Roman Kalušnik, roj. 13.1.1958, stan. Mengeš, Slovenska 24

LDS - Liberalna demokracija Slovenije

7. Janez Dimec, roj. 27.1.1944, stan. Loka pri Mengšu, Testenova 13

ZLSD - Združena lista socialnih demokratov

8. Franc Guna, roj. 28.3.1941, stan. Mengeš, Kolodvorska 9

SKD - Slovenski krščanski demokrati

9. Jožica Komatar, roj. 26.10.1954, stan. Mengeš, Prešernova 13

SLS - Slovenska ljudska stranka

10. Branko Lipar, roj. 25.4.1944, stan. Mengeš, Gorenjska 2

LDS - Liberalna demokracija Slovenije

11. Franc Bergant, roj. 27.2.1960, stan. Topole 32

SLS - Slovenska ljudska stranka

12. Alojzij Janežič, roj. 3.9.1937, stan.

Mengeš, Japljeva 9

SDSS - Socialdemokratska stranka Slovenije

13. Peter Gubanc, roj. 1.3. 1963, stan. Mengeš, Zavrti 42

LDS - Liberalna demokracija Slovenije

14. Tatjana Sivec Strmšek, roj. 17.7.1965, stan. Mengeš, Ogrinovo 5

SKD - Slovenski krščanski demokrati

15. Primož Podlogar, roj. 17.2.1967, stan. Mengeš, Balantičeva

SNS - Slovenska nacionalna stranka

16. Franc Ručigaj, roj. 08.10.1934, stan. Mengeš, Novakova 14

SLS - Slovenska ljudska stranka

Sestavni del tega poročila je ZAPISNIK o delu Občinske volilne komisije občine Mengeš pri ugotavljanju izida glasovanja za izvolitev Občinskega sveta občine Mengeš, 4. decembra 1994, ter računalniški izpisi.

predsednik:
 Martin Kosmina
 tajnica:
 Irena Podgoršek
 člani:
 Feliks Šegatina
 Andreja Burja Kračman
 Franc Jamšek
 Damjan Gregorc
 Janez Burja
 Kazimir Šorn

Soočenje

Četrtek, 01.12.1994, dvorana Kulturnega doma Mengeš.

Tiste dni se je govorilo samo še o volitvah, o kandidatih za župana, o strankarski pripadnosti, ...

Na odru pa so se pojavili po vnaprejšnjih prijavah pri organizatorju okrogle mize (nekateri so soočenje razumeli drugače) po vrstnem redu, kot je bil že prej izžreban kot vrstni red na volilnih lističih:

SNS - g. Primož Podlogar
 SDSS - g. Tomaž Štebe
 LDS - g. Milan Jenčič
 ZLSD - g. Janez Dimec
 SKD - g. Jožef Pajnič

Kot kandidata za župana sta se predstavila predstavnik LDS in SKD strank: g. Roman

Kalušnik in g. Janez Škrlep.

Čeprav imamo v Mengšu registriranih kar šest strank in smo se med šestimi tudi oddelali na volitvah, predstavnika SLS stranke in kandidata za župana stranke SLS, g. Janeza Pera, na soočenje ni bilo.

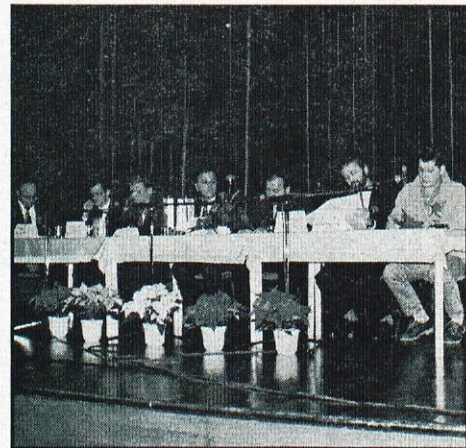
Ko smo program pripravljali, smo si zamislili uro in pol dolg pogovor udeležencev v dvorani s tistimi, ki so bili na odru, pa se je vse skupaj krepko potegnilo. Vprašanja so bila zanimiva, nekatera manj prijetna, vendar na vsa mora bodoči svetnik ali župan odgovoriti. Tudi vsem za mizo ni bilo prav lepo, kljub temu pa korajža velja in takšne oblike v Mengšu še ni bilo.

Da pa ni bilo vse skupaj prenapeto, so za predah zapela nekaj pesmi dekleta ženskega noneta Vigred.

Organizator okrogle mize je bilo podjetje MI AMIGO, pobuda za to je prišla s strani

ZLSD stranke, z zamisljivo pa so se strinjali vsi, ki so bili prisotni na žrebanju za vrstni red objav volilnega gradiva v Mengšanu.

Tatjana Sivec Strmšek

Soočenje kandidatov v KD Mengeš. foto: P. Škrlep

PREDSTAVLJAMO VAM

NOVI ŽUPAN G. JANEZ PER

Janez Per, naš novi župan.

Janez Per se je rodil 09.06.1947 v Mengšu pri Kovačevih, kakor se je po domače reklo, v obrtniško-kmečki družini. Njegova rodbina se je pet rodov ukvarjala s kovaštvom, zato se jih je to ime kar prijelo. Janez, drugi otrok po vrsti, ima starejšo sestro Vido in mlajšo sestro Minko ter brata Jožeta. Janez je kot kratkohačnih obiskoval OŠ Mengeš, kasneje pa se je izučil za kovinostrugarja.

G. Janez Per, kolikor mi je poznano, vam glasba veliko pomeni. Kaj Vas je zaneslo v ta svet?

Dobro se spomnim 17.01.1959, ko sem šel prvič h godbi. Čutil sem nagnjenost do glasbe, navdušil pa me je tudi prijatelj Pavel. Hkrati se nas je pridružilo več sošolcev, na žalost pa nas le še nekaj vztraja.

Jeseni istega leta sem začel obiskovati tudi glasbeno šolo v Mengšu pri vsem znanem pedagogu in kapelniku Antonu Mehletu.

Včasih je bilo verjetno kar težko z denarjem. Ni bila glasbena šola preveč?

Godba se je odločila vlagati v svoj kader in nam je večji del stroškov šolanja plačala, drugo pa so dali moji starši.

Služnje vojaškega roka je zahtevalo daljšo odsotnost...

Ta čas sem preživel v Titogradu, kjer sem se izšolal za prometnega policaja, preostali del do leta in pol pa sem bil v Zagrebu.

Kdaj ste začeli sodelovati pri Alpskem kvintetu?

Pri Alpskem kvintetu sodelujem od leta 1970, fantje pa so igrali že pred tem. Če je potrebno, vzamem v roko tudi bas in pozavno.

Igrati na več inštrumentov ni tako preprosto...

Sčasoma se človek privadi, vaja prinese svoje. Veliko časa posvetim igranju.

Kako pa Vaše obveznost pri ansamblu usklajujete z delom na kmetiji? Ni to preveč naporno?

Po starših sem podedoval kmetijo. Nisem razprodajal imetja, pač pa smo z družino vlagali v modernizacijo. Mislim, da je pametno imeti nekaj, kar nas veže na tradicijo naše družine. Res pa je, da tudi otroci veliko pomagajo.

Človek bi si mislil, da tako predan glasbenik nima nobene zveze s politikom. Pa vendar ...

Na povabilo g. Janeza Škrlepa sem se odločil tudi za to. Pred štirimi leti sem bil z g. Tonetom Bendo z veliko večino izvoljen na zboru volivcev v skupščino, ta pa me je predlagala za mandatarja. Sestavil sem svet, za sodelavce pa sem si izbral ljudi, ki so potem prevzeli določene resorje in s tem tudi obveznosti za delo.

V času Vašega "vladanja" je bilo v Mengšu veliko novega. Čeprav ste bili vezani na Domžale in njihov proračun, ste verjetno že kmalu začeli razmišljati o lastni občini!

Ves čas smo si prizadevali, da bi Mengeš spet bil občina, kot je bilo to do leta 1959. Že prej je Mengeš igral pomembno vlogo, s centralizacijo pa so mu bile odvzete določene pristojnosti.

Kakšna je bila Vaša vloga v občini Domžale?

Dve leti sem delal v Izvršnem svetu SO Domžale, s tem pa sem imel pregled nad dogodki in delovanjem občine. Kot član IS SO Domžale sem bil zadolžen za turizem in razvoj podeželja. V tem času smo razvili domžalski simbol Slamko, izdali prospekt občine Domžale, skupaj smo ustanovili regijsko skupnost "Alpski svet Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp", v kateri sodelujejo še občine Kamnik, Mozirje, Kranj in Tržič. Izdali smo izdali katalog gostinsko-turistične, športno-rekreativne in kulturno-zgodovinske ponudbe teh krajev. Na tem področju smo izpeljali tudi projekt alpske ceste. Sodelujemo pa tudi pri izmenjavi koledarja prireditev. Tudi na področju izobraževanja smo izpeljali nekatere programe, med njimi izobraževanje za tur-

istične delavce. Na področju razvoja podeželja pa smo poleg ostalega pridobili tudi program CRPOV za Dobeno.

Ne smemo pozabiti na Vaše delo v KS Mengeš!

V Mengšu sem bil predvsem operativni delavec. Uspešni smo bili pri kar nekaj projektih. Več o tem si lahko preberete v tej številki Mengšan.

Delo z ljudmi je vedno najbolj naporno. Kako ga ocenjujete Vi?

Menim, da smo s sodelavci dobro sodelovali, enako s skupščino KS, s komisijami in odbori za izpeljavo določenih projektov.

Kakšno je Vaše mnenje o izobraževanju?

Vesel sem, da je prav Center za mlajše odrasle našel pot in sedež v Mengšu. Upam, da bomo še naprej dobro sodelovali in boste še naprej izdajali Mengšana, za kar je v veliki meri tudi Vaša zasluga. V načrtu pa imamo še nekatere skupne načrte, kot je na primer občinski turistično-podjetniški informacijski center.

Zakaj ste se odločili za kandidacijo?

Želel sem nadaljevati začeto delo!

V času predvolitve kampanje je bilo porabljenega veliko denarja za pridobivanje in prepričevanje volivcev...

Sam sem se pri tem zelo omejil. Moja kampanja je bila zmerna, predvsem pa nisem tako ali drugače onemogočal obeh protikandidatov.

Kako boste začeli v novi občini Mengeš?

Župan v demokratičnih državah kraj tudi navzven predstavlja, seveda v sodelovanju z občinskim svetom, krajani, društvi, ljudmi dobre volje. Predvsem pa želim, da bomo sedaj dali na stran strankarsko politiko in se bomo zavzemali za ljudi. Ostati moramo v službi ljudi in ne v službi politike.

Vaše sporočilo občankam in občanom!

Vsem prisrčno voščim božične in novoletne praznike. Zahvaljujem se vam za izkazano zaupanje! Prosim za strpnost, če bo kdaj kaj izpeljano tako, kot se vam ne bo zdelo dobro. Skrbeti moramo tudi za urejenost medčloveških odnosov.

G. Janez Per, naš prvi župan v novi občini Mengeš! Občanke in občani se zavedamo velikega dela in težkega začetka. Vendar vam zaupamo, da boste pošteno in v prid Mengšu ter njegovim ljudem "županjevali"!

Tatjana Sivec Strmšek

ŽIVLJENJE KS

OBČINA MENGEŠ

KS Mengeš - zdaj in nikoli več

29. 6. 1990 je skupščina KS Mengeš potrdila sestavo sveta KS Mengeš. V prvi ekipi na čelu z g. Janezom Perom so bili: Franc Ručigaj, Jožica Marin, Jože Gogala, Tone Benda, Nežka Burin, Milan Jenčič, Franc Bergant in Janez Škrlep kot podpredsednik sveta KS.

V 4 letih dela so bile spremembe v sestavi: Jože Vahtar je v letu 91 zamenjal g. Gogalo, ga. Nežko Burin je v letu 93 zamenjala ga. Jožica Komatar. Delo g. Jenčiča je prevzel g. Janez Per že v letu 1991.

Teško je po opravljenem delu po teh 4 letih presoditi, če se je naredilo zadosti, če smo vsi na vseh področjih naredili maksimalno. Kdor pozna ljudi, ki so se ob svojih delovnih dolžnostih v službah, v popoldanskem času, dopustu, v prostem času in tudi v nočeh razdajali za dobrobit Mengšanov, Ločanov, Topolcev in Dobencev, lahko pravim, da smo delovali pošteno, predvsem pa, da smo pustili sledove svojega dela - ne v svojo korist in slavo - predvsem za ljudi.

Dovolite, da na koncu podamo opravljeno delo, da ne bodo samo zapisana v glavah in spominu, temveč tudi v javnem dokumentu.

Na koncu dela in tega pisanja želimo vsem krajanom mnogo sreče, miru, strpnosti, ljubezni v srcu povezanih z zdravjem v letu 95. Božični prazniki pa naj bodo odsev pripravljenosti, da to storimo.

TOPOLE

- obnovljeni vaški vodnjak, dve kužni znamenji, asfaltna prevleka pred GD in ureditev javne razsvetljave.

LOKA

- ureditev loške ceste, kanalizacije, regulacija struge Pšate z novo škarpo, pločnikom in ograjo, pridobitev zemljišča za športno igrišče, izgradnja dveh avtobusnih postajališč, ureditev znamenja v križišču.

DOBENO

- asfaltiranje celotne trase ceste na Dobeno, dopolnitev hidrantnega omrežja in pridobitev državnega projekta CRPOV za Dobeno.

MENGEŠ

- preureditev stare čistilne naprave v razbremenilnik visokih vod,

Vodstvo Krajevne skupnosti Mengeš od 30. junija 1990; od leve strani v prvi vrsti: Andrej Urbanc (predsednik Skupščine KS), Franc Ručigaj, Janez Per (predsednik Sveta KS), Silva Drešar (administratorka), Jože Vahtar; v drugi vrsti: Anton Benda, Franc Bergant, Tomaž Štebe (poslanec v Skupščini občine Domžale), Martin Ogrinc (tajnik KS) in Janez Škrlep (poslanec in član predsedstva Skupščine občine Domžale). foto: Studio Majhenič

- sanacija kanalizacije pō Liparjevi cesti proti cerkvi,
- kanalizacija in asfaltiranje Janševe, Mehletove in Lavričeve ulice, obnova in asfaltiranje Trdinovega trga, Cankarjeve, Ropretove in dela Hribarjeve ceste,
- postavljena tri avtobusna postajališča,
- zgrajen nov vodni rezervoar na Gobavici,
- obnovljena notranjost in streha na Glasbeni šoli,
- preurejen spomenik padlim v 1. sv. vojni,
- sanacija Staretovih grobnic, dokončna ureditev spomenika padlim na Zalokah,
- s samoprispevkom zgrajen prizidek k Osnovni šoli Mengeš,
- obnovljene mrliške vežice, urejeni parkirni prostori in obvozne poti,
- v izdelavi projekt pokopališča,
- izdelava projekta pokopališča,
- mesečnik Mengšan,
- izdelana mengeški grb in zastava,
- izdelana celostna podoba Mengša - prospekt, turistični simbol, maskota, slogan,
- predstavitev na Igrah brez meja,
- predstavitev Mengša preko vseh medijev,
- začetek programa obrti in podjetništva v jami SCT,
- postavitev novih uličnih oznak,
- oživitev Mihaelovega sejma.

Jože Vahtar

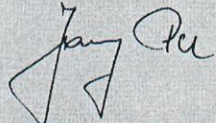

SLS

Slovenska ljudska stranka

Vsem svojim volivkam in volivcem se v svojem imenu in imenu stranke zahvaljujem za izkazano zaupanje. Trudili se bomo, da Vašega zaupanja ne zapravimo, da bomo šli skupaj v pravo smer, ki je nedvomno smer v boljše življenje. Obenem pa Vam želimo vesele božične praznike in srečno 1995.

Vaš Janez Per

VAŠA POŠTA

Glavni urednici Mengšana gospe Tatjani Sivec Strmšek in uredniškemu odboru Mengšana!

Glade na članek, ki je izšel v 13. št. Mengšana z naslovom Dodatek k raziskovalni nalogi učencev Osnovne šole Mengeš, Vas prosiva, da objavite priložen odgovor.

Hvala!

Mengeš, 12.12.1994

Ljubica Rožman
Milica Tomšič

V 13. številki Mengšana je izšel prispevek z naslovom Dodatek k raziskovalni nalogi učencev Osnovne šole Mengeš, avtor članka naj bi bila KS Mengeš.

Hvale vredno, ker se KS Mengeš zanima za delo mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev na domači šoli. Manj hvale vredno pa je, da KS Mengeš podatkov ni znala ali ni hotela posredovati takrat, ko smo jih zanje prosili.

Naloga, ki ima 153 strani in zlato državno priznanje, je nastajala od oktobra 1992 do maja 1993. Marca leta 1993 je ravnatelj OŠ Mengeš, g. Branko Lipar, po telefonu zaprosil tajnika KS Mengeš, g. Martina Ogrinca, za podatke o graditvi Kulturnega doma v Mengšu, o ureditvi spomenika padlim v prvi svetovni vojni in o ureditvi spomenika talcem na Zalokah. G. Ogrinc je obljubil, da bo urad KS Mengeš podatke posredoval šoli. Kasneje nama je pojasnil, da obljubljenih podatkov nima. Mentorici sva predlagali, naj nama in učenka-pokaže arhiv KS Mengeš. G. Ogrinc je odgovoril, da arhiv zaradi selitve urada KS iz starih v nove prostore še ni urejen (selitev je bila leta 1990). Na uradu KS pa so čez nekaj dni le našli dva dokumenta in nam ju izročili: poročilo o postavitvi spomenika padlim v prvi svetovni vojni in ureditveni načrt spomenika talcev na Zalokah. Oba dokumenta sta učenki uporabili skupaj z drugimi viri pri svoji nalogi. Na šoli ju seveda še hranimo. Isti ureditveni načrt je KS Mengeš kot sestavni del članka Dodatek k raziskovalni nalogi učencev OŠ Mengeš objavila v 13. številki Mengšana. Čudiva se, ker KS Mengeš v članku navaja, da je preureditev grobišča potekala po načrtu gospoda Tomaža Mihelčiča, saj je na načrtu

podpisan gospod Anton Benda.

Za tehnično izvedbo naloge in razstave, ki smo jo postavili na osnovi naloge, smo potrebovali tudi denar. Skupaj z ravnateljem naše šole in s starši nekaterih mladih raziskovalcev smo zaprosili za finančno pomoč. Obrnili smo se na podjetja, na posameznike, pa tudi na gospoda Janeza Pera kot predstavnika sveta KS Mengeš. Gospodu Peru sva maja 1993 predstavili nalogo na sedežu KS Mengeš. Nalogo je prelistal, jo pohvalil in obljubil, da se bo pri Svetu KS Mengeš zavzel za to, da bi finančno podprli nalogo. Pogovarjali smo se o 100 DEM. Šele na slovesnosti ob odkritju prizidka k OŠ Mengeš, novembra 1993, je gospod Per obvestil mentorico Tomšičevo, da KS Mengeš nima sredstev, da bi nalogo podprli. Dobili pa smo knjigo Mengeš in Trzin skozi čas.

KS Mengeš v dodatku k nalogi pripominja, da Mengšani radi in prijazno povedo, kar želijo vedeti vedoželjne glavice. S tem se popolnoma strinjava. Vsi krajanji iz Topol, Loke, Mengša in Dobena, ki smo jih zaprosili za sodelovanje, so se nam prijazno odzvali in nam pomagali. Vsi, razen KS Mengeš!

Pa še nekaj o namenu članka Dodatek k raziskovalni nalogi učencev OŠ Mengeš.

Avtor ali avtorica sestavka res prijazno poučuje mladi raziskovalki. Pozoren bralec pa bo hitro ugotovil, da pouk ni namenjen učenkam, ampak pikro opominja mentorici. Zakaj sprenevedanje? Pod nalogo sta jasno napisani najini imeni. Predvsem zato, da bi nama bralci lahko sporočili podatke, ki jih poznajo. Če bi avtor članka prebral nalogo ali vsaj prvi del naloge, ki je bil objavljen v Mengšanu, bi vedel, da je v celotni nalogi sodelovalo 53 naših krajanov in krajanek; če bi avtor hotel vedeti, da sva za sodelovanje zaprosili tudi KS Mengeš, si verjetno ne bi dovolil pripombe, naj citirava: "... Vas mentorji s svojim znanjem usmerjajo na vse, ki bi vam pri delu lahko pomagali."

Ker sva učiteljici, si bova dovolili še krajši poduk avtorju ali avtorici članka Dodatek k raziskovalni nalogi učencev OŠ Mengeš.

Na začetku članka je napisano: nalogo, ki jo poimenujemo raziskovalna, je potrebno raziskati. Najini mladi raziskovalci zelo kmalu izvedo, da se ne raziskuje raziskovalna naloga, ampak se raziskuje nek PREDMET RAZISKOVANJA. Raziskovalna naloga pa je rezultat tega raziskovanja. Če se bo avtor (avtorica) članka še kdaj spuščal (spuščala) v podobno

pisanje, ga (jo) prijazno vabiva v šolo, kjer mu (ji) bova vse potrpežljivo razložili.

Ne pričakujeva opravičila s strani KS Mengeš. Pričakujeva pa naslednje:

1. Odgovore na zastavljena vprašanja.
2. Pojasnilo, zakaj KS Mengeš prihaja na dan s podatki o spomeniku na Zalokah šele več kot leto in pol po tem, ko je bila za te podatke zaprosena (za to obstajajo navedeni dokazi).
3. Kdo je avtor članka? Podpis KS Mengeš je na pol anonimni. KS Mengeš predstavljajo kvadratni kilometri in ljudje, ki živimo na tem prostoru. Torej KS Mengeš ne more napisati članka. Avtor je lahko le fizična oseba ali kateri od organov KS Mengeš.

Odgovor mentorici zaključujeva v upanju, da bodo predstavniki novorojene Občine Mengeš imeli več posluha za mlade raziskovalce in njihove mentorje kot predstavniki pokojne Krajevne skupnosti Mengeš.

Mentorici raziskovalne naloge
Kulturni spomeniki in njihovo sporočilo v Mengšu in okolici
Ljubica Rožman in Milica Tomšič

SKD

**Občinski odbor SKD
Mengeš se zahvaljuje
za izkazano zaupanje
stranki na volitvah.**

**VSEM
OBČANOM ŽELIMO
BLAGOSLOVLJEN
BOŽIČ IN SREČNO
NOVO LETO!**

VAŠA POŠTA

Rak ubija brez izbire

Stojim ob svežem grobu in razmišljam. Razmišljam, kako hitro tudi mene lahko za vedno položijo v hladan grob.

Ni še dolgo tega, odkar mi je na svojem domu pripovedovala svojo življenjsko zgodbo.

Rodila se je kot drugi otrok, dobro situiranim staršem. "Odkar se spominjam svojega brata še iz otroštva, sva se vedno odlično razumela. Najlepše pa se spominjam šolskih počitnic, ko sem jih kot osnovnošolka preživljala pri babici na deželi. Znala me je odlično pocrklati, še bolje kot moja mamica. Tudi brat je rad hodil na počitnice k njej, le da sva bila pri njej na počitnicah vsak posebej, da se je posvetila vsakemu posebej, da ni bilo tiste otroške nevoščljivosti med nama."

Zastal ji je dih: "Spominjam se še, kot da je bilo to včeraj, pa vendar je od takrat že kar nekaj desetletij." Vrnili smo se s prečudovitih poletnih počitnic z morja. Vsako leto smo po nekaj tednov šolskih počitnic preživeli na morju, vedno v drugem kraju.

Mami mi je pripravila in nakupila že vse za naslednje šolsko leto. Šla sem v šesti razred. Brat je bil leto dni starejši. Tudi on je imel že vse pripravljeno za v šolo. Prišel je september, konec počitnic, prvi šolski dan. Zjutraj, naju ni zbudila mam kot vsa leta do sedaj, pač pa očka. Njegov obraz je bil žalosten, iz oči so mu lile solze.

"Kaj je, očka?" sem takoj vzkliknila, tudi brat je stal ob moji postelji, tudi on je glasno jokal, a odgovora ni bilo. Tudi sama sem pričela jokati, ne da bi vedela zakaj. Nikoli do takrat še nisem videla jokati očka. Čez čas sem zaslišala očkov glas: "Vesta, otroka moja, današnja noč je rak ubil našo mami." Rak, zakaj ravno našo mami, ko smo se imeli tako lepo in tako radi. Ne vem, kako dolgo smo vsi jokali. Tistih dni se ne spominjam rada, bilo je prehudo.

Zbratom sva končala osnovno šolo, oba sva bila odlična učenca, do konca študija. Očka je lepo skrbel za naju, tudi babica je bolj pogosto prihajala k nam, toda nikoli več ni bilo tako kot takrat, ko je še živela mami.

Kot večina mladih sem se tudi jaz zaljubila in imela sem srečo, da sem srečala mojega Janeza. Bil je dober fant, danes pa je čudovit očka. V njem vidim svojega očeta, ko se igra z najinima otrokoma. Vedno si želim, da nam bi bilo tako, kot meni v otroštvu ali pa

še lepše. V materialnem pogledu imamo vse, ničesar nam ne manjka, samo..." Utihnila je, po licu ji je spolzela solza. Počasi je pripovedovala naprej. "Po drugem porodu je v mojem telesu ostala drobna bolečina, katera se mi je stopnjevala, ko sem zaužila vodo. Janezu tega dolgo nisem povedala, tudi svojemu zdravniku ne."

Na enkrat pa groza, mi je kasneje pripovedoval Janez. Rak ji je uničil notranji del telesa in v tednu dni je bilo vse končano. Ponovila se je zgodba iz njenega otroštva. Zapustila je moža in dva še ne šoloobvezna otroka, ki se je bosta ali pa ne bosta spominjala tako, kot se je ona spominjala svoje ljube mami.

Lojze Peterlin

Zahvala volivcem

Člani Krajevne organizacije Združene liste socialnih demokratov Mengeš se zahvaljujemo vsem volivcem, ki ste glasovali za našo listo. Naš volilni rezultat je boljši kot na volitvah v Državni zbor leta 1992. Žal nam je zmanjkalo le dobra dva ducata glasov, da bi dobili dve mesti v občinskem svetu.

Kot majhna stranka seveda ne bomo mogli prevzeti vodilne vloge in usmerjati dela Občinskega sveta, bomo pa držali besedo in se bomo zavzemali za izpolnitev našega volivnega programa.

Tudi v današnjem času, ko je osnovno vodilo demokracija, se zavzemamo za socialno varnost. Na državnem nivoju se zavzemamo za to, da oštane nivo zdravstvenih storitev enak in da so pokojnine vsaj na znosnem nivoju. Vemo, da so premajhne; brez nas bi bile še manjše. Za delo na občinskem nivoju smo oblikovali programska izhodišča; ki nam bodo v pomoč pri odločitvah o podpori posameznim projektom.

Način našega delovanja bo konstruktiven, vendar kritičen. Volivce bomo obveščali o svojem delu. Kot stranka opozicije se bomo trudili prevzeti nadzorno vlogo pri uporabi denarja davkoplačevalcev.

Prepričani smo, da bomo svoje delo dobro opravili in s tem opravičili vaše zaupanje. Zato še enkrat: Hvala za zaupanje!

*Predsednik krajevne organizacije ZLSD Mengeš
Mirjan Trampuž*

Hi!

Najprej lep pozdrav iz še vedno enakega, kot je bil in verjetno še nekaj časa bo - Londona. Kaj to pomeni: kolo zgodovine se tukaj vrti izredno počasi in vzrok za to lahko najdemo v izredno močni tradiciji. Tako še vedno lahko občudujemo dvonadstropne avtobuse, poštna nabiralnike, govorilnice... in med to zgodovinsko stvarnostjo še vedno zlahka najdemo tipičnega malomeščanskega policaja - Bobbyja. Ker pač v njihovo delovno dolžnost spada, da pomagajo ljudem, se prav radi postavijo pred objektiv tukaj nemaloštevilnih turistov. Tako sva skupaj z Matejo izkoristila Bobbyjevo ustrežljivost in mu predstavila "Mengšana". Verjemite mi, prelistal ga je od prve do zadnje strani. Na koncu pa: Very interesting, but crossword puzzle it has already been done. (Zelo zanimivo, toda križanka je že rešena!)

Zmano je vse v redu. Našel sem si stanovanje in službo. Vpisal sem se tudi v tečaj angleščine. V glavnem je vse OK. Tukaj je izredna razlika v življenju, če primerjam London - Mengeš. Tukaj se vse odvija tako

Tako je Bobby spoznal "Mengšana" in mengeškega Baca

hitro - vsakodnevna borba za življenje. Sicer pa: do konca in naprej!

Za konec bi se še enkrat rad zahvalil Mateji Lavrič za vso pomoč, ki mi jo je nudila ob prihodu in bivanju v Londonu. Prav gotovo jo poznate, mladenko iz velikega Mengša, ki je odšla v London izpopolnjevati svoje znanje. Mislim, da ji lahko vsi skupaj zaželimo, da bi čim prej uspešno opravila vse izpite in se čim prej "za vedno" vrnila domov v Mengeš.

ZMatejo želiva vsem Mengšanom Zvesel božič in srečno novo leto!

Mateja in Matej

Naslov, kamor lahko pošljete pismo, razglednico:

Matej Pajnič
14 MARISCHAL RD.
SE13 5LG London

NAŠA ŠOLA

O Mengšu in Mengšanih

V letošnjem letu smo se odločili, da bomo obiskali čimveč obrtnikov, tovarn, trgovin, podjetij in drugih zanimivosti.

Iz knjige "Mengeš in Trzin skozi čas" smo prebrali o zgodovini slamnikarstva. Ugotovili smo, da je to obrt k nam zanesel neki lhanec, ki se je vrnil iz Firenc v 18. stoletju. Prvo slamnikarsko obrt v Mengšu je začel Jakob Rožič, nato pa se je odprlo še veliko slamnikarskih zadrug in drugih obrti. Zato smo najprej obiskali gospo Peterneljevo, ki že 20 let izdeluje slamnike. Pokazala nam je, kako se naredi slamnik. Gospa Peterneljeva nas je na koncu razveselila z majhnimi klobučki.

V Mengšu je veliko glasbenikov in tudi izdelovalcev glasbil je kar nekaj. Z gospo učiteljico Majdo Trobec smo obiskali tudi harmonikarsko obrt gospoda Podgorška. Povedal nam je, kako izdeluje harmonike in da porabi približno 200 ur za izdelavo ene harmonike.

Odšli smo tudi v tovarno Trak, ki deluje že 61 let. V tej tovarni izdelujejo razne vrste trakov in elastik. Zaposlenih je 112 delavcev. Izdelke prodajajo po vsej Sloveniji. Mesečno izdelajo 7 ton izdelkov.

Obiskali smo še banko, druge obrtnike in trgovine. Intervjuvali smo kupce, obrtnike, prodajalce ... S temi intervjuji smo ugotovili, da so delavci zadovoljni s svojim delom, kupci pa s postrežbo. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam omogočili ogled in so nas prijazno sprejeli.

Tanja Merčun in Mirela Ikič, 4.c.

Javor

**Stal je tam mogočni velikan,
bil je čisto, čisto sam.
Bil je javor po imenu
in se smehljal je svojemu semenu.
Imel je mogočne korenine,
da te kar junaštvo mine.
Bil je z listjem ves nastlan
ta mogočni velikan.**

Katarina Krstič, 4.c.

Sonce

**Sredi neba okroglo, veliko,
rumeno in vroče.**

**Zjutraj se zbuja, na delo hiti,
cel dan zemljico greje,
ponoči utrujeno zaspi.**

Nagajivec

**Majhen sem bil,
nagajal sem rad.**

**Zdaj večji sem že,
nagajam še rad.**

**Ko bom čisto odrasel,
spominjal se bom,**

**kako bilo je lepo,
ko nagajal sem še lahko.**

Peter Sitar, 4.c.

Kostanj

**Kostanji debeli
v gozdu so zreli.
Brž pohitimo,
da jih dobimo!**

**Potem jih pojemo
skupaj veselo.
Želodčke napolnimo,
spat se odpravimo.**

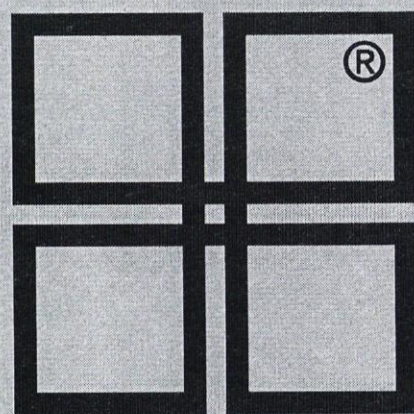
Rok Kovač, 4.c.

Jesen

**Se gozd odel je v tople barve,
saj prišla je k nam jesen,
megla se spušča v naše kraje,
snežen gorski je greben.**

**In ptice naše odletele
v daljne tople kraje so,
tam doli bodo vse vesele,
ker zeblo res jih tam ne bo.**

Meta Medvešek, 4.c.

induplati

**OBČANOM
MENGŠA
IN
NAŠIM
POSLOVNIM
PARTNERJEM**

**ŽELIMO
PRIJETNE
BOŽIČNE
PRAZNIKE
IN
SREČNO
1995**

IZOBRAŽEVANJE

CMO

Tudi tokrat bo Mengeš prvi

Redni bralci Mengšana ste gotovo zasledili drobne novice o Centru za mlajše odrasle, ki naj bi zaživel v vašem kraju. Zasnovo programa Center za mlajše odrasle smo razvili na Andragoškem centru R Slovenije, za njegovo uvajanje pa si prizadevamo skupaj z vašim podjetjem MI AMIGO, ki je postalo pravo pravcato središče kulturnih in izobraževalnih dogodkov v vaši občini.

V današnji številki vam želimo bolj podrobno predstaviti program Centra za mlajše odrasle (CMO), njegov pomen in vzroke, zaradi katerih ga želimo razviti.

Slovenci menimo o sebi, da smo pridni in dobro izobraženi. Prvo je nedvomno res, z drugim pa ne moremo biti povsem zadovoljni. Prebivalci, ki so stari več kot 15 let, niso tako dobro izobraženi, kot si včasih predstavljamo. Zadnji popis prebivalstva v letu 1991 je pokazal, da si približno 21,85 odstotkov ljudi ne pridobi višje izobrazbe, kot je osnovnošolska, 14,81 odstotkov pa ne dokonča niti osnovne šole. Skupaj to predstavlja več kot 35 odstotkov vsega prebivalstva, ki je starejše od 15 let (in bi torej osnovno šolo že morali dokončati). Če se skušamo potolažiti s tem, da je to slika iz preteklosti, se motimo, saj ugotavljamo, da ta delež ostaja enak tudi pri današnjih generacijah.

Ugotavljamo namreč, da imamo visok osip v šolskem sistemu. Več kot 30 odstotkov vsake generacije opusti šolanje, ne da bi si pridobili zaključno izobrazbo oz. si pridobili temeljni poklic. V današnjem času, ko je brezposelnost pokazala zobe tudi pri nas, so ti

problemi, predvsem mladih ljudi, postali še bolj vidni. Ljudje, ki so slabo izobraženi, najhitreje izgubijo službo, po drugi strani pa tudi najtežje najdejo novo zaposlitev.

Analize starostne in izobrazbene strukture brezposelnih beležijo visok delež mlajših odraslih v starosti od 15 do 27 let. Slaba polovica ali okrog 20.000 oseb (približno stanje za december 1992, po podatkih analitične službe Republiškega zavoda za zaposlovanje) nima temeljnega poklica. Ker nimajo ustrezne izobrazbe, pogosto pa tudi ne delovnih izkušenj, sodijo med najtežje zaposeljive. Ta populacija ima največkrat slabe izkušnje s šolanjem, zaradi česar niso motivirani, da bi se ponovno vključili v šolske programe za pridobitev izobrazbe. Najpogosteje se vključujejo v različne oblike usposabljanja za delo; to je USO programe. V teh programih si udeleženci pridobijo ozko poklicno znanje, ki jim omogoča opravljanje le zelo ozkega izseka dela. Zaradi tega se njihova zaposlitvena mobilnost le malo poveča. Po drugi strani pa ti programi ne spodbujajo k nadaljnjemu izobraževanju in osebnostnemu razvoju posameznika, ki se je znašel v tem položaju. Programov, ki bi težili k tem ciljem, pa je enkrat v slovenski izobraževalni ponudbi za odrasle zelo malo. S programom Center za mlajše odrasle pa želimo zadostiti prav tem potrebam.

Ekonomskim težavam, ki jih prinaša brezposelnost, se pridružijo še druge težave. Človek je socialno bitje. To pomeni, da imamo vsi ljudje potrebo, da se družimo, skupaj delamo, se primerjamo med seboj in pripadamo določeni skupini, naj si bo to narod, sodelavci v službi ali sošolci v šoli. Ljudje, ki postanejo brezposelni, pogosto tožijo, da so postali socialno izolirani. Francoski raziskovalci ugo-

tavljajo, da nemalo ljudi zaradi socialne osamelosti tako psihično propade, da začno resno zbolevati tudi za fiziološkimi boleznimi. Mladi, ki šele vstopajo v svet odraslosti, so pogostokrat še hitreje žrtve posledic socialne osamelosti. Veliko jih je v resni nevarnosti, da zabredejo v kriminal ali postanejo predmet izkoriščanja na sivem trgu delovne sile. V razvitih državah Evrope so se veliko prej srečali s temi problemi. Problem mlajših odraslih, ki so izpadli iz šolskega sistema in ostali brez zaposlitve rešujejo tudi z različnimi programi izobraževanja, v katerih se mladi družijo, pridobijo novo splošno in poklicno znanje in ohranijo temeljne moralne in družbene vrednote. Ti programi dajejo zelo dobre rezultate. Mladi postanejo bolj samostojni, ponovno se začno šolati, pridobljeno znanje pa jim tudi pomaga pri uspešnejšem iskanju zaposlitve.

Tem podoben je tudi program CMO, ki ima tri glavne cilje:

- osebnostni razvoj in druženje,
- pridobitev splošnega znanja,
- pridobitev poklicnega znanja oz. spoznavanje poklicev.

Temeljno načelo, ki ga zagovarjamo pri postavljanju ciljev, je načelo dosegljivosti cilja. Cilji morajo biti prilagojeni posameznikovemu predznanju in individualnim značilnostim ter razmeram v okolju. Cilji, ki smo jih navedli tukaj, so posplošeni. Etapne in konkretne učne cilje si določijo člani učne skupine sami ob pomoči mentorjev glede na njihove potrebe in okoliščine, v katerih deluje CMO.

Osnovna učna enota

Učenje poteka ob reševanju konkretnega problema: problemska situacija je ustvarjena takoj, ko se učna skupina z mentorji od-

CENTER ZA MLAJŠE ODRASLE

IZOBRAŽEVANJE

CMO

loči opraviti neko nalogo, izpeljati akcijo ali napraviti nek izdelek. Skupina napravi načrt dela, predvidi vse potrebne korake, potrebna sredstva in opredeli čas izvedbe. Učna skupina in vsak posameznik opredeli tudi svoje učne cilje, tisto, kar se želi ali kar se mora naučiti, da bi zadano nalogo lahko uresničil. Vsak študent je aktivno udeležen v vseh fazah učenja do končnega vrednotenja (ali ocenjevanja) naučenega. Tako odgovornost za učenje pripade študentu in ne učitelju. Učitelji, mentorji so svetovalci in vodniki študentom pri njihovem učenju. Takšno delo je veliko bolj dinamično in odprto za različne predloge in zamisli. Študentom omogočajo, da so aktivni, čeprav nekateri v skupini vedo več kot oni.

Zučnimi projekti se lahko študentje povežejo tudi s svojim okoljem. Tak primer bi lahko bil, da pomagajo pri pripravi in izvedbi znamenitega sejma, ki ga vsako leto prirejata v Mengšu. Pripravijo lahko svojo stojnico, kulturno točko ali se vključijo v prodajanje pri drugih stojnicah. Pri tem se naučijo pogovarjati z drugimi ljudmi, zavejo se, kako pomembno je, da je izdelek dobro narejen, da je prodajalec prijazen, da je stojnica lepo urejena.

V drugem primeru lahko povabijo v center tudi ugledne občane in se pogovarjajo z njimi o njihovem delu in o življenjski poti. Obiščejo lahko različna podjetja in obrtne delavnice, kjer lahko bolje spoznajo različne poklice in način dela. Na Danskem, kjer smo si ogledali podobne ustanove, mladi pripravljajo tudi lokalni televizijski program ali radijski program. Možnosti za takšno povezovanje je zelo veliko. Pri tem je zelo pomembno, da je okolje sprejemljivo in spodbudno, saj je CMO namenjen predvsem mladim iz okolja. CMO sodi med tiste programe, ki jih imenujemo izobraževanje v lokalni skupnosti. To pomeni, da študentje in mentorji prihajajo iz okolja, kjer CMO deluje. To udeležencem omogoča, da bolje spoznajo svoj kraj, da mu začno pripadati in da se aktivno vključujejo v njegovo življenje.

Trajanje izobraževanja

Udeleženec se lahko v program CMO vključi za dobo od dveh mesecev do enega leta, saj učenje ne poteka tako kot v šoli. Učni projekti so zaključene celote, ki lahko trajajo od nekaj dni do nekaj mesecev. Sestavljeni so iz posameznih faz/korakov in nič ni narobe, če nekdo pride nekoliko kasne-

je, saj ima vsak član projektne skupine svojo nalogo ali zadolžitev. Učenje v učnih projektih omogoča večjo svobodo pri vključevanju in izstopanju v/iž programa. Ko je učno mesto prosto, se lahko vključi nov udeleženec ne glede na to, koliko časa so prisotni drugi člani učne skupine.

Zaključna potrdila

CMO je program neformalnega izobraževanja, kar pomeni, da ne ponuja javno veljavnih potrdil o izobraževanju, četudi je izobraževanje organizirano in usmerjeno k ciljem.

V programu CMO si udeleženci pridobijo potrdila o izobraževanju. V njih je opisano, koliko ur se je posameznik izobraževal in kaj se je naučil. Poleg tega ostanejo udeležencu tudi različni izdelki, ki jih je napravil v času izobraževanja.

To je lahko pomemben podatek za delodajalce, udeležencu pa lahko služi tudi kot gradivo, ki ga predloži v postopku ugotavljanja in potrjevanja znanja (UPZ oz. izpitni center), ki ga predvideva osnutek nove zakonodaje na področju izobraževanja odraslih. Razvoj projekta UPZ prav tako poteka na Andragoškem centru.

Pogoji za izvedbo programa CMO

Izvedba programa zahteva posebne materialne in kadrovske pogoje. Ti se nanašajo na opremljenost učnih prostorov, izobrazbo in status mentorjev ter vodstva CMO.

Izvedba CMO zahteva različno opremljene poklicne delavnice in učilnice, ki naj bi bile udeležencem na voljo pet dni v tednu, v času med osmo in petnajsto uro. CMO zahteva tudi posebej usposobljene mentorje, kar lahko postanejo ljudje različnih poklicev, ki so uspešno opravili poseben program izobraževanja. Udeležiti se ga morajo vsi, ki želijo postati mentorji CMO.

V Mengšu se je že usposobilo potrebno število mentorjev, na dobri poti smo, da bodo kmalu opremljeni tudi učni prostori, tudi mladih, ki bi se hoteli vključiti v program, verjetno ne bo primanjkovalo. In tako lahko sklenemo s tistim, kar smo zapisali že v naslovu - tudi tokrat bo Mengeš prvi med občinami v Sloveniji, ki bodo imele CMO.

Natalija Žalec

DROGERIJA

IN

PARFUMERIJA

Slovenska 24, Mengeš

V trgovskem centru Karo vas čaka novo presenečenje - drogerija in parfumerija Pariz! Izbirate lahko med proizvodi za nego telesa, las, nohtov, obraza in seveda parfumerijo in bižuterijo. Pri izbiri so vam na voljo Lancome, C. Dior, P. Picasso, Sans Soucis, L'oreal, Cacharel, Joop,...

Še posebej Vas vabimo, da nas obiščete pred prazniki, saj Vam lahko prihranimo veliko dragocenega časa in slabe volje. Prepričani smo, da boste ob tako veliki izbiri gotovo našli kaj zase in za svoje najbližje.

Do konca decembra nudimo 20% popust na vse bižuterijske izdelke!

SREČNO 1995!

NAŠI PESNIKI...

KRUH PONOČI SPI

Pisatelj Ivan SIVEC, ki živi v Mengšu, je pravkar pri Mohorjevi družbi, v redni knjižni zbirki, izdal knjigo mladostnih spominov z naslovom KRUH PONOČI SPI. V njej je 24 črtic iz otroških in mladeniških let. Objavljamo eno od Sivčevih črtic.

Srečanje z materjo naravo

Naravo sem si do tedaj predstavljal kot veliko dobrohotno mater, ki pokriva pod seboj svoje občestvo z orjaškim zelenim plaščem. Spomladi se pod tem plaščem skrivajo pisane cvetlice. Ko postane toplejše, mati narava odgrne ta plašč in pomaga vsem rožam sveta, da zacvetijo. Poleti mati narava plašč odvrže, pod njenim skrbnim očesom pa začenejajo cvetovi delati plodove. Na pomoč pokliče tudi veliko rumeno sonce, da vdihne vsakemu cvetu zrelo življenje. Jeseni želi mati narava vse občestvo pod seboj obdarovati. Sklanja se k zemlji in iz svojega naročja nasipava ljudem v koše in na vozove bogate plodove. Tistim, ki so jo imeli radi, podari več, tistim, ki se niso menili zanjo, da nekoliko manj. Nikogar pa ne prezre. Mati narava je dobrodušna ženica, ki ima rada vse pod seboj. Nikomur se noče zameriti, nikomur noče storiti nič žalega, nikogar noče pustiti na cedilu. Tudi pozimi varuje svoje podložnike. Takrat obleče debelejši plašč, podenj pa skriva vsa pisana polja in travnike, vse velike gozdove in planine, vse male vasi in obširna mesta. Mati narava je pozimi varuhinja vsega sveta. Živo in neživo sama od sebe brani pred mrzom in koncem.

Bil sem zelo vesel, da nas mati narava ni pozabila tudi tiste pomladi. Kakor po navadi je najprej prebudila prve znanilce pomladi - zvončke za našo vasjo. Nekaj jih je bilo tako pogumnih, da so pokukali iz zemlje še pred prihodom gospodične Vesne. Ker sem imel zvončke zmeraj rad, sem jih na pomlad vedno nosil domov.

Tiste pomladi sem se domislil, da bi jih posadil kar v gredico pred hišo.

"Čakaj, ti bom raje naredil leseno gredico," se mi je sam ponudil brat Ciril, ki se je učil za mizarja.

"Še lepše."

"Ampak rože in fant ne gresta najbolje sku-

paj..."

"Kaj pa rože in mati narava?!" sem se hotel delati učenega. "Veš, samo če bomo imeli zvončke doma, bomo vedeli, kdaj bo priple-sala Vesna prek trat."

Brat mi je gredico kmalu naredil. Zbil jo je iz bližnjih deščic. Bila je dobrega pol metra dolga in kakšnih dvajset centimetrov široka ter za ped visoka. Vanjo sem nasul najboljšo črno zemljico, ki sem jo našel v starih vrbah, pomešal pa sem jo s krtinami, ki so bodle iz sneženih zaplat.

Ves nestrpen sem odšel po zvončke. Dobro sem vedel, kje pokukajo prvi na plan. To posvečeno mesto je bilo pod Vorvovim hri-bom v bližini sosednje vasi. Tam je bila divja goščava, v katero je pritekal izvir s hriba in se razlival proti potoku Tunjica. V goščavi je rast-lo nizko grmičje, robidovje in suličasta gma-jniška trava. Pobočje je bilo ravno toliko nagn-jeno na stran, da je tam sneg zgodaj pobralo. Poleg tega je goščava ležala v zavetju velikega gozda. Svoje je naredil tudi izvir, ki je bil ne-navadno topel tako pozimi kakor spomladi.

Če so bili kje prvi zvončki, potem so bili tu.

Tiste pomladi, ko sem že dokončal prvi razred, je sneg kar ležal in ležal. Po zale-deneli skorji sem se zato odpravil pod hrib gledat, ali morda tu pomlad kaj krepkeje trka na vrata. Menda mati narava ni zaspala in jo pozabila prebuditi?

"O, prvi zvončki!" sem poskočil od veselja, ko sem v goščavi ob izviru zagledal prve

suličaste liste, iz katerih so gledale drobcene bele glavice v popkih. "Lepo pozdravljeni! Veseli me, da niste pozabili na nas."

Pregledal sem vso goščavo po dolgem in počez ter ugotovil, da tudi tu pomlad za-muja. Ob prvih pravih pomladnih sapah se je tu razcvetelo na tisoče zvončkov, zdaj pa so gledali iz zemlje le najpogumnejši, pa še ti nekam zadržano in neogljenjo.

"Sedmim bom jaz pomagal!" sem jim rekel na glas in začel tiste, ki so se že prebudili, z rokami kopati iz zmrznjene zemlje. "Odneseš vas bom v nov dom. Pri nas doma vam bo ve-liko lepše. Vsak dan vas bom zalival, gredico pa bom prestavljal tako, da bo ves čas na son-cu..."

Zvončki niso rekli nič. Videti pa je bilo, da se nič kaj radi ne poslavljajo od svoje rodne zemlje. Z veliko težavo sem izkopal se-dem zvončkov s koreninicami vred. Prste sem imel vse premrle. Bilo je še tako hladno, da bi se mi bilo kmalu zanohtalo.

"Poglej, kako so lepi!" sem jih nesel pokazat bratu Cirilu, ko sem jih posadil v gredico. "Tam gori se ne bi odpri še cel teden, pri meni pa bodo zacveteli v treh dneh... Boš videl!"

"Če ti ne bodo zmrznili..."

Pazil sem nanje ko na punčico svojega očesa. Vsak dan sem jih zalival z vodo, pognojil sem jih s kurjaki, ves čas pa sem gredico prestavljal tako, da so bili zvončki čimveč na soncu.

Fotografija iz knjige *Kruh ponoči spi*.

NAŠI PESNIKI...

KRUH PONOČI SPI

In res! V treh dneh so oživali, kot da bi se prebudilo samo sonce v njih. Pognali so na hitro kvišku, razprli so zelene suličaste liste, iz sredine pa so se prikazale velike bele kronce. Vsak cvet posebej je bil utelešena lepota in milina matere narave.

"Hvala ti, mati narava!" sem rekel proti soncu, prepričan, da morata sonce in mati narava lepo sodelovati in biti velika prijatelja.

Vabil sem k sebi domov vse sošolce ter bližnje in daljne sosede, da bi si ogledali mojo gredico z zvončki.

"Pa so res lepi!" jih je občudovala tudi mama.

"V naravi ne bi nikdar zrasli tako veliki," je dodal ata, pohvala pa je seveda veljala meni.

Čez dan je sijalo toplo sonce, čez noč pa je še vedno vladala zima. S Krvavca je na večer zmeraj potegnili zoprni piš, ob strehah so se naredile debele sveče, snega pred hišo žarki niso in niso mogli premagati. Da se ne bi ponoči zvončkom zgodilo kaj hudega, sem jih vsak večer pogrnil z lahkim platnom. Predstavljal sem si, da sem tudi sam mala mati narava, ki hoče z nežno roko obvarovati zvončke.

Kljub trdovratnosti je morala zima počasi le popuščati. Na osojnih legah se je marsikje začelo kazati kopno, pod Ambrožem se ni več svetil sneg, s streh je nehala kapljati.

Moji zvončki so prihajajočo zeleno kraljico novega življenja pozdravili z velikanskimi belimi cvetovi. Tako so se razrasli, da so bili skoraj še enkrat večji od tistih v naravi. Bal sem se, da se bodo razleteli od same velikosti. Hkrati pa sem bil močno ponosen nanje, da so mi tako bogato poplačali skrb.

Potem se je zgodila nesreča...

Ker je bilo čez dan tako toplo, ko da bi pomlad že stopila tudi v naše loge, zvečer zvončkov nisem pokrnil. Morajo se utrditi, sem si rekel. Nasploh pa ni več nobene potrebe. Kaj pa bi bilo, če bi bili še vedno tam gori v goščavi.

Sredi noči sem se začel nemirno premetavati. Bledlo se mi je o zvončkih, ki jih je nekdo ukradel. Iz teme je orjaška dolga senca stegovala koščeno roko in jih od daleč trgala.

Ko sem se zjutraj prebudil, je ležalo povsod naokrog za slab komolec - snega! Okoli

vogalov je brila zoprna burja. Na oknih so se lesketale ledene rože. Ko da smo stopili nazaj v zimo.

"Zvončki, moji zvončki!" sem zakričal in se zapodil do svoje gredice.

Zvončkov ni bilo nikjer. Le mrzla bela odeja je ležala vsepovprek.

"Kdo mi je ukradel gredico?"

Iz hiše sta prišla starša.

"Veliko ga je nasulo za ta čas..." je rekel ata.

"Za hišo si jo pustil... svojo gredico..." mi je rekla mama. Videla je, da sem zvečer prestavil zvončke na večerno sonce.

Zagazil sem v celec. Gredice ni bilo nikjer. Šele ko sem močneje razprl oči, sem opazil, da je snežno pokrivalo ob hiši na enem mestu za dobro ped višje. Da, tam globoko pod ledeno skorjo so bili moji cvetoči zvončki!

"Joj, kaj se je zgodilo!" sem zaklical v ubupu in planil h gredici. Z rokami sem odgrebel hladno odejo z zmrzjenih stebelc. Kronce so ležale kakor poteptane na zemlji. Bile so videti kakor mrtvaške glave sredi polja...

Pred očmi mi je zaplesala mati narava. Toda tokrat ni bila več dobrohotna mati, ki pokriva pod seboj svoje občestvo z orjaškim zelenim plaščem. Pred mojimi očmi je razprla plašč in - o groza! - pokazala pod njim en sam velikanski okostnjak. Zobje so ji ledeno šklepetali v hladnem pišu:

"Ali me nisi še nikoli videl?! Ali me ne poznaš? Ime mi je smrt!"

Od tistega časa naprej sem drugače gledal na mater naravo. S smrtjo mojega malega vrtička se je naselil vame tudi strah. Strah pred maščevanjem narave, strah pred nepotrebim poseganjem vanjo, strah pred koncertom. Zaslutil sem, da se v vsakem življenju skriva tudi kal smrti.

Pričakovanje

**Gleda naš Andrej najmlajši
skozi okno v beli dan,
gleda in milo sprašuje,
kje je zima, megleni dan.
Ni mi znano, kje bila bi,
da tako dolgo k nam je ni,
morda zopet je zaspala
in čaka spomladanskih dni.
Megleni dan, sporoči vetru,
naj gre zimo prebuditi,
kar naravnost naj ji reče,
naj se malo gre solit.
Enkrat vendar naj že pride
in natrosi naj snega,
saj smo vendar že v decembru
in Dedek Mraz bo kmalu tu.**

Jože Brojan

MI AMIGO d.o.o.

Podjetje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo
61234 MENGEŠ
SLOVENSKA 28

**ORGANIZIRA TEČAJE TUJIH
JEZIKOV IN PLESA ZA
OTROKE IN ODRASLE**

**INFORMACIJE IN PRIJAVE V
PROSTORIH PODJETJA
ALI PO TEL.: 73 73 17**

KULTURNI SPOMENIKI V MENGŠU

RAZISKOVALNA NALOGA OŠ MENGEŠ

NEKAJ ZANIMIVOSTI Z NAŠEGA KONCA

Mejačeva vetrnica v Topolah

VETRNICI SKOZI ČAS

Vetrnica je bila postavljena leta 1935. Postavil jo je moj praded Anton Vahtar, ključavničar iz Mengša. Anton Vahtar je bil rojen leta 1884. Bil je najstarejši sin številne kmečke družine; oče Jože in mati Marija Vahtar, rojena Trdina, sorodnica Janeza Trdine, sta imela sedem otrok. Praded se je izučil ključavničarstva pri Kremžarju v Domžalah. Nato se je podal v svet. Deset let je hodil po Evropi. Delal je na Češkem v tovarni Škoda, v Švici, Holandiji, Nemčiji in v Avstriji. Leta 1912 se je vrnil domov. Zaslužil je toliko denarja, da si je po vrnitvi postavil stanovanjsko hišo in ključavničarsko delavnico. Ta hiša še danes stoji. Tedaj se je poročil z Ivano Janežič iz Topol. Spoznal jo je v Švici, kjer je šivala pri družinah. V zakonu se jima je rodilo osem otrok. Leta 1924 je žena oziroma moja prababica podedovala kmetijo v Topolah, tako je praded dobil primeren prostor za mojstrovino, za katero je zamisel dobil v Holandiji. Leta 1935 je zgradil svojo mojstrovino - vetrnico. Kmetija v Topolah je bila zelo velika. Vodo so črpali iz vaškega vodnjaka, ki stoji pred hišo. To opravilo je vzelo veliko časa, zato se je praded odločil, da to delo modernizira. Vodovod je nameraval napeljati do vsake hiše v vasi, vendar so se zdeli stroški napeljave vaščanom previsoki, zato niso sodelovali pri gradnji. Železo so pripeljali iz Polzele, kjer je prej stala vetrnica. Ni znano, čemu je prej služila. Na železnem kolesu je napis: A. KUNZ WEISSKIRCHER. To je verjetno ime izdelovalca in kraj izdelave.

Anton Vahtar je imel zaposlene tri ali štiri pomočnike in po dva vajenca. Tudi svoja dva sinova je izučil te obrti. Ti fantje so poleti skupaj z njim postavili vetrnico in napeljali vodo v stanovanjsko hišo in hlev. Tam so že tedaj naredili napajalnike za živino. Babica se spominja, da je vetrnica stala 36000 dinarjev. Za ta denar bi tedaj lahko kupili dve vseljivi hiši.

Svojemu namenu je vetrnica služila 30 let - od 1935. do 1965. leta. Praded se je leta 1960 smrtno ponesrečil. Od tedaj je bila vetr-

nica več ali manj prepuščena naravi. Nihče je ni posebej vzdrževal, zato je počasi začela propadati. Vodna črpalka se je dokončno ustavila leta 1965, ko so v Topole napeljali vodovod iz Cerkelj.

Vetru je vrteče se kolo cvililo do takrat, ko so pred štirimi leti navoji popustili in je kolo treščilo na tla.

Vetrnica je sedaj le še propadajoči objekt pod spomeniškim varstvom, denarja za njeno obnovo pa ni. Razen diplomske naloge, ki jo je leta 1984 napisal Blaž Pišek iz Ljubljane, ni o vetrnici nobenih dokumentov.

Pisal sem po babičinem pripovedovanju, ki se pa še vsega živo spominja, saj je pogosto sama čistila rezervoarje, večkrat celo splezala v vodnjak po orodje, ki je pri popravilu padlo vanj. Povedala mi je tudi, kako dobra je bila voda iz "vetrnice".

Mejačeva vetrnica

OPIS VETRNICI

Železna konstrukcija vetrnice - stolp in na njem kolo, stoji na betonskih temeljih oz. na betonski stavbi. V notranjosti stavbe stoji v sredini vodnjak. Na vsaki strani vodnjaka je rezervni zbiralnik. Cisterna leži 2 metra dvignjeno od tal, zasuta z zemljo. Železna konstrukcija je visoka 25 metrov, ob njej je 19 metrov visoka železna lestev, ki so jo uporabljali pri popravilu vetrnice. Polmer kolesa je 2.5 metra.

Raziskovalec: Domen Mejač

Mentorici: prof. Ljubica Rožman, Milica Tomšič

Drage bralke in dragi bralci!

Danes zaključujemo z objavljanjem raziskovalne naloge, ki so jo pripravili učenci naše, mengeške osnovne šole. Žal nam je, da vam nismo mogli predstaviti celotnega teksta z vsemi dokumenti, fotografijami, skicami in slikami. Tehnično to v časopisu ni bilo mogoče. Prepričani pa smo, da ste dobili vsaj bežen vtis o nalogi, v celoti si jo lahko ogledate na OŠ Mengeš.

Vsem, ki ste sodelovali pri nastajanju naloge, se še enkrat lepo zahvaljujemo. Brez vaše prijaznosti, vašega poznavanja domačega kraja in vaše finančne pomoči učenci ne bi mogli izdelati naloge Kulturni spomeniki in njihovo sporočilo v Mengšu in okolici.

Upamo, dragi Mengšani, Ločani, Dobenci in Topolci, da nam boste ostali ob strani tudi pri naslednjih raziskovalnih projektih, ki jih pripravljamo na vaši in naši osnovni šoli.

V naslednji številki Mengšana pa vas že vabimo k prebiranju novih nadaljevanj. Tokrat nam bodo naši sedaj že bivši učenci razkrili, ob kakšnih otroških gibalnih igrah so se zabavali njihovi predniki.

Mentorici

MENGŠAN

OBIČAJI

10. DECEMBER - SVETOVNI DAN ČLOVEKOVIH PRAVIC

Ob letošnjem 10. decembru -

SVETOVNEM DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC

-lahko rečemo, da smo na pragu leta 1995, ki pa je razglašeno za MEDNARODNO LETO STRPNOSTI.

V Strasbourgu, sedežu Sveta Evrope, so 10. decembra začeli kampanjo za prihodnje mednarodno leto strpnosti z geslom "VSI DRUGAČNI, VSI ENAKI".

V svetu naraščajo pojavi nestrpnosti in nasilnih dejanj do ljudi drugih narodnosti, do priseljencev, migrantov, imigrantov, pojavljajo se nacionalizem, rasizem, antisemitizem, ksenofobija, verska nestrpnost, diskriminacija v raznih oblikah... V naši bližini, v Bosni in Hercegovini, že tri leta divja vojna, kjer so kršene človekove pravice v vseh najgrozovitejših oblikah, ob tem pa smo priče pojavu, da se svetovni politiki in najrazličnejše organizacije, ki naj bi skrbeli za mir v svetu, odzivajo na vojno v BiH mlačno, neodločno, odzincavo, sprenevedavo, človeškemu umu nedoumljivo in niso sposobni odločnih ukrepov, ki bi že davno ustavili (oziroma preprečili) vojno in nepopisno človeško trpljenje ter dosegli reševanje problemov na civiliziran način.

Kako pa v Sloveniji spoštujemo sočloveka, kako spoštujemo vrednote demokracije, strpnosti, solidarnosti? Ali se tudi pri nas pojavljajo oblike sovražstva, netolerance in nestrpnosti do tujcev, do drugačnih in do drugače mislečih?

Ali so pri nas v nevarnosti načela o človekovih pravicah, na katera prisegamo in jih zapisujemo v Ustavo in v zakonodajo? Ali razumemo te pravice kot univerzalne, to je nedeljive za vse ljudi in spoštujemo temeljno načelo o enakem dostojanstvu vsakega človeka? Ali...?

Za dan človekovih pravic je skupina mladih v Ljubljani in Mariboru izvajala med državljani anketo na temo: ALI SEM STRPEN oziroma STRPNA?

Anketirajmo vsak sebe in razmislimo, kakšen je naš odgovor in ravnanje na to vprašanje!

Vsi državljani Slovenije, posebno pa mladi ljudje, bi se morali odločno vključiti v boj za človekove pravice, za vrednote demokracije, strpnosti, solidarnosti, ne samo v letu 1995, ampak zmeraj in povsod. Samo v tem primeru bo naša prihodnost v združenih Evropi oziroma v združenem Svetu temeljila na načelu: VSI DRUGAČNI - VSI ENAKOPRAVNI.

Droben kamenček v mozaik humanosti in solidarnosti smo v mesecu novembru prispevali tudi učenci Osnovne šole Mengeš, ko smo za svoje sovrstnike v Bosni in Hercegovini zbrali najrazličnejše šolske potrebščine in s tem sodelovali v humanitarni akciji različnih organizacij v Sloveniji, ki so to akcijo organizirali.

Cvetka Mlakar

Za praznike

Čeprav po vremenu sodeč še nič ne kaže na zimo, nas koledar neusmiljeno opozarja, da se bližajo božični in novoletni prazniki.

To je čas pričakovanj, želja, čas, ko skoraj vsakdo misli na darila in tiste, ki jih želi obdariti.

Veliko je vzrokov, zakaj se obdarujemo:

- da izkažemo svoja čustva,
- iz pozornosti, hvaležnosti, dolžnosti,
- zaradi opravičila,
- ali samo zaradi dobrega, a neprecenljivega veselja v očeh tistega, ki dobi darilo.

Ni pomembno, kaj podarimo, važen je način, kako podarimo in človek, ki mu darilo damo. Vsako darilo nosi s seboj sporočilo in pove o nas več kot naše besede.

Darila je vsakdo vesel, pa če je še tako skromno. Potrudimo se in razveselimo koga ob izteku tega leta, ki za ves svet ni bilo najbolj srečno. Morda bo kdo vesel že teh lepih verzov, ki sem jih prepisala iz svoje spominske knjige...

Smehljaj nič ne stane, pa ima čudovito moč.

Onega, komur je namenjen, obogati, onega, ki ga daruje, ne obuboža.

Traja navadno en sam trenutek, a spomin nanj je včasih večen.

Nihče ni tako bogat, da bi ga ne potreboval in nihče tako ubog, da bi ga ne bil vreden.

Smehljaja ne moremo kupiti, ne ukrasti, ne posoditi.

Svojo ceno ima samo, kadar je podarjen.

Če srečaš koga, ki ti pričakovanega smehljaja ne podari, bodi velikodušen, podari mu ga ti, kajti nikomur ni bolj potreben kot tistemu, ki ga drugim ne zna podariti.

Veliko smehljajev v letu, ki prihaja, Vam želi

Marta Sitar

steklarstvo

vesel božič in srečno 1995

tel./fax
061 713 821
delavnica
061 715 717

ŽUPAN NA OBISKU

STANE KOSEC

Stane Kosec

Starinov Stane je letos praznoval 85. rojstni dan. Mož gladkega obraza, sivih las, živih oči in drobne postave je že dolga leta enak - vsaj za nas, ki ga sicer večkrat srečujemo kot aktivnega in prizadevnega gospodarja, a ga vendarle poznamo bolj površno.

Starinovemu Stanetu mnogi pravijo tudi Mežnarjev Stane. Najprej smo hoteli razčistiti to hišno ime, pa nismo prišli do dna. Pravzaprav Stane in njegovi ne vedo točno, če so bili predniki njegove žene (Stane se je k tej hiši priženil) kdaj mežnarji. Sploh bi bilo prav (to je nekoč raziskal g. Anton Mušič), da bi se pri hiši reklo pri Ambrožku. Iz te hiše je odšel oče Stanoteve žene v Ameriko, kamor je zvalil tudi svojo nevesto - Kraljevo iz Loke po domače Malnova. Ko sta se poročila v daljni Ameriki, se je smrtno ponesrečil v rudniku, predno se jima je rodil prvi otrok - Stanetova žena Ivanka. Mlada vdova se je s hčerko vrnila v "stari kraj" - na dom svojega pokojnega moža, k Mežnarju. Tu je odraščala Ivanka, s katero se je Stane oženil 1941. l. Kot mizar (izučil se je pri stricu Pavlu Koscu) je bil zaposlen v tovarni Trak, Kvas, na Stanovanjski skupnosti in nazadnje v Tamizu, kjer je dočkal upokojitev. Bil pa je ves čas tudi kmet in kmet je še danes, saj v glavnem še vse opravi sam, pri težjih delih dobi pomoč, sicer pa ima delo v hlevu, na polju, v gozdu, vidimo ga na traktorju, z njim se popelje tudi na Zgornje Dobeno, kjer je bila doma njegova

mama in tja ga še vedno vleče. "Parkira" pri Pirnatu, nato gre k Blažu, obrne, se ustavi pri Ručigaju in jo mahne previdno domov. Odkar mu je 1980. l. umrla žena, mora poprijeti za delo tudi v kuhinji, a se ne pritožuje. Ne čuti se osamljenega, hčerka in sin ga obiskujeta, so pa zraven tudi "Upokojenci", kamor gre kar nekajkrat v tednu in se zadrži, če najde pravo družčino.

Stane je po stažu najstarejši mengeški Sgasilec - aktiven je od leta 1925, častni član je od leta 1927. Zaradi svoje vestnosti in prizadevnosti je dobil res veliko državnih in občinskih priznanj. Še vedno hodi na tekmovanja veteranov.

Če je človek zdrav, so tudi visoka leta zanimiva in polna. Topla kuhinja in veder obraz 85-letnika sta me napolnila z optimizmom za leto, v katerega vstopamo; Stanetu sem v imenu Mengšanov zaželela zdravja in miru, prav to pa mi je naročal tudi jubilent, ko sem odhajala z dvorišča ...

Jožica Marin

**OBČANOM IN DRŽAVLJANOM VOŠČIM
SPOKOJEN IN DOŽIVET BOŽIČ,
ZDRAVO, SREČNO IN USPEŠNO NOVO
LETO IN MIRU, SLOGE, POŠTENJA,
MODROSTI IN HVALA ZA
SODELOVANJE IN UDEJANJANJE
GESEL:
HOTENJA ZMAGUJEJO, MESTO NA
DEŽELI, HARMONIJA Z NARAVO.**

mag. Tomaž ŠTEBE, dipl. ing.
Predsednik Izvršnega sveta občine Domžale

KULTURA

PRIREDITVE

Pachacutec - Machu Picchu

Koncert andskih Indijancev. Iz južne Amerike so prišli. S srci, polnimi glasbe. Kadar igrajo, igrajo z vsem bitjem, in tudi kadar ne igrajo, izgledajo kot čudovit božji inštrument. Igrajo in pojejo iz srca, not v glavnem ne poznajo. Spoznali smo jih in peli smo z njimi na koncertu 25. novembra v Kulturnem domu v Mengšu.

Glasba je umetnost, ki izraža misli, čustva, razpoloženja in predstave z znaki. Vsi mi

razmišljamo, vsi mi čustvujemo, vendar se naša razmišljanja in čustvovanja velikokrat razlikujejo. Različno smo razpoloženi in različne so naše predstave o enakih stvareh. Različne so naše poti, različne celo takrat, ko imamo enake cilje.

Vse te različnosti se kažejo že v naših družinah, v šoli, na ulici in v vseh mestih, med ljudstvi in narodi.

O različnostih vam pišem, ki izhajajo iz srca, iz zdravih in poštenih korenin, ki spreminjajo naša bivališča v topli dom.

Tudi Indijanci iz Peruja so na koncertu v Mengšu navdušili s svojo prisrčno razigranostjo. Predstavili so svoje srce, svoje korenine in svoj dom.

Zglasbo, s to plemenito univerzalno govornico človeštva, so nam razkrili svoj temperament, svoje poreklo, svojo kulturo. S koncerta smo odšli bogatejši. Ob vsakem srečanju z drugo kulturo se v meni potrjuje spoznanje o vrednosti naše slovenske kulture.

Zahvaljujem se prijatelju Zdenetu, ki nam je pomagal organizirati koncert.

za SKD Janez Škrlep

Skupina Pachacutec indijancev - Machu Picchu.

foto: P. Škrlep

V tretje gre rado ..., vendar Kam iz zadreg?

Kratek premor in po gostovanju dramske skupine KD Franca Jelovška Mengeš v Cerkljah je bila že tretjič, na željo hvaležnega občinstva, uprizorjena na domačem odru komedija "Kam iz zadreg?"

V času, ko je potekala predvolilna kampanja, ko se je bližal drugi krog volitev župana, ko si v decembru prireditve podajajo kljuko kulturnega doma, ko je čas mrzličnega divjan-

ja in nakupovanja po trgovinah, ko ljudje urejajo še zadnje stvari, ki so se nakopičile v tem letu, je komedija razveselila, razvedrila in do solz nasmejala dokaj veliko število hvaležnih gledalcev, ki so z burnim ploskanjem dne 10.12.1994 pozdravili vedno bolj uigran dramski ansambel KD Franca Jelovška, ki ob tej priložnosti želi vsem zvestim obiskovalcem naših predstav v prihajajočem letu polno smeha, razvedrila, zabave ter srečno, zdravo leto 1995.

Drago Plevel

Sreče, zdravja in osebne zadovoljstva naj Vam prinese leto 1995!

Uredništvo Mengšana

STOPARJI SO PRAZNOVALI

PESEM PRIJATELJSTVO RODI

1) Ansambel Stopar iz Mengša je ob svoji deseti obletnici delovanja in ob izidu kasete *Urca zamujena* pripravil v Kulturnem domu veliko glasbeno zabavno prireditev, na kateri so poleg Folklorne skupine Svoboda Mengeš, harmonikarjev Klemena Lebna in Simona Cerarja nastopili tudi člani Mengeške godbe, ki so skupaj s Stoparji zaigrali pesem *Vsak ne more biti muzikant*.

2) Stoparji so bili nagrajeni z več priznanji in nagradami, tako uradnimi kot zasebnimi. Seveda pa ni šlo brez sladke nagrade, ki so jim jo prinesli prijatelji folkloristi.

3) Govorni del je popestril dramski igralec Zlatko Šugman-Frakl, ki je povedal nekaj življenjskih resnic o smislu in nesmislu bivanja. Občinstvo ga je nagradilo z močnim aplavzom. Priljubljeni Frakl je obljubil, da se bo v Mengeš še vrnil...

4) Čeprav je mengeška dvorana velika, je bila večerna predstava v hipu razprodana, tako da so Stoparji pripravili tudi popoldansko prireditev - z enakim programom. Tako veliko zanimanje potrjuje, da je takih in podobnih prireditev v Mengšu premalo in da so Stoparji med občinstvom zelo priljubljeni.

foto: Repanšek

5) Sceno za prireditev je izredno okusno in duhovito tudi tokrat pripravil Peter Krušnik, glasbeno in režijsko vodstvo je bilo v rokah Franca Kompareta, Franci Lipičnik in Ivan Sivec (slednji tudi v vlogi scenarista) pa sta napisala za Stoparje dve novi skladbi. Prireditev je izredno prijazno vodila TV voditeljica Betka Šuhel. Za sceno je najbolj prav prišla stara tabla, ki je po dolgih desetletjih za dober mesec prehitela čas...

KULTURA

DESIGN

DESIGN TEA & EDO

Pred nekaj leti sem ju hotel v Mengšu obiskati. Prepričan sem bil seveda, da pri tem ne bom imel težav, saj stanujeta na Prešernovi cesti 11. Zgodilo pa se je, da mi več domačinov ni znalo pomagati. Takrat se mi je zdelo nekoliko čudno, da v manjših krajih ljudje ravno tako živijo zaprti v svoje svetove in celo svojih cest, ulic ter sosedov ne poznajo.

Tea in Edo sta že dolgo časa Mengšana. Njun dom je začel nastajati pred dobrimi dvajsetimi leti, kjer sta v stari hiši in njenem gospodarskem poslopju našla dovolj prostora za svoje domovanje, oblikovalski biro, fotografski biro, fotografski atelje ter bodočo Galerijo oblikovanja. V prijetnem, skoraj vaškem okolju skrbno zbirata in čuvata tudi marsikaj pomembnega iz naše materialne kulturne dediščine.

Povod za ta zapis je predvsem njuno večletno uspešno ustvarjalno delo, ki je okolju, kjer živita, premalo poznano. Sta svobodna oblikovalca. Za to obliko dela pravita, da ni lahka, je pa zanj izziv. S svojimi deli sta se začela uveljavljati v drugi polovici 70-ih let. Vidovičeva sta danes stalna udeleženci različnih razstav oblikovanja in dobitnika

Tea in Edo Vidovič

številnih, tudi mednarodnih priznanj za svoje ustvarjalno delo. Tako sta svoja zadnja dela v oktobru razstavljala v okviru 14. mednarodnega bienala industrijskega oblikovanja v Ljubljani, pred kratkim pa sta sodelovala še na razstavi Društva oblikovalcev Slovenije. Enako kot lani sta bila tudi na letošnjem Ljubljanskem pohištvnem sejmu v novembru nagrajenca Društva oblikovalcev Slovenije za jedilnico Agros, ki sta jo oblikovala za tovarno pohištva Lipa iz Ajdovščine in sta zanj dobila priznanje Kocka.

Tea arhitektka in Edo inženir se ukvarjata s projektiranjem notranje opreme, z grafičnim oblikovanjem in reklamno fotografijo v lastnem ateljeju. Danes si predvsem želita, da bi jima kmalu uspelo dokončno

uresničiti idejo o Galeriji oblikovanja, katere namen bo promocija in prodaja njunega oblikovanja. Prav tako imata namen razstavljati tudi umetniške stvaritve drugih oblikovalcev in organizirati različne kulturne dogodke (razstave, prodajne razstave, strokovna srečanja idr.). Vse te dejavnosti, ki ji bosta organizirala v okviru njune Galerije oblikovanja, bodo prav gotovo veliko prispevale h kulturni popestritvi življenja v Mengšu in k promociji tega majhnega, a kulturnega mesteca navzven.

Upata, da se jima bo to, če bosta uspela k sodelovanju pritegniti še druge, kmalu uresničilo. Sam pa upam, da takrat prišlekom v Mengeš ne bo problem poiskati Galerije oblikovanja na Prešernovi cesti 11.

dr. Vinko Rozman

Miklavž

V soboto, tretjega decembra letos, so člani Kulturnega društva Franca Jelovška in stranke SKD pripravili sprejem malčkov pri sv. Miklavžu v Mengšu. Otročad je bila popolnoma očarana, ko so videli dobrotnika z angeli, peklenščki pa so jim prinesli strah v kosti, saj niso bili popolnoma prepričani, če so bili res dovolj pridni med letom, da jih ta črna nadlega ne bo vzela s seboj. Angeli so bili bolj popustljivi. Sv. Miklavž je otročkom z obljubo, da bodo še bolj pridni, darilo poklonil, prenekaterega pa vzel tudi v naročje. Kako malo je potrebno, da so naši malčki srečni!

Tatjana Sivec Strmšek

Jedilnica AGROS

Miklavž in otroci.

foto: J. Stopar

V Oranžeriji

Tisti petek pred drugim krogom lokalnih volitev smo se ljubitelji lepega zbrali v Oranžeriji v Mengšu, kjer smo bili priča otvoritvi prednovoletne prodajne likovne razstave. Oči so se nam sprehajale pa umetninah in umetnikih, ki so bili prisotni. Vse navzoče pa je pozdravila in predstavila prof. Smiljana Mayer Škofic:

“Umetnost uresničuje v zavestnem oblikovanju sveta nedvomno neposredno funkcijo. Umetnost je več kot zgolj idealizirana predstava ali prikaz resničnosti, s katero se sooča; umetnost izvira iz samega življenja, iz običajnega odnosa človeka do stvari, s katerimi živi in jih uporablja. V sodobni umetnosti se srečamo tudi s spoznanji raziskav s področij podzavestnega, čudovitega, sanjskega ali halucinatoričnega stanja umetnikovega razmišljanja. Lepota, ki jo ustvarjajo umetniki, je lepša od lepote v objektivni stvarnosti in je lahko čudovito skladje idej in podob stvarnega in sanjskega sveta.

Besede Kandinskega: Umetnik ni “kralj” samo zaradi velike moči, ki jo premore, marveč je “kralj” zavoljo svoje velike obveznosti.

Akademsko kiparka Alenka Vidregar je vsestranska umetnica, saj je za revijo Ciciban pripravljala članke o oblikovanju z glino za najmlajše, vodi kiparske delavnice, raziskovala pa je tudi medije fotografije - na tej razstavi nam prikazuje kiparske umetnine (tolkače) s čudovitim smislom za oblikovanje živalskih mističnih podob in sakralne umetnosti.

Akademski slikar Dušan Lipovec, za katerega lahko le pripomnim (saj ga lahko podrobno spoznamo v njegovi monografiji), da njegova dela odlikuje velika iskrenost, ustvarja tako, kot misli in čuti, brez zadržkov, brez korektur. Je tudi odličen likovni kritik. Skoraj vsi njegovi akvareli, gvaši in tempere - tehnike, s katerimi se v zadnjem času intenzivneje ukvarja, so nastali neposredno v naravi.

Lojze Kalinšek je umetnik - likovni pedagog, ki je tudi mentor kamniškega likovnega društva, ukvarja pa se tudi z oblikovanjem na tehničnem in grafičnem področju. V zadnjih likovnih stvaritvah (gvošč / akril) lahko pri umetniku zasledimo svoj odnos do slikarja, njegovo osamosvojitve od tujih likovnih vplivov in usmeritev v lastno načrtano pot.

Njegova dela so polna tveganja likovnega eksperimentiranja do stanja v določenem čutnem podzavestnem času.

Aleksandro Bumbak - po rodu s Hrvaške je Aizrazit miniaturist, njegove miniature in akvareli (na tej razstavi) so slikani z veliko mero natančnosti, vsebinsko nagnjeni k lirčnosti na eni strani in vedrosti na drugi, simbolični strani - vnašanje plutovinastih zamaškov v svoje kompozicije. Umetnik pa ne more mimo prikaza rodne istrske pokrajine in njene stare lepe arhitekture.

Za ta kulturni večer sta nam naša priznana glasbena umetnika harfistka Mojca Zlobko in flavtist Cveto Kobal pripravila kratek repertoar glasbenih odlomkov.

Harfistka Mojca Zlobko, diplomantka Akademije za glasbo v Ljubljani, je že med študijem dosegla številne nagrade na tekmovanjih študentov glasbe. V šolskem letu 1992/93 je bila izredna študentka na Visoki šoli za glasbo v Gradcu, sedaj pa nadaljuje podiplomski študij na Visoki šoli za glasbo v Hamburgu. Izpopolnjevala se je tudi na mednarodnih mojstrskih tečajih v Judenburgu in Salzburgu, leta 1993 pa je zastopala Slovenijo z nastopom na Svetovnem kongresu harfistov v Kopenhagnu. Koncertira solistično in v komornih zasedbah.

Flavtist Cveto Kobal je leta 1983 z odliko diplomiral na ljubljanski Akademiji za glasbo in že v času študija osvojil prve nagrade na republiških in zveznih tekmovanjih. Podiplomsko se je izpopolnjeval v Kanadi, Švici, ZDA in Franciji, kjer je bil slušatelj podiplomske specializacije in leta 1988 diplomiral na Ecole Normale de Musique de Paris. Snemal je za radio in TV in koncertiral kot solist pri znanih orkestrih ali v komornih zasedbah doma in po svetu. Igral je v orkestru Slovenske filharmonije, trenutno pa je solist Simfonikov RTV Slovenija. V seriji Slovenski solisti je s pianistom Hinkom Haasom posnel samostojno CD ploščo.”

Novičke iz zbor

Pevsko sezono 1994/95 smo začeli pevci mešanega pevskega zbora Svoboda v začetku septembra. Vaje so bile številno obiskane. Še bolj pa smo bili veseli novih pevcev, čeprav jih je žal manj iz Mengša in več iz Ljubljane in okolice. Vsi novi pevci so že prepevali v različnih zborih. Pripravljati smo se začeli na redni letni koncert, na gostovanje v Celju, Postojni in tujini!

Že vrsto let začnemo družabni del sezone z Zlobiskom naših planin. To sezono smo pripravili kostanjev piknik na Kamniškem vrhu, kjer smo pekli kostanj in veselo prepevali.

Prvi nastop smo imeli že 30. novembra na komemoraciji pri spomeniku talcev na Zalokah. 14. novembra smo peli na povabilo stranke ZLSD v Kulturnem domu v Mengšu. Četrtkovo popoldne 8.12. pa smo s pesmijo polepšali varovancem v Domu počitka v Mengšu.

Vsem krajanom Mengša želimo vesele praznike in srečno novo leto 1995.

*Mešani pevski zbor
Svoboda Mengeš*

Na pikniku.

MENGŠAN

KULTURA

RAZSTAVE

Razstava slik "SLEDOVI KRAJINE" akademskega slikarja Vinka Železnikarja v INCE

Na ljubljanski akademiji izšolani slikar, grafik in likovni pedagog Vinko Železnikar sodi med vidne slovenske likovne ustvarjalce srednje generacije. S svojimi zgodnejšimi slikarskimi deli se uvršča med izrazite abstrakteste, vredne naslednike čiste abstrakcije, avtorje, ki jih odlikuje izredno sigurna in hkrati tudi svojstvena, vzdoljnaški kaligrafiji podobna poteza slikarskega čopiča. Železnikarjevo slikarstvo odlikuje posebna, osebno pogojena "ikonografija", ki temelji na zračnem, prostorskem prepletanju in metaforiki preprostih, a hkrati tudi piktoralno zanimivih likovnih elementov, ki ustvarjajo bogato slikovno vsebino. Vinko Železnikar predstavlja brez dvoma enega naših najresnejših likovnih raziskovalcev, avtorjev, ki se ni obotavljal sprejeti - po obdobju skorajda čiste lirične abstrakcije - izzivov, ki jih je ponudil trend sodobnega geometrizma in asketske barvne skale. To svojo novo usmeritev je umetnik do najvišje mere izkoristil v svojih slikah na steklu, ki so s svojo zadržano lepoto, hkrati pa tudi s posebnim notranjim žarenjem pretehtanih barv, nekakšnim lebdenjem barvne magme v neskončnem, kozmičnem prostoru, vzbudile precejšnjo pozornost širše kulturne javnosti. V teh, dinamičnim in zvonkim glasbenim sekvencam podobnih likovnih stvaritvah, sta prišli do svojega polnega izraza umetnikova neugnana domišljija, barvni red in nenazadnje tudi tehnična virtuoznost, ki se izraža tudi v umetnikovem drugem polu ustvarjalnega hotenja in potenciala - v njegovih grafičnih stvaritvah, s katerimi je dosegel tudi velik uspeh, tako na osebnih razstavah kot na bienalnih grafičnih prireditvah.

Vinko Železnikar je v zadnjih nekaj letih ustvaril vrsto dokaj obsežnih ciklusov, ki so vsi skupaj plod studioznega in vztrajnega likovnoraziskovalnega dela in predstavljajo pravo osupljivo novost tako v tehničnem kot v vsebinskem načinu grafičnega pristopanja. Tu gre predvsem za svojstveni grafični tehniki - svetlotisk in gelografija, ki zahtevata od umetnika izjemne ustvarjalne napore kot tudi široko

razgledanost, tako vednost o najpomembnejših klasičnih grafičnih dosežkih kot o možnostih, ki jih ponuja s sodobnimi tehničnimi dosežki pogojena aktualna grafična umetnost. V svoj, vedno bolj vznemirljiv in likovno dognan umetniški svet, je umetnik pričel v zadnjem času vnašati elemente, ki žarčijo tudi globljo človeško vsebino, odkrivajo sodobnega zemljana, ki je v svoji psihi razklan na dve polovici, na eni strani gre za nenasitno potrošniško slo, na drugi pa na pol zatajeno nostalgčno vračanje k starim preverjenim resnicam in lepoti.

Vinko Železnikar predstavlja enega naših, v tehničnem pogledu najbolj razgledanih, studiozno dograjenih ter vsebinsko zanimivih in izvirno mislečih slovenskih likovnih ustvarjalcev srednje generacije.

Franc Zalar

SAMOSTOJNE RAZSTAVE

1981	Kamnik, Razstavišče Veronika
1982	Domžale, Salon Meblo
1987	Kamnik, Razstavišče Veronika
1987	Ljubljana, galerija Vodnikova domačija
1988	Mengeš, Kulturni dom
1989	Trzin, Kulturni dom
1992	Domžale, Likovno razstavišče
1992	Kamnik, Razstavišče Veronika
1992	Mengeš, Knjižnica OŠ Mengeš
1992	Mengeš, Kulturni dom
1993	Ljubljana, Elektronabava
1994	INCE

SKUPINSKE RAZSTAVE

1974	Domžale, Murska Sobota
1975	Ljubljana, Razstava študentov, Mestna galerija
1976	Ivanjica, Jug. likovna kolonija mladih Edinburgh, Razstava študentov ALU
1980	Kranj, Mala grafika, Mestni muzej Murska Sobota, Piran
1982	Ljubljana, Galerija DSLU Ljubljana, Razstava DSLU, Likovno razstavišče R. Jakopič Kranj, Likovna prizadevanja na Gorenjskem, Mestni muzej
1984	Rudnik, Galerija J. Repanšek
1985	Kranj, Mestni muzej
1986	Rudnik, Galerija J. Repanšek

1988	Ljubljana, Razstava DSLU, Razstavišče R. Jakopič
1989	Ljubljana, Razstava DSLU, Razstavišče R. Jakopič
1990	Domžale, Likovno razstavišče
1992	Novo mesto, Bienale slovenske grafike Otočec Ljubljana, Galerija DSLU, Ennigerloh, Rathaus

Osnovna šola Mengeš

Naša iskrena želja je, da bi bilo leto 1995 leto miru, strpnosti, medsebojnega sodelovanja in razumevanja. Vsem, še posebej našim staršem, sponzorjem in poslovnim sodelavcem želimo srečno in zdravo novo leto.

RETOS

AVTOŠOLA RETOS MENGEŠ

zaposli za polni delovni čas inštruktorja 'B' kategorije. Če ste inštruktor ali morda to želite postati, pošljite pisno prošnjo na naslov

**AVTOŠOLA RETOS MENGEŠ,
Trdinov trg 14
61234 Mengeš**

**SREČNO IN VARNO
1995**

SERVIS TRZIN

**Nudimo kompletne servisne
usluge v novi najmoderneje
opremljeni delavnici.**

Nudimo tudi

prodaja novih vozil

prodaja rabljenih vozil

prodaja staro za novo

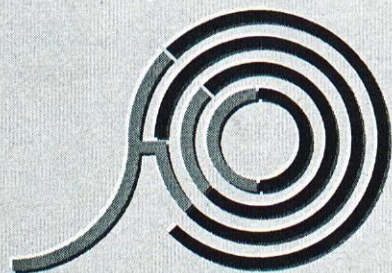
ob nakupu dodatne
opreme brezplačna
montaža

najugodnejši kredit
leasing

AVTOSALON TEL.: 061/712-234, FAX: 061/712-032

AVTO SERVIS TEL.: 721-720, NADOMESTNI REZ. DELI: 722-777

**lep božič in
uspešno leto
1995 vam želi**

filc tovarna filca
menges

SREČNO '95

OPTIKA GOLAVŠEK

Slovenska 30, Mengeš
tel.: 061 737-968

delovni čas

pon -pet:

08 - 12

16 - 18

Klemens

TEKSTIL IN OBUTEV

*božični
popusti* Leto staro se poslavlja,
novo nam hiti naproti,
majhna, nežna lučka,
glej, ga že pozdravlja.
In stopinje iz daljave...

Kam?
NAJ VAS V LETU '95

VODIJO K SREČI

V OBUTVI Klemens

Klemens

VIDEO STOP

V novo leto z Video Stop
26. decembra ob 20.00 uri bomo razglasili deset
najbolj pridnih izposojevalcev v letošnjem letu.
Prvi trije bodo prejeli kar bogate nagrade:

1. nagrada: Gorenje Voyager barvni TV
2. nagrada: Samsung HI-FI stolp s CD playerjem
3. nagrada: fotoaparatus

Sledijo:

4. nagrada: 10 zastonj izposoj
5. nagrada: 9 zastonj izposoj
6. nagrada: 8 zastonj izposoj
7. nagrada: 7 zastonj izposoj
8. nagrada: 6 zastonj izposoj
9. nagrada: 5 zastonj izposoj
10. nagrada: 4 zastonj izposoje

Vsem članom našega video kluba želimo veliko sreče v letu 95 in se Vam zahvaljujemo za zaupanje. Za tiste, ki nas še niste obiskali, naj povemo, da se moderno opremljena videoteka VIDEO STOP nahaja za knjigarno ČUK na Slovenski 28 (odprto vse dni razen nedelj od 18-ih do 21-ih), kjer vas čaka preko 1000 originalov.

10 TOP-HIT gledanih filmov zadnjega meseca v VIDEO STOP:

1. ROBIN HOOD MEN IN TIGHTS
2. ANOTHER 48 HRS
3. PERFECT WORLD
4. 48 HRS
5. PALČICA
6. ANOTHER YOU
7. LAST ACTION HERO
8. ROBOCOP 3
9. THE FUGITIVE
10. IN THE LINE OF FIRE

Srečno 95 in hvala za zaupanje!

VIDEO STOP

Vesel božič in srečno

v letu 1995

SIA

Glaso d.o.o.

Novakova 14, 61234 MENGEŠ, tel./fax:061/737-451

**VSEM NAŠIM STRANKAM
ŽELIMO SREČE IN USPEHOV,
MI PA SE BOMO POTRUDILI,
DA SE BOSTE S POTOVANJ
IN POČITNIC VRAČALI
ZADOVOLINI!**

Ljubljanska 72
61230 DOMŽALE
TEL.: 723-219, 715-141
FAX: 715-141

*Božični čas se bliža, dragi prijatelji,
in mengeška Karitas želi vsem Vam -
bolnim, trpečim, osamljenim,
ostarelim, invalidom pa tudi zvestim
sodelavcem in dobrotnikom ter vsem
župljanom popolnost miru in svetlobe
božiča, da bomo znali prinašati
ljubečo besedo in darove, da bi drugi
znali sprejeti to besedo in ta dar in se
iskreno veselili.*

*Bog vam vsem daj v novem letu veliko
poguma in smelih načrtov, da bi
ustvarjali božje kraljestvo bratov in
sester že na tem svetu.*

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGEŠ

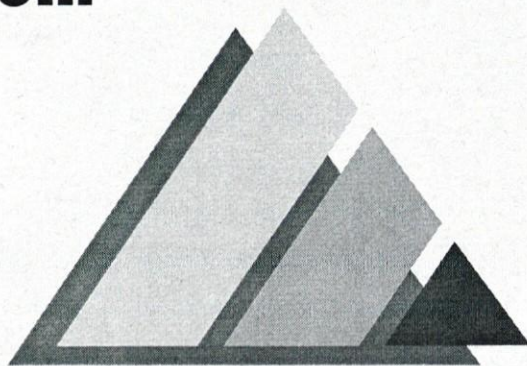

Vsem našim kupcem, dobaviteljem in poslovnim partnerjem se zahvaljujemo za uspešno sodelovanje v letu 1994.

Za konec leta smo pripravili posebno presenečenje: v vseh naših trgovinah vam na vašo željo brezplačno zavijemo pri nas kupljena darila

Blagovnica Vele je odprta:

- ▶ v petek, 23. decembra, od 8. do 20.30 ure. Ta dan igra od 15.30 dalje na ploščadi pred Vele ansambel Planika, ob 18. uri pa bo velik ognjemet
- ▶ v soboto, 24. decembra, od 7.30 do 18.ure
- ▶ v soboto, 31. decembra, od 7.30 do 13.ure.

NAPREDEK DOMŽALE

**Želimo vam vesel božič
in srečno novo leto.**

**Lepo je, če veš,
da nisi sam in da
so ljudje, ki ti bodo
vedno pomagali.
Vsem ljudem dobre
volje želimo srečno,
zdravo in uspešno
leto 1995.**

**kolektiv
INCE**

*Čemu živeti?
Da bi ustvarjal dela,
ki bodo tako in tako
pozabljena?
Ne!
Da bi storil dejanja,
ki so sama sebi
spomenik.*

(Elisabeth S. Lukas)

**Vesel božič
ter zdravo in
zadovoljno
leto 1995**

**DOM
počitka
MENGEŠ**

GROSISTIČNA
PRODAJA SUHIH
PREPARIRANIH
IN BARVANIH
DELOV RASTLIN
ZA OKRASNE
NAMENE, TER
PRODAJA
DEKORATIVNIH
TRAKOV

LIMATO

Podjetje za inženiring, svetovanje,
proizvodnjo in trgovino,
uvoz - izvoz d.o.o.

Gorenjska 4a

Mengeš

tel.: 061 / 737-385

SREČNO '95

SLIKOPLESKARSTVO STELLE

MENGEŠ

061/738-406

**IZDELAVA
DEMIT FASAD
IN OSTALA
SOBOSLIKARSKA
DELA**

drogerija

KANA

ŠOLSKA 2, MENGEŠ / GLAVNI TRG 14, KAMNIK

DECEMBRSKE CENE

**VRHUNSKÉ
PARFUMERIJE**

MI AMIGO

MENGEŠ

**KNJIGARNA®
ČUK**

*Vesel
božič in*

SREČNO

1995

restavracija

VINCENT®

SREČNO
1995

... SE VAM PREDSTAVI

AVTOSERVIS CAR

G. Janez Car in g. Sicre, direktor Revoza, pri slovesnem podpisu pogodbe.

Na poti iz Kamnika v Mengeš ne moremo prezreti lepega prodajno-razstavnega salona avtomobilov Renault.

AVTOSERVIS CAR

**Ne iščite Renaultovih
avtomobilov povsod
po svetu,
pridite v Mengeš na
Svetčevo 1**

**(glavna cesta Ljubljana - Kamnik)
in izberite.**

**Avtoservis Car vam nudi
5 %
popust
pri nakupu
R 5 in R Clio.**

**Za vsak nakup avtomobila
pri avtoservisu Car dobite
posebno presenečenje.**

**tel. št. servisa: 737-279
tel. št. salona: 737-414**

**VESEL BOŽIČ
IN SREČNO
1995**

... SE VAM PREDSTAVI

AMD MENGEŠ

44 let dela AMD Mengeš

V letošnjem letu je minilo 44 let od ustanovitve Avto moto društva Mengeš. V vsem tem obdobju se je društvo aktivno ukvarjalo uspešno in manj uspešno z delom na področju avto in moto športa, preventivni dejavnosti v cestnem prometu, vzgoji voznikov za A in B kategorijo in seveda nenazadnje skrbelo za stalno rast članstva v naši motorizirani družini. Ob 40. obletnici društva leta 1990 nas je bilo včlanjenih v Avto moto društvo Mengeš 1.000 članov. Ekonomski razlogi po tem letu pa so skrčili tudi naše vrste, toda podatki kažejo, da le za krajši čas, saj se je tendenca naraščanja članstva pokazala že v letu 1993 in se nadaljuje tudi v letu 1994 tako v našem društvu kot tudi na območju cele Slovenije. AMD Mengeš bo ob koncu letošnjega leta združeval zelo blizu številu 800 članov.

Sedaj Avto moto društvo Mengeš vodi 13-članski Upravni in 3-članski Nadzorni odbor, izvoljena leta 1992, seveda še po stari zakonodaji, ki današnjim razmeram že zdalek ne ustreza več in z zanimanjem že dolgo pričakujemo nov Zakon o društvih, ki bo opredelil društveno dejavnost. Društvo je ob koncu 80. let kupilo celotno nadstropje hiše št. 14 na Trdinovem trgu s pripadajočim zemljiščem. Prostore smo primerno adaptirali, zemljišče pa smo iz starega sadnega vrta preuredili v zelenice in parkirišča ter zgradili ustrezne garaže za potrebe društva.

Društvo opravlja danes še pretežno vse tiste naloge, kot jih je že v samem začetku, le z razliko, da smo v letu 1993 ukinili avto šolo, torej vzgojo voznikov motornih vozil. Razlog, ki je pripeljal društvo do tega sklepa, pa je v neustreznih finančnih predpisih, po katerih morajo društva poslovati in smo pri vzgoji voznikov prišli v rdeče številke kljub nizkim osebnim dohodkom zaposlenih inštruktorjev in vsesplošnim varčevanjem. Občani Mengša, Topol, Loke, Trzina in Dobena, katerih območje pokrivamo že od vsega začetka, pa niso ostali brez možnosti pridobitve vozniškega dovoljenja, saj sta avto šolo prevzela privatna podjetnika RETOS d.o.o., ki ima sedež v društvenih prostorih, in MATAK d.o.o. s sedežem na Slovenski cesti 30. Oba uspešno nadaljujeta z vzgojo mladih voznikov.

Pri sedanjem delu društvo polaga veliko skrbi svojim članom. Pozornost je usmerjena k večanju števila naše motorizirane družine in skrbi, da imajo naši člani pravočasno potrebno dokumentacijo, ki jo motorizirani potrebujemo, kadar smo na potovanju s svojim jeklenim konjičkom. Počutimo se bolj varne; če vemo, da imamo s seboj člansko izkaznico AMZS, na osnovi katere nam lahko v vsakem trenutku nudijo pomoč na cesti delavci službe Pomoč-Informacije v svojih rumenih vozilih. Nikoli ni izključena možnost, ko odidemo na pot, da se nam pokvari avto ali zgodi še kaj hujšega, lažja ali težja prometna nesreča. Pomislite: "Bom v takih težavah ostal sam? Mi bo kdo priskočil na pomoč?"

Za vse občane Mengša in tudi širše okolice zimamo dober nasvet. Postanite član Avto moto društva Mengeš in s tem tudi Avto moto zveze Slovenije. Tako si zagotovite številne ugodnosti! V politiki smo nevtralni. Naše delovanje je usmerjeno k čim varnejši vožnji in k nudenju čimvečje moralne in materialne podpore v eventualni nezgodi naših članov, bodisi da se nam kaj zgodi v domovini ali pa v tujini.

V nadaljevanju vas želimo seznaniti z ugodnostmi, ki jih lahko koristijo člani naše organizacije. S člansko izkaznico in s kuponi, ki jih dobijo po plačilu članarine, lahko člani uveljavljajo naslednje:

Brezplačna odprava manjših okvar na vozilu

Pogosto je le manjša okvara na vozilu dovolj, da vožnje ne moremo več nadaljevati. Odprava takšne okvare, če se zgodi med vožnjo, je za člane AMZS enkrat letno brezplačna. Ugodnost velja v Sloveniji.

Brezplačni prevoz v prometni nesreči poškodovanega vozila

Član AMD in AMZS ima enkrat letno pravico do brezplačnega prevoza vozila (osebni avto ali motorno kolo), ki je bilo v prometni nesreči poškodovano toliko, da ni sposobno za vožnjo na lastni pogon. Ta ugodnost velja v Sloveniji in tujih krajih, ki so do 50 km oddaljeni od slovenske meje. Ugodnost zagotavlja prevoz vozila od mesta nesreče do članovega stalnega prebivališča ali do najbližje ustrezne servisne delavnice. Brezplačen je le prevoz vozila, ostale stroške (reševanje, cestnina) plača naročnik prevoza. Za brezplačni prevoz mora član poklicati službo "Pomoč - informacije" AMZS, telefon 987. Član-uporabnik storitve mora imeti v času prevoza veljavno člansko izkaznico. Če se je včlanil prvič ali če je članstvo prekinil za več kot 60 dni, mora biti včlanjen v AMD oz. AMZS najmanj 10 dni pred uporabo te ugodnosti.

Brezplačni prevoz pokvarjenega vozila

Če je okvara na vozilu večja in je ni možno odpraviti na cesti, je prevoz takšnega vozila za člane AMD oz. AMZS brezplačen do 80 km (skupna pot vlečnega vozila - tja in nazaj) in to v Sloveniji. Prevoz na daljši relaciji plača

... SE VAM PREDSTAVI

AMD MENGEŠ

član po nižji, članski ceni. Gre torej za hitro intervencijsko reševanje s ceste in ne za prevoz pokvarjenega vozila od doma do servisa, iz delavnice do delavnice in podobno. Tudi v takem primeru mora član poklicati službo "Pomoč - informacije" AMZS oziroma eno izmed 13 tehničnih baz AMZS širom naše domovine. Ostali pogoji uporabe te članske ugodnosti so enaki kot pri brezplačnem prevozu v prometni nesreči poškodovnega vozila.

Popust pri kasko zavarovanju vozila

Član AMD oz. AMZS ima na osnovi ustrezne kupone pravico do 10% popusta na ceno kasko zavarovanja osebnega avtomobila ali motornega kolesa pri zavarovalnicah Adriatic, Maribor, Slovenica, Tilia in Triglav. Pri slednji velja popust le za osnovno kasko zavarovanje, ne pa za paketno zavarovanje.

Članske ugodnosti, ki jih člani AMD oz. AMZS lahko uveljavljajo na osnovi veljavne članske izkaznice:

Brezplačne tehnične storitve

Pregled in nastavitve žarometov, kontrola kakovosti hladilne tekočine in preizkus delovanja zavor. Ugodnost velja za vozilo, ki je last člana AMD oz. AMZS.

Tehnične storitve s članskim popustom

Članski popust 20% velja za naslednje storitve: elektronsko testiranje in nastavitve motorja ter podvozja avtomobila, montaža gum in uravnoteženje koles, hitro polnjenje akumulatorja, testiranje blažilnikov, manjša popravila in vzdrževanje vozila.

Popust 10% pa naši člani lahko uveljavljajo pri rednem tehničnem pregledu vozila v določenih tehničnih bazah AMZS in pri prevozu vozila, ko ne morejo več uporabiti brezplačnega prevoza. Popusti pri tehničnih storitvah veljajo le za vozilo, ki je last člana AMD oz. AMZS. Naštete brezplačne in cenejše tehnične storitve so članom na voljo v tehničnih bazah AMZS.

Možnost nakupa knjižice za mednarodno touring pomoč AIT

Ta dokument zagotavlja pomoč in zaščito pri potovanju po tujini. Sestavni del knjižice, poleg kuponov za določene namene, je tudi kreditno pismo v vrednosti 1000 CHF.

Brezplačno prejemanje Motorevije

Člani AMD oz. AMZS prejmejo letno na svoj naslov 9 številok Motorevije.

AMZS
AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE
Ljubljana, Dunajska 128

**PRIDRUŽITE SE NAM -
POSTANITE ČLAN AMZS!**

Finančna pomoč v primeru invalidnosti ali smrti

V primeru invalidnosti ali smrti člana AMD oz. AMZS kot posledice uporabe motornega vozila je član oziroma njegovi družinski člani upravičen do enkratne finančne pomoči.

Brezplačni pravni nasveti

Člani AMD oz. AMZS imajo pravico do brezplačnih nasvetov v zvezi s prometno nesrečo ali uporabo motornega vozila pri pogodbenih odvetnikih. Seznam odvetnikov objavlja Motorevija. Člani AMD Mengeš se za probleme stega naslova lahko obrnejo na odvetnika gospoda Jožeta Rožmana, ki ima svoj sedež na Slovenski cesti 30 v Mengšu.

Popust v avtokampih doma in v tujini na osnovi mednarodne kamping kartice CCI.

Popust pri najemu vozila

Firmi Kompas Hertz in Avis omogočata članom AMD oz. AMZS najem osebnega vozila s popustom.

Izdelava brezplačnega potovalnega načrta (Itinerar) za potovanje po Evropi

Itinerar prejmejo člani brezplačno po pošti na pisno zahtevo informacijskemu centru AMZS. V zahtevi mora biti naveden cilj potovanja in članska številka člana.

Kje in kako se lahko včlanite?

Vsi, ki se želite včlaniti v naše društvo oz. v AMZS, lahko to hitro in enostavno uredite osebno v naši pisarni na Trdinovem trgu 14, in sicer ob sredah in četrtek med 16. in 18. uro. V kolikor Vam je pot odveč, lahko svojo željo po včlanitvi sporočite po telefonu na štev. 739 - 621 v prej navedenih uradnih urah. Vso ustrezno člansko dokumentacijo Vam bomo v 48 urah dostavili osebno na Vaš dom. V kolikor pa se Vam pokaže hitra potreba po prejemu članske izkaznice izven naših uradnih ur, pokličite telefonsko številko 737-142 in prejeli boste vse potrebne dokumente isti dan v najkrajšem možnem času na dom.

Povedati moramo še, da je cena letne članarine 3.900,00 SIT, in da vsakemu članu ob včlanitvi za leto 1995 podarimo žepni fotoaparar.

Članske ugodnosti pa v letu 1995 niso več prenosljive na drugo osebo, zato pa je drugo oziroma tretje članstvo v okviru ožje družine cenejše. Tako ima zakonec oziroma življenjski partner člana AMD oz. AMZS (osnovno članstvo), ki živi z njim v skupnem gospodinjstvu, 30% popust pri plačilu članarine. Enak popust velja tudi za otroke do dopolnjene starosti 27 let, če živijo s članom v skupnem gospodinjstvu. Ti člani, ki plačajo nižjo (družinsko) članarino, ne prejema Motorevije.

Popust 40% cene osnovne članarine priznavamo tudi invalidom, ki so zaradi invalidnosti oproščeni plačila prometnega davka pri nakupu motornega vozila.

Spoštovani motorizirani občani in občanke občine Mengeš

Pozivamo Vas, da se včlanite v naše vrste. Naša in Vaša članarina je prispevek za medsebojno solidarnostno pomoč na potovanju tistemu, ki se mu pripeti lažja ali hujša prometna nesreča. Nikoli ne moremo biti 100% prepričani za sebe, da se to ne more zgoditi tudi nam. Mogoče že jutri?

Dobro premislite ugodnosti, ki jih imamo člani AMD oz. AMZS, in se odločite.

Srečno vožnjo v letu 1995 Vam želi AMD Mengeš!

Ivan Ošep st.

DRUŠTVA

KULTURNO DRUŠTVO ANTONA LOBODE

V petek, 18.11.1994, je bilo v prostorih Gasilskega doma v Loki ustanovljeno novo kulturno društvo Antona Lobode. Na pobudo sovaščanov ima največje zasluge za to prav Jože Brojan, ki je imel ob tej priložnosti tudi nagovor za veliko število obiskovalcev in pristašev kulturnega življenja:

Dragi Ločani, spoštovani gostje!

Dolgoletna želja mnogih vaščanov, da bi v vasi nadaljevali dramsko dejavnost, ki so jo pred natanko 60. leti začeli naši predniki pod okriljem Gasilskega društva, a je 24 let kasneje zamrla in želja mladih po kulturnem življenju in ustvarjalnosti danes, je glavni razlog, da smo se odločili ustanoviti kulturno društvo. Res je, da mnogo naših otrok in odraslih kulturno deluje v Mengšu, Domžalah, Kamniku in Ljubljani in prav je tako, vendar jim moramo dati možnost in priložnost, da svoje znanje in nadarjenost pokažejo še doma. To je naša srčna želja in hkrati velika obveza.

Misli o lastnem društvu so se med nami dolgo rojevale: bili so močni vzgibi in tudi padci, navdušenja, močne spodbude in nerealni cilji, podtikanja in odobravanje. Ko je vse vendarle dozorelo, se je pripravljali odbor dne 28. oktobra v sestavi Stane Ocepek, Milan Kralj, Matjaž Loboda, Miro Dimec, Franci Stopar, Andrej Urbanc, Nataša Vrhovnik in Jože Brojan odločil za ustanovitev društva Antona Lobode in podal predlog kandidatne liste za volitve organov v KD. Dne 8. novembra 1994 se je odbor ponovno sestel in določil 18. november 1994 za ustanovni občni zbor. Spoštovani, ta se danes tu v prostoru Gasilskega doma zudi uresničuje.

Prenekateri se boste vprašali, od kod ime društva. Odločili smo se, da ga poimenujemo po letos umrlem 93 - letnem sovaščanu Antonu Lobodi, ki je bil priznan kulturnik, velik ljubitelj zborovskega petja in glasbenik. Ko je bila leta 1934 pri loškem gasilskem društvu

ustanovljena dramska sekcija, je bil vrsto let ob pomoči Franca Podborška njen idejni vodja, režiser in igralec hkrati. Bil je tudi nezamenljiv basist v loškem in mengeškem cerkvenem zboru ter odličen godbenik v domžalski godbi. V najplodovitejših letih gledališke ustvarjalnosti društva so Ločani prav zaradi njegove zagnanosti in sposobnosti naštudirali veliko del. Ker vsa niso ovekovečena v arhivu, naj naštejemo tista, ki so znana in so jih odigrali tudi po večkrat: *Vrnitev, Rokovnjači, Ljubavi cvet je zamorjen, V valovih bolesti, Micki je treba moža, Dva para se ženita, Revček Andrejček, Živ pokopan in Črna žena.*

Anton Loboda je bil z dušo in telesom predan kulturnemu življenju Loke vse do leta 1958, ko je dramsko delo v društvu začelo pojemati - ni znano zakaj - in leto dni kasneje popolnoma presahnilo. Lobodov lik in kulturni prispevek pa bosta večno zapisana v zgodovino naše vasi in naj bosta tudi zgled našemu delu v bodoče.

Na ustanovni seji je bilo potrjeno vodstvo društva Antona Lobode: Andrej Urbanc, predsednik, Jože Brojan, tajnik, Stane Ocepek, blagajnik.

Vabijo pevce, igralce, plesalce, ... da se jim pridružite pri ustvarjanju! Hkrati pa se zahvaljujejo vsem donatorjem, še zlasti pa:

Avtogen d.o.o., D design in Cvetličarni Zvonček.

Tudi podjetje MI AMIGO jim želi na njihovi poti čim več uspehov in nastopov, ki bodo krepili dušo in telo.

Tatjana Sivec Strmšek

Navdušenje med gledalci.

foto: T. S. Strmšek

V Loki smo miklavževali ves teden

Novoustanovljeno Kulturno društvo Antona Lobode je v Loki poskrbelo za Miklavžev teden. Pred Miklavževim večerom so parkeljni obiskovali poredne otroke po vasi, pridne pa mimogrede obdarili s suhimi krljji in bomboni. Porednim so marsikatero zagodili in jim zadali naloge, da bi se popravili do naslednjega večera. V nedeljo popoldne pa so mladi iz našega društva v cerkvi sv. Primoža in Felicijana uprizorili igrico Sneguljčica pod vodstvom mentorice Nataše Vrhovnik. Skrbno pripravljena scena, odlična igralska zasedba in polna cerkev loških otrok in njihovih staršev so bili dokaz, da je sv. Miklavž zelo priljubljen pri vseh ne glede na starost. In prav je tako. Po imenitni predstavi so se spet pojavili parkeljni, a so bili zelo miroljubni. S seboj so prinesli poln koš sladkarij in sporočilo sv. Miklavža, da bo obiskal otroke naslednji večer. Tokrat pa je poprosil Sneguljčico, naj jim namesto njega razdeli darilca.

Končno je prišel težko pričakovani Miklavžev večer, večer, ko naj bi hodil po hišah radodarni svetnik. Ko se je stermilo, je sv. Miklavž s svojim spremstvom začel obiskovati otroke po domovih. Vozil se je s kočijo, na kateri so bili poleg njega še angelčki in vse polno dobrot. Za njimi so se podili razgrajski parkeljni z verigami. Otroci so bili sv. Miklavža zelo veseli, iz njihovih oči pa je bilo razbrati strah pred parkeljni. Pa jih je sveti mož hitro pomiril, češ da so črni kosmatini samo za poredneže, in tako vrnil na otroška lička nasmeh in dobro voljo. Seveda je poprej zahteval, de otrok zmoli kakšno molitev in s tem dokaže, da sodi k pridnim.

Tako je šlo od hiše do hiše. Pozno ponoči pa je sv. Miklavž zapustil Loko in se odpeljal v druge vasi in mesta, kjer so ga prav tako čakali malčki s svojimi željami.

Jože Brojan

Mengšana lahko še naprej pripravljate Vi, kdaj ga boste izdali, bomo rekli pa mi!

DRUŠTVA

GODBA

Aktivnost Mengeške godbe v letu 1994

Z novoletnim koncertom smo mengeški godbeniki končali, po naših ocenah, izredno uspešno leto. Že samo podatek o 53 nastopih in 82 vajah brez sekcijjskih vaj in organizacije prireditve pove, da smo godbeniki res prava družina. Letos smo začeli z pomlajevanjem in pridobivanjem novih godbenikov, ki prihajajo iz Glasbene šole Domžale - oddelek Mengeš. Tako se aktivni sestav godbe približuje številki 50. Pripravili smo skladbe za dva koncerta, povorke in mašo. Veliko se je uredilo na področju ureditve knjižic in koncertnih map. Z Glasbeno šolo smo pridobili pedagoga na "težjih instrumentih", g. Rudija Kocmana, ki je vodil tudi del sekcijjskih vaj.

Leto smo začeli z organizacijo jubilejne, 10. prireditve Pod mengeško marelo. V maju smo pripravili Osino podoknico, ki jo je dobila naša "rezervna mama" Zorka Požar. Redno smo vadili za slavnostni koncert ob 110-letnici v juniju. V sklopu teh priprav smo bili tudi 4 dni na Krku, kjer smo imeli tudi dva koncerta. Poglavje zase pa je bila organizacija koncerta in veselega slavlja v Športnem parku. Takoj v septembru smo se veselo lotili programa za Novoletni koncert, ki je presegal vsa pričakovanja in nam dal res obilo elana za delo v letu 1995.

Godbeniki smo izredno zadovoljni in veseli, da imamo tako prizadevnega in požrtvovalnega kapelnika. Poleg vseh vaj in nastopov so tu še vaje s posamezniki, novimi člani, pridobitev in ureditev notnega materiala itd. Normativ za honorar s strani ZKO naš dirigent opravi že v enem mesecu, zato iskrena hvala prof. Francu Gorniku.

V letu 1994 se godbeniki najraje spominjajo poleg "mengeških igranj" gostovanja na Krku. Izredno smo navdušili in bili sprejeti, kot vedno v Jaršah, ob 30-letnici GD Jarše-Rodica. Višek na promenadnih koncertih je godba po naših ocenah dosegla na koncertu Pri Figovcu v Ljubljani. Seveda je vsaka parada, otvoritev, pogreb enako pomemben nastop. Nastop v Kranju na prireditvi Radia Kranj je pokazal, da znamo narediti "štimungo" (to boste lahko slišali 25.12.94 ob 10.00 na Radiu Kranj 97.3 MHz).

V Jaršah je bilo veselo.

Na gospodarskem področju smo dokupili letne in nabavili nove svečane uniforme in pred kratkim tudi zimske plašče. Seveda je bilo za to potrebnih ogromno finančnih sredstev, zato bi se ob Občini Domžale in KS Mengeš še enkrat rad zahvalil vsem kolektivom in obrtnikom na čelu s podjetjema FILC in LEK. Večino teh sponzorjev si boste lahko ogledali na plakatu za prireditev "11. pod mengeško marelo," ki nam že vsa leta pomagajo. Hvala jim!

Upam, da bo nova Občina Mengeš znala ceniti naše delo (o tem ne dvomim) ter nam ustrezno moralno in finančno pomagala. Godba ima instrumente različnih proizvajalcev, starih od 10 do 25 let. Če hočemo slediti kvaliteti, moramo imeti instrumente istega proizvajalca. S prvo trobento, ki nam jo je ob

110-letnici podarila KS Mengeš, smo torej začeli to pot.

V letu 1995 bo takoj v februarju Mengeška marela, v maju bomo pripravili koncert skladb slovenskega avtorja, ki ga imamo godbeniki izredno radi. V dogovorih smo za gostovanja v tujini in tudi po Sloveniji. Mislim, da bo ta sezona malo bolj sproščena, čeprav nič manj delovna. Leto bomo zaključili z Novoletnim koncertom v decembru.

Še enkrat hvala našim zvestim poslušalcem, prijateljem godbe in seveda mengeškim in ostalim kolektivom in obrtnikom za pomoč, ki jo bomo še potrebovali. Mengeška godba se bo oddolžila vsem vam z dobrim igranjem in seveda tudi izgledom ter ponosno predstavljala Občino Mengeš!

SHARP

AUDIO VIDEO SERVIS

MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

Tudi pri Figovcu so prav godbeniki poskrbeli za prijeto vzdušje.

DRUŠTVA

GODBA

Novoletni koncert Mengeške godbe

Ta koncert, ki sta ga pred leti začela godba in TD Mengeš, se je letos pokazal v vsem svojem sijaju. Polna dvorana in navdušeno občinstvo jim bo nedvomno dalo novega elana za naprej. Pred dvema letoma je priznanja prvič podelila tudi KS Mengeš po mnenju Sveta KS najzaslužnejšim v tekočem letu.

Po začetnih skladbah Johanna Straussa sta sledili dve skladbi za tenor in orkester, Domovini in Ave Marija, ki je bil prvenec Mengšana na mengeškem odru, tenorista Andreja Levca. Marsikdo je bil presenečen nad njegovo interpretacijo in čistostjo zvoka.

Vdrugem delu je ob velikem navdušenju ponovno na mengeškem odru nastopila Klapa Krk. Prava sprememba za naša ušesa. Ob skladbah, ki so nam blizu, so nam pričarali milino Mediterana. Godbeniki zagotavljajo, da to ni bilo zadnje gostovanje, in da nam bodo v Mengeš pripeljali še druge skupine z otoka in Kvarnerja.

Sledila je podelitev priznanj TD Mengeš in Szadnjič KS Mengeš. Letošnje priznanje je Svet KS Mengeš namenil Mengeški godbi za vse njeno delo v letošnjem letu. Mislim, da so z organizacijo samega novoletnega koncerta in igranjem to tudi zaslužili.

Vzadnjem delu koncerta so godbeniki zaigrali pester izbor skladb različnih ritmov od Brazila do skladb Glenna Mullerja. Da je v godbenih vrstah veliko dobrih glasbenikov, so pokazali tudi solisti Jožko Per in Franc Stopar na trobenti in Boštjan Per na baritonu. Verjamemo, da jih je v njihovih vrstah še nekaj.

Koncert so z izbranimi diapozitivi proicirani na posebej pripravljeno platno predvajali člani Foto kino kluba Mavrica, za kar jim izrekamo posebno priznanje. Enako velja ansamblu Stopar za odlično ozvočenje.

Vse dobro v 1995 vam želijo mengeški godbeniki. Čestitali pa vam bodo kar osebno, kot vsa leta, 1.1.1995, na ulicah Mengša.

MENGEŠKA GODBA IN RADIO SLOVENIJA

VABITA

11. POD MENGEŠKO MARELO

4.2.1995

ob 14., 17. in 20. uri

v KD MENGEŠ.

VSTOPNICE:
HRAM ROŽICE
od 15.1.1995

Godbeniki, da jim ni para!

foto: T. S. Strmšek

*želimo vam
vesele božične in
novoletne praznike*

DRUŠTVA

TABORNIKI

Taborniško tekmovanje za gozdovnike in gozdovnice v orientaciji

V soboto, 26.11.1994, smo imeli taborniki, gozdovniki in gozdovnice tekmovanje v orientaciji. Navse zgodaj, ob 9.00 uri, smo se zbrali v taborniški sobi, kjer je bil tudi štart. Nagradni sklad je znašal kar tri kilograme svežih banan. Ker smo bili najstarejši, nam je Tina, "šef GG", dodelila štartno številko ena.

Štart smo imeli ob 10.00 uri z Morsejevo abecedo, ki nam je povedala lego kontrolne točke. Na prvi kontrolni točki, pri spomeniku talcev, je bil Blaž. Naloga je zahtevala, da poiščemo čim več predmetov, ki jih je imel Blaž v vrečki. Našli smo skoraj vse predmete in dobili skoraj vse točke. Blaž nam je izročil topografsko karto in kompas. Na karti so bile vrisane kontrolne točke.

Napotili smo se k drugi kontrolni točki, ki je bila pod mostom čez Pšato. Zahtevala je, da nabereмо čim več predmetov, ki se začnejo s črko S. Odhiteli smo k tretji kontrolni točki, kjer je bilo treba napisati eno veliko in debelo laž, poleg tega pa še taborniški zakon o laganju.

Na četrti kontrolni točki se je bilo treba odločiti, katera med štirimi kontrolnimi točkami je pravilna. Ko smo se odločili, katera je pravilna, smo rešili nalogo in oddrveli k peti kontrolni točki. Tam je bilo treba narisati KRO-KI. Kroki nam je povzročil obilo težav. Ko smo ga narisali, smo odpeketal do šeste kontrolne točke, kjer smo odšifrirali besedilo. Povzpeli smo se na hrib k sedmi kontrolni točki. Naloga je bila izmeriti kot 90° od severa in ugotoviti, katero drevo je točno v tej smeri. Ugotoviti pa smo morali še enakosti napisanih živali in rastlin.

Osmo kontrolna točka je bila spet živa. Na njej je bil BBF. Morali smo s storžem zadeti drevo, označeno s palico. BBF nam je nato povedal, kje je cilj. Oddefinirali smo do cilja, ki je bil na taborniški jasi. Tam sta nas čakala Tina in Blaž, ki sta se mučila s prižiganjem ognja.

Taborniki pa kar po taborniško...

Prstali smo na prvem mestu, zato smo pojedli banane in odšli domov.

Tomaž, Andrej
Vod Delovnih Tabornikov

Mengeški taborniki zbirajo certifikate

Mengeški taborniki smo se priključili akciji Zveze tabornikov Slovenije in pričeli z zbiranjem certifikatov za pooblaščen investicijsko družbo CAPINVEST d.d.. Certifikate pa zbiramo zato, ker nam ta družba odstopi od vsakega vpisanega certifikata del vpisne provizije in nam s tem pomaga pri našem delu v Mengšu. V kolikor se boste odločili zaupati vaš certifikat Capinvestu d.d. in s tem pomagali tudi tabornikom, nas obiščite vsako sredo od 19. do 20. ure v taborniški sobi v KD Mengeš, vse do 20.1.1995. Na vpisnem mestu vam je na voljo tudi ves propagandni material in prospekt družbe. Dodatne informacije lahko dobite ljudi po tel.: 738-478, Igor.

načelnik RUP Mengeš
Igor Ručman

POTEPUH

Društvo Potepuh je v goste povabilo Toma Križnarja, ki je polni dvorani obiskovalcev z veseljem pripovedoval o svojih potovanjih.

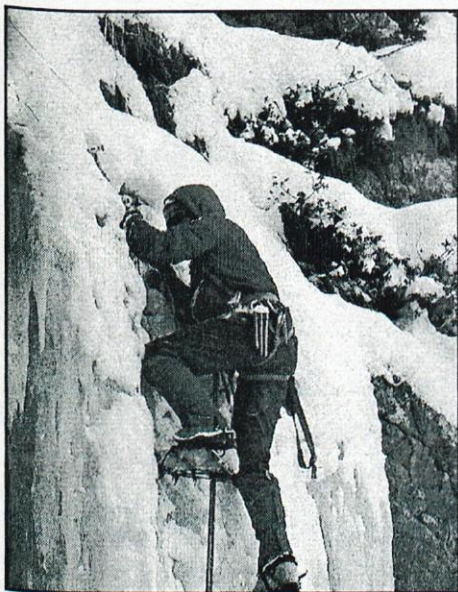

ALPINIZEM

Vzponi v novembru

Ko zapade prvi sneg, se alpinisti selijo v toplejše kraje, na Primorsko. Le najbolj vztrajni se odpravijo plezat v hribe. V mesecu novembru je bil v Kamniških Alpah opravljen le en vzpon. V Brani sta smer Zajeda (V-IV) plezala Miran Martinjak in Marjan Malus. Večina pa jih je plezala v plezališčih na Primorskem. V Ospu je bilo preplezanih kar nekaj vzponov. Smer Netopir z varianto Internacionalne (VII+) sta plezala Janez Kešnar in Ana Benda. Gobo (VI Ao) pa sta plezala Miran Martinjak in Marjan Malus. Smer Medo (V/IV) pa Miran Martinjak in Boris Kambič. V plezališčih je Janez Kešnar v Črnem kalu preplezal D. Popaj (VII) v Vipavski Beli pa Ariel (VII), Taras Bula (VII) in Azrael (VII). V Vranji peči je Marjan Malus preplezal smer Peč (VII-).

Dare Božič

Šola športnega plezanja

Alpinistični odsek je letos organiziral dve šoli. Prva je bila alpinistična v okviru Planinskega društva, druga pa plezalna za osnovnošolce v okviru OŠ Radomlje, kjer imajo alpinisti postavljeno tudi svojo plezalno steno. V športni šoli je trideset mladih plezalcev, od teh je nekaj že zelo dobrih.

Dare Božič

JIU-JITSU

Informacija o namenu, obsegu in vsebini obrambne veščine JIU-JITSU

Psihofizična usposobljenost je naša vsakdanja spremljevalka, zato je smotno, da se skozi vse naše življenje ustrezno pripravljamo.

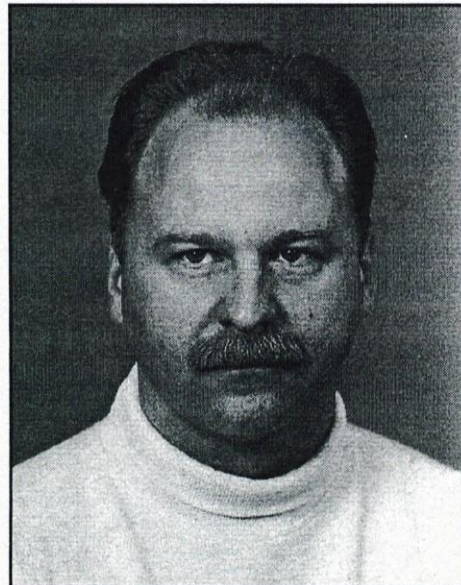
To pomeni, da smo se v vsakem trenutku sposobni temeljito koncentrirati na vse vrste nalog, ki se pred nas postavljajo. Vadba Jiu-Jitsu v veliki meri pomaga. Naš program je prilagojen tako mladini (med 12 in 16 letom) kot odraslim osebam, posebej pa za dekletom in ženam, ki so pogosteje izpostavljene nasilju in najrazličnejšim provokacijam. Uspešno imamo obdelan tudi program za managerje, katerega posredujemo po vzoru

Stanko Zorko st.

predstavljenega na kongresu managerjev za projektno vodenje na Dunaju.

V osnovno vadbo je vključena meditacija, ogrevanje vseh okončin in mišičevja. Pomembno je spoznanje, da se je potrebno pripraviti za vsak psihofizični napor, le tako je zagotovljen uspeh. Skozi vadbo se učimo reševati iz zapletenih situacij, bodisi padca na poledeneli cesti ali padca s kolesa ter drugih primerov, ki se lahko končajo z zlomi okončin in drugimi hudimi poškodbami.

Bojan Zorko

Z OBVLADOVANJEM TEHNIK SE Z LAHKOTO REŠUJEMO IZ TAKŠNIH ZAGAT.

Že običajno prelistavanje dnevnega časopisa kateregakoli mesta nam narekuje potrebo po poznavanju osnovnih tehnik samobrambe Jiu-Jitsu.

Rzločina so danes vsakdanji pojav. Kljub temu, da država s svojim aparatom zaščite jamči za varno bivanje v Sloveniji, je vsakdo, ki živi v mestu ali zaselku, soočen z možnostjo, da pride do konfliktna situacije ali grobih obračunov. Lahko vas napade profesionalni kriminallec, pijanec ali nekdo, ki se želi z vami malce pošaliti.

Cilj našega šolanja je, da vas naučimo tehnike, s katero se obranite v primeru napada, da boste odvrnili napadalca, se obranili pred nekom, ki grozi vaši osebnosti in varnosti.

Naš cilj je tudi šolanje strpnosti, samozavestnosti, koordinacije gibanja na osnovi samoobrambnih veščin. To znanje vas lahko nekega dne reši pred napadom in poškodbami.

Že samo poznavanje dobrih, čeprav le osnovnih tehnik, vas lahko nekega dne obvaruje neprijetnih situacij.

Samozaupanje, ki ga boste pridobili, in spoznanje v vaši zavesti, da se lahko obvladate v vsaki situaciji, je večkrat povsem dovolj, da se uspešno obranite nasilja ali pa

razrešite zapletene nepredvidljive situacije, aplicirane tudi na vsakodnevne probleme. Večina nasprotnikov - nasilnežev bo v vas začutila samozavestno osebo. Ne bo vas nadlegovala. Vas, ki boste nastopali kot miren človek, prepričani v svoje sposobnosti.

Ustrahovanje je največkrat glavno orožje nasilnežev, vam pa mora postati malo zaznavna psihološka kategorija, ki vas usmerja k spoznavanju osebnosti, s katero imate opravka pri razreševanju konflikta.

Najosnovnejše pravilo samoobrambe je: če imate pomisleke, da se bo na določenem mestu pojavila konfliktna situacija, je najboljša rešitev, da vas tam ni. Izogibajte se vsaki nevarni situaciji. Če pa se incident vsekakor zgodi, ga poskušajte razrešiti in preprečiti s pogovorom. Kadarkoli govorite s potencialnim napadalcem, ga nikoli ne opozarjajte, da ste veščiki Jiu-Jitsu-a. To vam lahko prinese nevšečnosti, kajti nasilnež lahko to sprejme kot izziv, hkrati pa vam bo opozarjanje odvzelo vašega največjega zaveznika - moment presenečenja v primeru, da vas želi nasilnež napasti.

NAJPOMEMBNEJŠA ELEMENTA SAMOBRAMBE STA HITROST IZVAJANJA TEHNIKE IN PRESENEČENJE.

Hitrost lahko dosežete samo z neprestanim treningom, medtem ko boste presenečenje dosegli s hladnokrvnostjo, kadar se soočite s potencialnim napadalcem. Ostati morate sproščeni, dokler ne začnete izvajati tehnike

Stanko Zorko ml.

samoobrambe.

ZAPOMNITE SI NEKAJ: ČE VAM GROZI NEVARNOST, SE NAJPREJ POSKUŠAJTE IZOGNITI PRETEČI NEVARNOSTI !

Če se ne morete oddaljiti, poskušajte položaj rešiti s pogovorom in lepo besedo. V kolikor pa je položaj agresije neizbežen, se obranite hitro in učinkovito, vendar o tem temeljito premislite. Po izvedeni tehniki

**Vljudno vabljeni
v ponedeljek,
09.01.1995,
ob 18. uri
v prostore MI AMIGO
na Slovenski 28
v Mengšu**

**na predstavitev
Jiu-Jitsu
veščin.
Mojstri vam bodo
radi odgovorili na
vaša vprašanja.**

Informacije in prijave:

MI AMIGO d.o.o.

tel: 737-317 (med 8. in 16. uro)

samoobrambe nikoli ne puščajte napadalca v nemilosti, če ste ga pri svoji obrambi poškodovali. Pomagajte mu s prvo ali zdravniško pomočjo, saj je šok, ki ga je napadalec doživel, že dosti velika šola zanj, da bo v bodoče dobro premislil, kdaj bo koga napadel.

MORALA ČLOVEKA JE VODILO PRI UČENJU TEHNIK BORILNE VEŠČINE JIU-JITSU !

NEKAJ O ZGODOVINI JIU-JITSU-a

Zgodovina Jiu-Jitsu-a sega 2000 let nazaj na Japonsko, čeprav so pravi izvori Jiu-Jitsu-a dokaj nepoznani. Analitiki domnevajo, da se je pojavil že v prvem stoletju nove ere, saj je dokumentirano, da so se organizirale

demonstracije v rokoborbi in Jiu-Jitsu. Največkrat se zapisuje, da se je Jiu-Jitsu razvijal kot tajna oblika borbe, ki se je prenašala od očeta na sina in tako iz generacije v generacijo. Stoletja so oblasti prepovedovale nošenje mečev, zato so ljudje razvili tehniko borbe z golimi rokami, da bi se lahko obranili nasilnežev. V 16. in 17. stoletju pa je prišlo do velikega porasta in razširjanja Jiu-Jitsu šol. Vsaka je začela razvijati svoj pristop k veščini, tako da je večšina Jiu-Jitsu pričela propadati ter v šestdesetih letih tudi skoraj izumrla.

POPUSTI, DA ZMAGAŠ.

Jiu-Jitsu je zelo trda samoobrambna borilna veščina, ki se izvaja zelo mehko ter temelji na principu: popusti, da zmagaš. Ta rek je zapisal eden največjih mojstrov Jiu-Jitsu-a g. Erich Ran, čigar šola še danes deluje v Berlinu (Nemčija).

Na idejo je prišel, ko je nekega zimskega dne skozi okno gledal vrbo, kako se upogiba pod težo snega. Nenadoma je sneg zdrsnil s njenih vej. Vrba se je spet pokončno dvignila v vsej svoji mogočnosti.

Venomer izkorišča silo in ravnotežje nasprotnika. Jiu-Jitsu se nikoli ni manifestiral kot tekmovalni šport, zato pri nas ni tekmovalni. Dodeljujejo pa se stopnje pasov po opravljenem izpitu. Pri vadbi Jiu-Jitsu-a ni namišljenih nasprotnikov, vse tehnike se izvajajo s partnerjem. Nanj pa moramo še posebej pozorno paziti, saj nas bo spremljal vso dobo šolanja.

Treningi se vršijo vedno v prisotnosti mojstra, ki vadbo nadzoruje in budno pazi, da se tehnike pravilno izvajajo, in da ne prihaja do neljubih poškodb, zato je na treningih zahtevana disciplina in spoštovanje hierarhije udeležencev treninga.

Za trening potrebujete samo lahko zračno bombažno trenirko in telovadne copate, zvrhano mero dobre volje in uspeh ne bo izostal. Menimo, da se vam ne bo težko odločiti. Poskusiti ni greh, še posebej zato, ker ne moremo ničesar izgubiti, lahko pa pridobite samozavest, sproščenost in srečo.

Mojstri Jiu-Jitsu 2. DAN
STANKO ZORKO
STANKO ml. ZORKO in
BOJAN ZORKO

ŠPORT

NOGOMET

Mengeški nogomet v letu 1994

Nogomet je v letu 1994 dosegel velik napredek. Članska ekipa je uspela osvojiti prvo mesto v III. SNL zahod. V jesenskem delu tekmovanja pa je nastopala v II. SNL in se uvrstila na osmo mesto. To mesto je končni cilj, ki nam zagotavlja obstanek v II. SNL po reorganizaciji nogometa v Sloveniji v naslednji sezoni. Poskušali bomo storiti vse, da bi ta cilj dosegli in s tem omogočili igranje kvalitetnih nogometnih tekem v Mengšu tudi v naslednji sezoni.

V preteklem letu smo se ubadali predvsem z denarnimi težavami. Tudi v tem pogledu smo vse probleme nekako rešili. Na pomoč nam je priskočila na pomoč Tovarna Filc Mengeš, ki je prevzela generalno sponzorstvo. Naš klub se sedaj imenuje NK Filc Mengeš. Tovarni Filc in vsem drugim sponzorjem se zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje v letu 1994.

Člani Nogometnega kluba Filc Mengeš vsem ljubiteljem nogometa želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1995.

V jesenskem delu nogometnih tekmovanj so naše ekipe dosegle uvrstitve, kakor je razvidno iz spodaj navedenih lestvic.

Jože Rožman

Člani: II. SNL

Mesto Klub	Št. tek.	Z	N	P	Goli	Točke
1. Era Šmartno	15	10	4	1	33:14	24
2. Zagorje	15	9	4	2	27:5	22
3. Rudar Trbovlje	15	9	3	3	24:12	21
4. Nafta	15	6	8	1	21:14	20
5. Solinar Piran	15	8	1	6	37:20	17
6. Radeče Papir	15	7	3	5	24:19	17
7. Dravinja	15	5	5	5	21:15	15
8. Filc Mengeš	15	4	7	4	10:12	15
9. Napredek Domžale	15	5	3	7	18:24	13
10. RCS Gr.Turnišče(-1)	15	5	4	6	21:28	13
11. Slovan	15	4	5	6	21:28	13
12. Drava (-1)	15	5	3	7	18:29	12
13. Štajerska pivovarna	15	4	3	8	25:31	11
14. Beltrans	15	4	3	8	15:21	11
15. Steklar	15	2	6	7	15:26	10
16. Elan (-1)	15	0	4	11	6:38	3

Mladinci: II. mladinska liga MNZ Ljubljana

1. Kamnik	10	8	0	2	47:10	16	+37
2. Črnuče	10	7	0	3	34:25	14	+9
3. Ivančna Gorica	10	6	1	3	38:21	13	+17
4. Filc Mengeš	10	5	0	5	28:27	10	+1
5. Belinka	10	2	2	6	14:30	6	-16
6. Arne Tabor	10	0	1	9	8:56	1	-48

Kadeti: II. kadetska liga MNZ Ljubljana

1. Dob-Vir	8	7	1	0	61:4	15	+57
2. Bela Krajina	8	7	0	1	30:7	14	+13
3. Svoboda K	8	5	0	3	32:10	10	+22
4. Kresnice	8	4	1	3	30:21	9	+9
5. Domžale	8	4	0	4	20:29	8	-9
6. Jezero	8	3	0	5	10:39	6	-29
7. Cerknica	8	2	1	5	25:24	5	+1
8. Filc Mengeš	8	1	1	6	5:28	3	-23
9. Belinka	8	1	0	7	5:56	2	-51

Starejši dečki: III. liga starejših dečkov MNZ Ljubljana

1. Ivančna Gorica	11	8	2	1	41:5	18	+36
2. Tabor G	11	9	0	2	35:7	18	+28
3. Krim Kozama	11	8	1	2	33:24	17	+9
4. Filc Mengeš	11	7	0	4	28:16	14	+12
5. Loka Medvode	11	6	1	4	21:12	13	+9
6. Dana	11	5	2	4	18:20	12	-2
7. Cerknica	11	5	0	6	21:18	10	+3
8. Enotnost K	11	3	3	5	16:19	8	-3
9. Dob-Vir	11	4	0	7	24:31	8	-7
10. Ihan	11	3	1	7	19:31	7	-12
11. Ježica II	11	3	0	8	12:32	6	-20
12. Jevnica	11	0	0	11	5:58	0	-53

Mlajši dečki: III. tretja liga mlajši dečki MNZ Ljubljana

1. Dren Dragomer	8	6	1	1	34:3	13	+31
2. Slovan II	8	6	1	1	34:8	13	+26
3. Tabor G	8	6	1	1	26:6	13	+20
4. Filc Mengeš	8	6	0	2	26:15	12	+11
5. Svoboda K	8	3	2	3	19:9	8	+10
6. Dolomiti Duh	8	3	0	5	19:21	6	-2
7. Kresnice	8	2	1	5	18:17	5	+1
8. Induplati	8	1	0	7	5:46	2	-41
9. Radomlje	8	0	0	8	5:61	0	-56

**NK Filc Mengeš
objavlja prosto delovno mesto
hišnika.**

Prijave zbira Milan Sitar, Grobeljska 4, Mengeš (tel.739-300). Zainteresirani kandidati se prijavite čimprej, najkasneje pa do 31.12.1994.

VEDENJE OTROK V PROMETU

Razvoj otroka in vedenje v prometu

Zanimanje za prometne nezgode je tako veliko zato, ker predstavljata invalidnost otrok ali smrt zaradi prometne nezgode veliko izgubo socialno in ekonomsko produktivnega življenja.

Možnost, da v eni uri doleti nezgoda otroka, je veliko večja kot pri odraslem človeku. Odvisna je od otrokovega razvoja in od okolja.

Razvoj in dozorevanje imata ključno vlogo pri vedenju otroka. Razvojni vidik je tako pomemben, da vpliva na potek in napoved nadaljnega razvoja bolezni. Na otrokovo moč, energijo, zmožnosti in vedenje moramo vedno gledati v luči njegovega razvoja in zrelosti, kar pomeni, da se morajo tega zavedati zdravniki in drugi strokovnjaki pri svojem delu z otroki.

Analize otrokovega razvoja so bile povezane z nekaj teorijami, med katerimi je bila za pediatre najpomembnejša Gesellova. Na osnovi svojih opazovanj je Gesell oblikoval naslednja načela, ki še vedno veljajo:

- razvoj poteka po stopnjah,
- razvoj kaže t.i. cefalokavdalno napredovanje,
- razvoj poteka od nedoločenih večšin k natančnejšim in bolj prefinjenim.

Ta načela se nam zde trdna in nespremenljiva. Piaget je popolnoma spremenil mišljenje o kognitivnem razvoju v otroštvu. Bistvo razvoja je osebnostna prilagojenost na okolje. To je neprekinjen proces od stopnje do stopnje v razvoju, kjer vsak proces sledi naslednjemu, bolj zapletenemu.

Po Piagetu so akcije pomembne zaradi tega, ker izražajo cerebralne procese. Misli so namreč bistvo internaliziranih akcij. Spoznanje o postopnem kognitivnem razvoju otroka je temelj za intervencije in edukacijske programe.

Teorije o psihološkem razvoju otroka (Anna Freud, Erik H. Erikson) so močno vplivale na razumevanje otrokove čustvene rasti in stabilnosti, njegovih stališč in medsebojnih odnosov.

V skladu s temi teorijami poteka razvoj po zakonih, po katerih se otrokove sposobnosti in zmožnosti večajo z odraščanjem. Izkušnje kažejo, da te zmožnosti in veščine

lahko variirajo ne samo med otroki enake starosti, temveč tudi pri samem otroku iz dneva v dan in od naloge do naloge. Tako bo otrok, ki je bil že sposoben upoštevati nekatera pravila pri prečkanju ceste, morda pozabil nanja že naslednji dan.

Jasno je, da so razvojne teorije koristne, ko skušamo razumeti otrokovo vedenje v prometu.

Stina Sandels in njeni sodelavci so v raziskavi na Švedskem, s katero so proučevali otrokove sposobnosti za obladovanje prometnih situacij, upoštevali razvojni pristop. V raziskavo so vključili normalne otroke, stare od 4 do 10 let, in proučili, kako se vedejo v prometu pred posebnim urjenjem in po njem.

Spontano vedenje otrok, starih od 9 let, je nezrelo. Zanje je značilna nesposobnost, da bi videli nevarnost. Na primer: mnogi otroci prečkajo cesto, ne da bi pogledali, kakšen je promet. Če pa vendarle pogledajo, to naredijo prepozno, potem ko so že zakoračili na cesto. Ti otroci se lahko vedejo popolnoma nepredvidljivo, kot bi ceste in ulice imeli za igrišča.

Otrokove sposobnosti in odzivi v prometu

Prikazanih je nekaj sistematičnih ugotovitev iz študije S. Sandels s sodelavci. Te ugotovitve so bistvene za razumevanje nekaterih poglobitvinih problemov otrokovega vedenja v prometu.

Impulzivnost

Otroci ravnaajo po svojih impulzih povsem drugače kot odrasli. Če vidijo kaj zanimivega na drugi strani ceste, lahko pozabijo na vsa opozorila in na vse, kar so se naučili o prometu, in pohitijo, ne da bi upoštevali opozorila.

Potreba po gibanju

Otroci imajo prirojeno potrebo po teku, skakanju in plezanju. Zanje ni normalno, da bi hodili disciplinirano. To avtomatično poveča tveganje v prometu, kjer mora vsak pešec hoditi disciplinirano.

Strah in panika

Celo če so otroci pozorni na promet, se pogosto ne vedejo primerno zato, ker je promet tako zapleten, da jih prestraši.

Gledanje

Otrokovo vidno polje je bolj omejeno kot pri odrasli osebi. Zato ne more oceniti doga-

janja v prometu. Otrok se ne more osredotočiti na več kot na en objekt hkrati in ne more oceniti razdalje tako zlahka kot odrasli. Tako mora pogledati najprej en objekt, potem drugega in končno tretjega, v nasprotju z odraslim, ki lahko zaobjame vse tri objekte hkrati. Zmožnost, da zaznajo, kar vidijo oči, je prav tako vprašanje zrelosti (v skladu s Piagetom), ki pa je ni mogoče doseči do starosti 16 let.

Višina

Otroci imajo težave tudi zaradi svoje višine. Težave imajo zlasti pri ocenjevanju prometa. Evropski sedemletni otrok ima oči v višini 100 - 125 cm, medtem ko jih ima odrasel človek 50 cm višje. Tako otrok ne more videti nad parkiranimi avtomobili in tudi avtomobilisti ne morejo videti otroka.

Sluh

Od 3% do 30% šestletnih otrok je napačno ocenilo, od kod prihaja zvok. Včasih se lahko zmoti tudi odrasel človek, vendar ima za otroka to lahko nevarne posledice, ker zaradi napačne ocene lahko steče čez cesto.

Sposobnost razumevanja besed in konceptov pri poučevanju prometne varnosti

Šest do desetletne otroke so povprašali o pomenu besede in besednih zvez, kot pešec, glavna cesta itd. Mlajši otroci niso razumeli pomena teh besed. Pri sedmih letih in pol so razumeli polovico besed, ki so jih navadno uporabljali pri poučevanju petletnih otrok. Dejansko je problem, kako poučiti otroke, da bodo v prometu ustrezno ravnali.

Sposobnost razumevanja pomembnih prometnih znakov

Prav tako slabo je bilo razumevanje pomena prometnih znakov. Pogosto otrok slike na prometnem znaku ne more razumeti:

- polovica šestletnih otrok je razumela 3 do 11 prometnih znakov, ki so posebno pomembni za otroke;
- polovica osemletnih je razumela 7 do 11 znakov;
- polovica desetletnih otrok pa od 10 do 11 prometnih znakov.

Po Piagetu to ni presenetljivo, saj otroci do najstniških let ne začnejo razmišljati v abstraktnih terminih kot odrasli.

Zmožnost razlikovanja med levo in desno stranjo

Sposobnost abstraktnega razmišljanja je pomembna pri ločevanju med levo in

VEDENJE OTROK V PROMETU

desno stranjo. Otroci so lahko včasih zelo zmedeni ob dejstvu, da je ena stran ceste včasih leva, včasih pa desna.

Ena izmed raziskav je ugotovila, da je 58% šestletnih otrok sposobnih razlikovati med levo in desno stranjo; pri sedemletnih že 72%, pri devetletnih pa 92%.

Sposobnost abstrahiranja in analize vtisov

Odrasel človek lahko sliši, vidi, prečka cesto na prehodu za pešce, hkrati pa je sposoben zaznati vse razpoložljive informacije ter oceniti situacijo in ji prilagoditi tudi svoje vedenje.

Majhen otrok lahko stori le eno samo stvar v enem trenutku, na primer: pogleda, poslušča, ali se odloči za prečkanje ceste.

Otroci niso dovolj zreli, da bi bili kos modernemu prometu: izobraževanje in urejanje tega ne moreta spremeniti. Otrok je en dan lahko popolnoma zanesljiv pešec, naslednji dan pa popolnoma nezanesljiv. Nihče ne pričakuje, da bo šestmesečni otrok hodil. Vemo, da njegov živčni sistem, mišičje in skelet niso še sposobni za to. Nasprotno pa pričakujemo, da bo sedemletnik sposoben prečkati prometno cesto brez spremstva.

Vedenje otrok v prometu pred urjenjem in po njem

Pri proučevanju vedenja otrok v prometu so raziskovalci s Sandelsovo na čelu simulirali določene prometne situacije.

Vedenje pred urjenjem v prometu

1. Prečkanje ceste na prehodu za pešce:
  - a/ 6 let: manj kot 50% pravilno
  - b/ 9 let: manj kot 75% pravilno
2. Prečkanje ceste, vozila prihajajo z obeh strani;
  - a/ 6 let: samo včasih pravilno
  - b/ 7 let: manj kot 50% pravilno
  - c/ 8-9 let: 50% pravilno
3. Prečkanje ceste, eno parkirano vozilo, nobenega bližajočega se prometa:
  - a/ 6 let: manj kot 50% pravilno
  - b/ 7 let: 50% pravilno
  - c/ 8-9 let: 75% pravilno
4. Prečkanje ceste, eno parkirano vozilo, bližajoči se promet:
  - 9 let: manj kot 50% pravilno

Ocenitev teh poskusov kaže, da je mogoče izboljšati otrokovo znanje, na primer - pri razumevanju prometnih znakov. Prav tako je mogoče izboljšati njihovo vedenje v prometu s pomočjo sistematičnega urjenja v dejanskih prometnih situacijah, vendar le v omejenem obsegu. Tako Sandelsova poroča, da je možno naučiti šestletnika osnovnih prometnih znakov v nekaj situacijah, kadar ve, da ga nekdo opazuje.

Spodaj so prikazani poskusi s šolskimi otroki pred urjenjem in po njem:

1. Pogledati nazaj pred začetkom kolesarjenja:

Pred urjenjem:	9 do 12 let 4%
Po urjenju:	9 do 12 let 60%
2. Pogled nazaj pred zavojem na levo:

Pred urjenjem:	9 let 10%	10 do 12 let 20%
Po urjenju:	9 let 59%	10 do 12 let 80%

Ugotovitve kažejo, da je mogoče izboljšati otrokovo vedenje v prometu z intenzivnim in sistematičnim urjenjem. Na žalost je raziskava prav tako pokazala, da se je veliko število otrok nesposobnih naučiti celo najbolj osnovnih varnostnih ukrepov. Tako je na primer med kolesarji, starimi od 10 - 12 let, le eden od petih pogledal nazaj, ko je zavijal levo. Raziskava je potrdila mnoge najpomembnejše ugotovitve Sandelsove: primerno urjenje bo morda dalo dobre rezultate, vendar se veliko število otrok ukrepov ne bo naučilo. Edini način za varovanje takih otrok v prometu je, da jih na neki način nadzorujemo, ali da na neki način ločimo pešce in kolesarje od preostalega prometa. Neka druga švedska študija je pokazala, da je mogoče zmanjšati tveganje za 80% z dobro organiziranim ločevanjem v prometu, posebno pa z ločevanjem pešcev in kolesarjev od prometa z motornimi vozili.

Vedenje adolescentov v prometu

Mladostniki so v mnogih pogledih, predvsem intelektualno in glede izurjenosti, dokaj enaki odraslim, vendar pa so manj čustveno in socialno zreli: radi se prilagajajo normam skupin, ki jim pripadajo in želijo napraviti vtis na prijatelje, nasprotni spol in odrasle. Za mnoge pa so posledice tragične.

Zaključki

Ugotovitve raziskave jasno potrjujejo stališče, da je pri preprečevanju nezgod v

prometu potrebno upoštevati posameznikovo zrelost v vseh njenih pogledih: vozniške sposobnosti, emocionalni, socialni in spoznavni vidik, da bi lahko ocenili zmoglosti za primerno vedenje v prometu. Dozorevanje poteka z različno hitrostjo na različnih področjih in variira od posameznika do posameznika. Starost ni nič drugega kot širok pokazatelj otrokove sposobnosti, da se sooči s prometom. Nepredvidljivost otrokovega vedenja pomeni, da je nestvarno pričakovati, da bi lahko preprečili vse nezgode.

Da bi zmanjšali nezgode otrok v prometu, bi morali ukrepati že na lokalni ravni:

- V krajevne odbore za preprečevanje nezgod bi morali vključiti vse, ki jih ta problematika zahteva: pediatre, medicinske sestre v šolah in javnih zavodih, učitelje, socialne delavce, politike, starše in tudi otroke. Njihova naloga bi bila ugotoviti področja, pogostnost in čas nezgod, vzroke in vrste poškodb, starost in razvitost žrtve. Taki odbori bi morali sporočati rezultate in svetovati pri načrtovanju cest, nadzoru prometa, izobraževanju o varnosti v prometu itd.

- Nove ceste bi morali načrtovati tako, da bi ločili motorni promet od pešcev in kolesarjev. Kjer je mogoče, bi morali obstoječi cestni sistem predrugačiti na enak način.

- Javno izobraževanje in informiranje staršev bi morala poudariti povezanost med starostjo, razvitostjo in tveganjem v prometu za otroke in odgovornost staršev za nadzorovanje otrok, posebno mlajših od 12 let.

- Kot dopolnilo tem krajevnim aktivnostim pa bi bilo treba raziskovati vedenje v prometu za otroke različnih starosti. Glavni cilj bi moral biti izboljšati učenje in vedenje v prometu za tiste otroke, ki so manj razviti, posebno pozornost pa bi morali posvetiti najmlajšim starostnim kategorijam, da bi tako premostili prepada med razumevanjem nekaterih izrazov v prometu in pravilnim vedenjem.

Vir:

B. - A. Ljungblom, L. Kohler, *Child development and behaviour in traffic, v Accidents in Childhood and Adolescents*, M. Manciaux and C.J. Romer, WHO, Geneve 1991.

Prevedla: Sonja Borštnar, dipl. soc.

Vzjiteljice VVO Gobica iz Mengša so bile vključene v anketiranje o vedenju otrok v cestnem prometu. Zahvaljujemo se gospe Mariji Jerina, vodji vrtca za posredovanje informacij.

Srečanje starejših

Govor g. Mare Lužar na srečanju starejših občanov.

Spoštovani krajanj, gostje in izvajalci kulturnega programa!

Vse pozdravljam v imenu območne organizacije RK Domžale, zlasti pa še v imenu KORK Mengeš.

Mnogo dobrega ali hudega se lahko zgodi v času enega leta. Na koncu pa se nam zdi, da je kar hitro minilo. Zopet smo se srečali. Vesela sem, da se vas je toliko zbralo. Zopet se vidimo. Skoraj vsi se poznamo že vrsto let. Glejte, kako nam je naklonjeno vreme. Kakšno leto nam je že zelo zagodlo in nekaterim onemogočilo prihod na snidenje. Naj nam bo danes prijetno in domače. Želim, da bi bili zadovoljni tudi vsi, ki ste danes prvič med nami. Našega srečanja pa ne bi moglo biti brez velike pomoči vodstva in kolektiva OŠ in vodstva KS Mengeš. Šola nam je dala na razpolago ogromno avlo in kuhinjo z vsem potrebnim - posodo, vodo in elektriko. KS pa je prispevala vsa živila in pijačo. Pa to še ne bi bilo dovolj. Ob vsem naštetem bi ostali lačni, če ne bi bilo naših odličnih kuharjev gospe Cilke in gospoda Janeza Pera. Člani odbora RK deloma pomagajo v kuhinji, drugi del pa vam bo stregel. Tudi mladi člani RK sodelujejo. Pod vodstvom mentorice in podpredsednice KORK gospe Majde Trobec so prinesli in bodo odnesli mize in stole. Gospod Jože Vahtar je poskrbel za kulturni program. Vidite, s skupnimi močmi in z dobro voljo se da marsikaj narediti. Člani odbora KORK bomo obiskali na domu vse krajanje stare nad 70 let, ki se današnjega slavlja niso mogli udeležiti. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k današnji slavnosti, se lepo zahvaljujem. Hvala tudi vsem, ki ste prišli. Veseli in ponosni smo, da so se našemu vabilu odzvali gostje.

Na začetku kulturnega programa boste prisluhnili petju zbora OŠ pod vodstvom tov. Nataše Stopar in recitacijam učenk OŠ Mengeš. Ob tem naj vam misli pohitijo v preteklost. Mogoče ste tudi nekateri izmed vas nastopali v zborih ali se udeleževali kot igralci na odru. Gotovo so tudi danes med nami korajžni pevci. Lepo bo, če boste po kosilu zapeli naše lepe slovenske pesmi. Med kosilom nam bo igral ansambel Borisa Razpotnika.

Mesec december se je že prevesil v svojo drugo polovico. Pred nami so prazniki. Vsem želim v imenu organizacije KORK in v svojem imenu vesele božične praznike in srečno novo leto. Nam vsem sta potrebna predvsem zdravje in mir. Nam, starejšim, da bomo v zasluženem pokoju srečno preživljali jesen življenja; mlajšim pa, da bodo mogli uresničiti svoje osebne, družinske in družbene načrte ter dolžnosti.

Telovadba

Telovadno društvo Partizan je bilo svoje čase v Mengšu zelo poznano in tudi priznано. Saj je še vedno, le da o njegovem delovanju ne vemo veliko.

Odločili smo se, da bomo v vsaki številki Mengšana predstavili eno njihovo dejavnost.

Kot prvo Vam predstavljamo dejavnost, zelo pomembno za rast in združevanje družine, staršev z otroki.

Predsednik TVD Partizan, g. Jože Mlakar, je svoji kolegici, gospe Milici Tomšič predlagal, da z dekletoma, maturantkama srednje vzgojiteljske šole izpelje projekt telovadbe staršev z malimi otroki.

Gospa Milica pravi, da se je za to lahko odločila, saj je že prej v Mariboru vodila podoben skupine. Potožila je, da pogreša sodobno opremljeno telovadnico, poudarila pa je, da ima za delovanje Partizana zasluge še zlasti njen predsednik.

Program, ki ga ob petkih vsa tri dekleta izvajajo, je narejen po vzoru programa Lipa. Vadba je namenjena predvsem tistim malčkom, ki niso vključeni v vrščevsko varstvo, stari pa so med 2,5 in 3,5 let. Ves čas telo-

vadbe so z otroki starši, ki jim dajejo občutek varnosti in pomagajo k lažjemu dojetanju. Naloga staršev je varovanje in moralna podpora.

Program pokriva osvajanje osnovnih motoričnih spretnosti, kot je tek, hoja, plazenje, plezanje, skok, met (žoge) ter kotaljenje.

Nekateri otroci zaradi svoje mladosti sicer dobro hodijo, njihov tek pa je opotekajoč. Vadijo hojo ob vrvi, predmetu. Včasih so to delali v naravi, nič posebnega niso bile take akrobacije, danes pa tudi način življenja zahteva drugačno pot. Gospa Tomšičeva skrbno pripravi uro telovadbe in skrbi, da otroci ne bi dobili negativnih izkušenj.

Srečanje mora biti čim bolj zabavno, na koncu zapojejo pesmico, včasih pa vadbene predmete tudi izdelajo.

Največje zadovoljstvo vsakega pravega učitelja je zadovoljen otrok! Delo tu ni plačano, zato moramo požrtvovalnost vseh treh, mentorice in obeh deklet, še posebno pohvaliti.

Uspešno Vam želim!

Tatjana Sivec Strmšek

Še malo, pa smo skozi...

MI MED SEBOJ

Leto 1994 - mednarodno leto družine

Leto 1994 se izteka in s tem se izteka mednarodno leto družine. Vprašamo se lahko, kaj koristnega je prineslo to leto za družino v naši državi Sloveniji. Ali smo poleg govorjenja o pomenu družine, raznih simpozijev, predavanj, prireditev, ... dobili tudi kakšne konkretne ukrepe, ki bodo v korist družini?

Družina je osnovna celica družbe in njen temelj. V tej družbeni celici se močno odražajo vse družbene spremembe, tako pozitivne kot negativne, odraža se drugačen način življenja kot v preteklosti. Ob vseh teh spremembah ostaja družina kot skupnost staršev in otrok nenadomestljiva in najpomembnejša vzgojna in čustvena skupnost za rast in razvoj otroka v samostojno osebnost.

Tudi šola se kot vzgojnoizobraževalna institucija pomena družine zaveda v polni meri, zato posvečamo odnosom med šolo in starši v korist otroka - učenca mnogo pozornosti in iščemo vedno nove in boljše oblike medsebojnega sodelovanja.

Na to temo smo v šoli organizirali tudi projekt, pri katerem so učenci od 1. do 8. razreda sodelovali na različne načine. Tudi film "Palčica", ki so si ga ogledali učenci od 1. do 4. razreda, je bil v okviru te teme kot motivacijsko sredstvo za razmišljanje o družini. Na razredni stopnji smo temi o družini namenili kulturni dan v novembru, na predmetni stopnji pa so učenci po lastni izbiri pri različnih predmetih ustvarjali v besedi, sliki, s plakati ipd. Rezultate tega projekta bomo predstavili širši javnosti v januarju 1995 z razstavo v avli šole, nekaj razmišljanj o družini pa predstavljamo tudi v današnjem Mengšan.

Cvetka Mlakar

DRUŽINA DANES

Družina je skupnost, v kateri se otrok rodi in je del nje do smrti. Seveda ima otrok v starosti morda lepe, morda neprijetne spomine na to družino, morda je bila ta družina izvrstna, kjer so si vse zaupali in so bili tesno povezani med seboj, morda pa je bila družina obupna, kjer se je med člane vmešal alkohol in razdril srečno družinico. Veliko družin je, v katerih so starši ločeni. V takih družinah so otroci zelo zmedeni in nesrečni.

Skoraj vse družine so pred nekaj leti dobile novega družinskega člana - televizijo. Ta novi član je vse prej kot dobrodošel. Družine se ne pogovarjajo več, ampak gledajo televizijo. Vsi skupaj buljijo v škatlo, v kateri se

nekaj premika in mislijo, da jih gledanje istega filma ali oddaje združuje. Veliko družin grabi le po materialnih stvareh, ne odkrivajo pa duševnih stvari bližnjega, ki so veliko lepše in pomembnejše kot vsi aparati, avtomobili. V družini bi se morali starši pogovarjati med seboj in z otroki. Tisti otroci, ki se redno doma pogovarjajo, se veliko lažje znajdejo v vsakdanjem življenju, kot pa tisti, ki se doma pogovarjajo le o vsakdanjih rečeh.

Torej mislim, da je za srečno družino potreben predvsem pogovor in medsebojno zaupanje.

Katarina Marin, 7.a

MOJA DRUŽINA

Družina, osnovna družbena celica, je včasih prav velika revica. Pri nas smo to mama, sestra, bratec, oče in jaz, med nami pa včasih velikanski JAZ. En bi rad spal, en bi rad pir, en bi rad pel, en bi rad mir.

Združiti želje vseh, to je težko, ko to se zgodi, je pa lepo.

Kadar na tleh sem, osamljen in sam, družina je moja varen pristan.

Tudi, ko čakam, da pete odnesem, na svojo družino se lahko trdno zanesem. V dobrem in slabem, ko lepo je, ali gre vse po zlu, družina je moja vedno tu.

Mitja Mežnaršič, 7. r

DRUŽINA

Družina je ena lepa stvar in ne pozabi, da je velik dar. Noben od nas ne more živeti povsem zase, zato v družini zraste. Družina je lahko taka ali drugačna,

sita ali lačna. V družini dobi vsak član svoj kos, zato ni noben nikoli bos. Jaz bi želel v veliki družini živeti in veliko bratov in sester imeti. Družina je veliko ljubezni na kupu, ki te reši v obupu.

Družina me brani, me hrani, me uči in lajša skrbi, me neguje in me spoštuje. Ljubezen je v družini sveta, zato naj nihče z njo ne pometa.

Jaka Lenček, 7. r

MOJA SESTRICA

Moji sestri ime je Nuška, jaz pa rečem ji tud' hruška. Rada se imava in skupaj se igrava. Ker pa jaz ji rad nagajam, ta moja Nuška - hruška me nabuška.

Rok Rogelj, 3. d

NAŠA DRUŽINA

Na Šubljevi ulici v Mengšu živi srečna družina štirih ljudi. Mirko je glava, Marija srce, Marko in Maja pa roke, noge.

Naš oči je resen temnolasi gospod, po svojem poklicu pa strog pedagog. A vzgaja le mene in mojega brata, če kdaj le preglasno loputajo vrata.

Mamica naša se v službi razdaja, doma nas razvaja, pri nas se vsak dan kaj lep'ga dogaja. Poklic njen human je, gotovo že veste, medicinska je sestra, pri njej vse izveste.

Moj brat ima največje noge v družini, gimnazijec v Kamniku, kjer so vsi fini. Čez leti dve - upajmo, bo maturant - sicer pa naš Marko je kar v redu fant.

Kaj naj pa o sebi vam lep'ga povem? Vsi najbrž že veste, kaj rada jem. Rada tud' plešem, se jezikov učim, takole prav srečno na svetu živim.

To v kratkih besedah je naša družina. Vprašajte me, če vas še kaj zanima! Mogoče odgovor vam pravi povem, mogoče tud' ne, še sama ne vem ...

Maja Zrim, 6.c
Osnovna šola Mengeš

DOBROTA NE POZNA MEJA

Predstavitev Karitasa

Smo v tednu Karitasa, ki traja od 20. do 27. novembra, ko naj bi se v tem času poglobljali v naše že storjeno delo, še bolj pa mislili na to, kaj naj bi v bodoče še naredili v dobro bratom in sestram, ki so naše pomoči potrebni.

Naša župnijska Karitas je bila ustanovljena že v januarju 1991 in je v tem času skrbela za pomoč potrebnim na raznih področjih.

1. Pomoč poplavljenecem v Savinjski dolini
2. Pomoč v stiski beguncem in domačinom v hrani, denarju in obleki.
3. Obiskovanje bolnikov in invalidov na domovih in v Domu počitka.
4. Obiskovanje ostarelih na domovih in v Domu počitka.
5. Pomoč na raznih področjih, kot so: iskanje dela, iskanje stanovanj, pomoč pri prevozi oseb in materiala. Trudimo se pomagati komurkoli in kakorkoli, če nas kdo pokliče, da mu pomagamo.

Ovsem, kar delamo in kako delamo, se lahko prepričate tudi iz našega mesečnika "NAŠ UTRIP", ki vsak mesec poroča o našem delu.

Ker pa vemo, da naša Karitas še zdaleč ni popolna, prosimo vas in vse farane, ki bi mogli in hoteli sodelovati tako, da bi o našem delu in programu obveščali in posredovali to ljudem, ki so naše pomoči potrebni, vodstvu Karitasa pa sporočili o družinah z več otroki, o ljudeh, ki so prepuščeni sami sebi, o ostarelih, ki nimajo svojcev, da bi jim pomagali, in sploh vseh, ki so v stiski in bi pomoč potrebovali. Ne recite, da ne morete pomagati! Če ljubite Jezusa, morate ljubiti tudi bližnjega, sicer vaša vera ni popolna. Vemo, da smo od Boga prejeli talente. Enemu je Bog dal več, drugemu manj, poiščimo jih še danes v sebi in prepričali se bomo, da jih imamo. In četudi

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGEŠ

Trdinov trg 8

Tel.: 061 738 821

pisarna in skladišče odprta
ob petkih od 16. - 18. ure

žiro račun: 50120-620-149-1301110-134/98

je to en sam talent, je to gotovo ljubezen, to je naša vera, ki nas vodi k dobremu, k sočutju za dobro slehernega človeka. Pomagamo radi. In ko odkrijemo ta talent, nam bo lahko sodelovati. Niso samo člani Karitasa - Karitas, ampak so vsi kristjani člani Cerkve in kot taki nujno tudi člani Karitasa.

Pričakujemo vas! Več nas bo, več bomo naredili.

Dobrota je doma tudi v mengeški župniji

Slovenski pesnik in pisatelj Ivan Malavašič je zapisal: Toliko sonca posije v sobo, za kolikor odškrnemo polkna, in toliko božje milosti pride v dušo, za kolikor odpremo vrata svojega srca. Odpreti vrata svojega srca pa ne pomeni, kaj bomo dobrega naredili sebi, ampak nekemu, ki je nemočen, neobogljjen in si sam zaradi takšne ali drugačne ovire ne more pomagati. In takšnih v naši bližnji okolici ni malo. Med njimi so tudi otroci v BIH. Na pobudo ZPM Slovenije je Slovenska Karitas prek županijskih Karitas sprožila akcijo zbiranja šolskih potrebščin in denarja za bosanske otroke. Akcija je potekala od 10. do 20. novembra in je imela med mengeškimi veroukarji lep odmev, saj so nabrali skupaj 9 velikih škatel zvezkov, svinčnikov, barvic, šolskih torb in veliko drugih učnih pripomočkov. V to je všteti tudi denarni prispevek veroukarjev (57.000 SIT) in naše Karitas (20.000 SIT). Svoj denar sta prispevali še obe mengeški knjigarni - ČUK in FREMA.

Vdneih od 20. do 27. novembra je po vsej Sloveniji potekal tradicionalni dobrodelni TEDEN KARITAS, ki je med ljudmi že precej znan. Ves zbran denar v tej akciji je namenjen socialno ogroženim v Sloveniji - predvsem za potrebna območja. Mengeška Karitas je v te namene nakazala 50.000 SIT. Kot ste opazili, smo v tem času po trgovinah v Loki in Mengšu namestili škatle, v katere ste lahko prispevali svoj dar v živilih. O tej akciji je bil govor tudi na radiu HIT Domžale. Nekateri ste svoje darove prinesli kar v naše prostore na Trdinov trg 11.

Vsem darovalcem se lepo zahvaljujemo za nesebično pomoč, posebej pa še veroukarjem in trgovinam v Loki in Mengšu ter radiu HIT.

za ŽK Mengeš Jože Brojan

KNJIGARNA®
v
ČUK

Prodajalka Renata je Karitasu nabrala še nekaj šolskih potrebščin.

foto: T. S. Strmšek

DOBROTA NE POZNA MEJA

Prenovljena avla v Domu počitka

2. decembra je bila v Domu počitka priložnostna slovesnost ob odprtju prenovljene avle doma in razstave ročnih izdelkov tamkajšnjih stanovalcev.

V nagovoru je oskrbovalcem direktor doma Lado Goričan med drugim dejal: "Pred mesecem smo pričeli in danes z veseljem predajam avlo kot večnamenski prostor v uporabo vam, oskrbovancem, da bi se v njej prijetno počutili in pogosto zadrževali. Naj ta prostor služi za prijetna srečanja in klepete med vami samimi, vašimi sorodniki ali prijatelji, ko vas bodo obiskali.

Danes odpiramo tudi razstavo ročnih izdelkov naših stanovalcev. Razstava je navidez skromna, toda vanjo je bilo vložena veliko truda. Svoje izdelke so poleg starejših pripravila tudi dekleta in fantje iz enote mlajših invalidnih oseb.

Ob tej priložnosti je Jože Petek, stanovalec doma, napisal naslednje verze, domski pevski zborček pa zapel:

**Novo avlo smo občili,
vsa se sveti in blešči.
Lepo se v njej poseda,
veseli smo je vsi.
Tu se bere, čita,
vse, kar kdo želi,
hvali in ogleda
po vrsti vse ljudi.**

V kulturnem programu je poleg domskega pevskega zbora sodelovala z občutenim iz-

vajanjem citrarka Tanja Zajc Zupan.

Domska avla s svojo čudovito fontano in novoletno dekoracijo postaja resnično večnamenski prostor. V njej je 8. decembra gostoval Mešani pevski zbor Svoboda Mengeš, 15. decembra pa Mešani pevski zbor Društva upokoјencev Moravče. Stanovanci doma se obema zboroma najlepše zahvaljujejo!

Voda je simbol življenja.

foto: T.S. Strmšek

Govor direktorja Doma g. Lada Goričana.

foto: M O

Miklavž v Domu počitka Mengeš

Kot že prej nekaj let je tudi letos Miklavž v spremstvu angelov obiskal vse stanovalce v Domu počitka Mengeš in jih skromno obdaril. Pripravili so ga člani mengeške Karitas s pomočjo več "miklavževih dekel" (sosed), ki so se odzvale vabilu in spekle kar precej dobrot. "Miklavž" se vsem za trud in prizadevno sodelovanje lepo zahvalil!

Vsi v Domu so bili Miklavževega obiska zelo veseli, saj jim je pri tem spomin pohitel daleč nazaj v mlada otroška leta, ko so z velikim veseljem pričakovali Miklavžev večer. Mnogi so govorili, kako lepo je bilo včasih in kakšno veselje z "miklavžovno", četudi je bila v glavnem bolj skromna. Le snega je bilo včasih za ta dan že kar dovolj ali pa ga je sam Miklavž čez noč prinesel, da je bilo veselje še večje za otroke. Tako so se nekateri "ostareli otroci" živo spominjali sv. Miklavža, da so s solzami v očeh hiteli pripovedovati, kako je bilo lepo. Ob vsakem Miklavževem obisku se jim misli vračajo v tisti čas, da jim je spet lepo in so zopet veseli. Miklavž jim ni mogel drugače reči, kot da se ob letu zopet vidimo, če bo vse po sreči.

Bo g daj, da bi bilo!

Miklavž R. K. in angeli

Novoletna čestitka za mamico Lojzko, najstarejšo Mengšanko

V novoletnih dneh Te bomo obiskali, Ti stisnili roko in Ti zaželeli veliko zdravja. Ob Tebi nam bo misel ušla deset, dvajset in trideset let nazaj, ko si bila kot mladenka, vedno vesela, vedno dobre roke in nikoli utrujena.

Danes se spominjamo vseh teh lepih in dobrih let. Mamica Lojzka, danes jih imaš šestindevetdeset in pol. Kaj moremo reči ob tem? Vedno si bila naš vzor!

Na mizi si nam vedno ponudila kruh, kozarec vina in še kaj dobrega zraven, čeprav si bila potem ves teden ob skromni hrani. Vedno si znala pogledati v oči in vedno si nas imela rada.

Imamo Te radi!

vsi Tvoji domači

Tudi varovanci doma se veselijo nove pridobitve

foto: M. Ogrinc

IZ MIHAELOVEGA LISTA

Advent - pričakovanje in priprava na božič

Vsako leto me malo pred božičem pokliče po telefonu neka gospa in mi pove, kako odveč ji je božični praznik. "Nič nimam od božiča, samo veliko dela, pogrnjeno mizo in nekaj daril, to pa je tudi vse. Nobenega veselja nimamo pri tem. samo garanje! Na koncu moramo pa še hliniti, da gre za nekaj na moč slovesnega, ko v resnici komaj čakam, da je vse skupaj mimo."

Pred leti mi je - zdaj že pokojni - sobrat reknel: "Veš, vsako leto teže praznujem božič. Nič me ne veseli, ko pa ljudje komaj še kdaj poskušajo res doživeti božič." Le kaj nam je, da nas ta veliki praznik nič več ne osrečuje, ampak nam je postal tako rekoč samo še nekakšno tekmovalje. Res je, da je čas danes drugačen kot nekaj.

Zakaj so včasih lažje praznovali? Zadnja leta smo v veselo pripravo na božič privedli adventni venec, saj česa drugega tako ne poznamo več. Naše slovensko pričakovanje božiča smo zamenjali s tujim. Prižgemo sveče, lepo je in večer prinese celo malo romantike, pozabimo pa dodati duhovni pogovor, molitev in branje Božje besede. Izgubili smo del naše slovenske duše! Advent v slovenski hiši je bil povezan z zornicami. Skozi ves advent se je svoje čase zbiral fara zjutraj pri maši. Po vaseh so hodili farani z baklami v cerkev. Vsa ta duhovna priprava, to vsakdanje, mesec dni trajajoče srečevanje s skrivnostjo je uglaševalo dušo s prazničnim obhajanjem božiča.

Lepo, lepo, romantično - boste zmajevali z glavo. Vendar pa to ni več mogoče! Zjutraj moramo zgodaj nadelo, popoldne, ko smo že utrujeni, pa nas čakajo doma druge skrbi in - in če se le da - dodatno delo, če hočemo zadostiti vsem željam naših "skromnih" otrok, ki so tako "ubogi", da brez radia sploh ne morejo več živeti; zvečer pa morajo biti ob televizorju na tekočem z vsemi nadebudnimi idoli, le za večerno molitev seveda nimajo več časa, pa tudi smisla ne. Zato je tako pomembno, da damo za božič ustrezno bogata darila, saj sicer božiča sploh ne bi bilo! Lepo okrašena jelka (smrečica), dovolj lučic in bogatih okraskov, spodaj pa zavitki: tekmovalje, kdo bo dal več. Jaslice pod "jelko" - redka izjema... Potem se pa še čudimo, če nas božič nič več ne prevzame! Odstranili smo jaslice in postavili jelko!

Malo pa le pretiravate, gospod župnik, se vam ne zdi? Če nič drugega ne, pri polnočnici smo redno, v cerkvi ali vsaj pred njo. Na sam božič se moramo pa vendarle tudi malo spočiti in obiskati kakšnega znanca. Seveda bomo poskusili stopiti malo v cerkev: pogledali bomo jaslice. Veste, najlepše so pri frančiškanih v Ljubljani. kaj vse imajo tam, okoli pa teče voda in goni mlinčke, pa toliko ovac! Res enkratno! Tako lepo, da votlino s Kristusom komaj še odkriješ! Pa smo tam! Kristusa komaj še vidimo. Že pesnik pred tristo leti je napisal: "In če je to dete (Kristus) ti-sočkrat rojeno, če ni za te, je vse zgubljeno!"

Zame? Kaj pa naj mi to dete da? Dva prosta dneva? V renici pa pomeni to Dete srečanje Božjega s človeškim. Z njim vstopa Bog vidno v svet. Nebogljen čaka človeške ljubezni, da jo potem dvigne in na novo poveže z Bogom. Govori nam o resnični skrbi za ubogega človeka, da bi mu razodel pot odrešitve in da bi usmeril naše življenje na pot k večnosti. Zaradi Kristusa sa naše življenje podaljšuje v večnost, naša človeška nebogljenost pa povezuje z Božjo navzočnostjo med nami. Tako doživeti božič bo posvetil tudi naša darila, da ne bodo več znamenje našega bogastva, ampak znamenje naše ljubezni. Bog osrečuje mene, sam poskušam osrečiti svoje bližnje. Za to osrečitev pa zadoščča, če si od srca voščimo vesel božič in če drug drugemu naredimo vsaj ta dan lažji in bolj človeški.

Naj ta betlehemska zvezda zasveti tudi tebi in meni in vsem drugim - vam za praznik od srca vošči

vaš župnik Matej

RAČUNOVODSKO SERVIS

KENIKS d.o.o., Domžale

Šturljanska c. 39

61230 Domžale

Slovenija

Tel. & Fax: 061/713-568

Erna Prijatelj - Čad
direktor

RAČUNOVODSKI
SERVIS

KENIKS

VAM:

**STROKOVNO, NATANČNO,
AŽURNO, NA
PODLAGI IZKUŠENJ,
PO KONKURENČNIH
CENAH
vodi
poslovne knjige z vso
spremno dokumentacijo**

*Pokličite nas in se prepričajte
o naštetih razlogih!*

GOSTIŠČE PICERIJA

Zurček

SUHADOLE

**VAM ŽELI
PRIJETNE
PRAZNIČNE
DNI IN
SREČNO
1995**

GOSPODINJSKI NASVETI

Božični čas

Kdor je prepričan, da mora vedno najprej potešiti lakoto, potem šele lahko premišlja o smislu življenja, ta se moti. Zakaj ne da bi vedeli za globlji smisel življenja ne prenesemo niti lakote niti čezmerne potešitve.

V božičnem času bomo razmišljali o novorojenem božjem detetu in smislu življenja, vendar bomo vsaj gospodinje veliko mislile tudi na božično in novoletno večerjo. Vsaj prvo bomo preživeli doma in morda v goste povabili še bližnje sorodnike. V ta namen vse naredimo po potrebi in ob pravem času priskrbimo vse potrebno za večerjo.

Za predjed bi lahko ponudili pršut z melono ali melonin cocktail s portskim vinom.

Pršut narežemo na tanke rezine, ga dekorativno zložimo in obložimo z rezinami melon (melone izberite mehke, ker so sočne in okusne).

Za cocktail pa potrebujemo:

- 1 drobno zrelo, vendar čvrsto melono,
- 1/2 dl portskega vina.

Melono vodoravno razpolovimo in iztrebimo seme. Tudi večino mesa izrežemo iz nje in sicer v obliki kroglic. Lupine, na kateri pustimo še tanko plast mesa, ne smemo poškodovati. Po potrebi vzamemo še eno me-

lono. Kroglice denemo v skledo in jih polijemo z vinom, pokrijemo in postavimo za dve uri v hladilnik. Potem napolnimo z njimi obe polovični melonini lupini, ju polijemo z njihovim sokom in postrežemo s sesekljanimi, v alkohol vloženimi višnjami. Serviramo jo v stekleno posodo z ledom.

Za glavno jed: milanska telečja krača za 10 oseb:

- 10 gladko odžaganih kosov telečje krače težkih po 20 dkg,
- 5 dkg surovega masla,
- 1 dl olivnega olja,
- 1 koren,
- 1 steblo zelene,
- 1 malo čebulo,
- 1 žlico paradižnikove mezge,
- limonina lupina,
- 1l juhe,
- 1/4 l belega vina,
- česen, peteršilj,
- 50 dkg riža.

Kose krače opečemo na olju in maslu. Vzamemo jih ven in na isti maščobi prepražimo narezano zelenjavo, popražimo, dodamo paradižnikovo mezgo in zalijemo z vinom in juho ter počasi do konca skuhamo. Kuhani jedi dodamo česen, peteršilj, limonino lupino. Po potrebi zgostimo s škrobno moko ali kislo smetano.

Serviramo jo z dušenim rižem.

Za sladico ponudimo Božično deblo:

- 75 g sladkorja v prahu,
- 75 g moke,

- 25g surovega masla,
- 3 jajca,
- 1 rumenjaka.

Maslena krema s kavo:

- 125 g masla,
- gosta kavina krema.

Maslena krema s čokolado:

- 125 g masla,
- gosta čokoladna krema.

V posodi vmešavamo 4 rumenjake in sladkor tako dolgo, da se speni. Nato ji narahlo primešamo hkrati z moko trd sneg iz beljakov in nazadnje še raztopljeno surovo maslo. To maso namažemo pol centimetra na debelo na pomaščen in pomokan papir, s katerim smo prej obložili pekač in spečemo v vroči pečici. Pečenega zvrnemo na ploščo, odzamemo papir in pustimo, da se ohladi. Namažemo ga z masleno kremo s kavo in zvijemo v rolado, katero na konceh poševno odrežemo, da dobi obliko debla. Z brizgo z zvezdnato šobo okrasimo rolado po vsej dolžini s čokoladno kremo. Mah in sneg naredimo iz na drobno sesekljanih pistacij, potresenih s sladkano moko.

Ob božični dekoraciji mize, našem jedilniku in kozarčku suhega vina bomo dočakali najlepši večer, rojstvo božjega Sina.

Miren božič in zdravo novo leto 1995 vsem Mengšanom želim

Justina Urbanec

NAGRAJENCI KRIŽANKE LB MENGEŠ

V mesecu novembru objavljena križanka prinaša posebne, denarne nagrade, ki jih prispeva LB, Banka Domžale, z ekspozituro v Mengšu.

Srečna roka članov uredniškega odbora je prinesla vpis zneska v hranilno knjižico v višini:

2.000 SIT gospe **NADI MAKSIČ**, Murnova 9, 61234 Mengeš

4.000 SIT gospodu **KLEMENU PETERLINU**, Pelechova 10, Preserje pri Radomljah

6.000 SIT pa gospe **DARINKI HRIBAR**, Slomškova 1, Mengeš!

Nagrajencem čestitamo! Pisma, s katerimi boste potrjevali svojo nagrado, boste prejeli po pošti. Nadaljnja navodila bodo napisana v pismu!

NAGRAJENCI

Napredkova trgovina Zarja iz Mengša je založena z marsičim. V zadnji številki Mengšana pa je dala besedo tudi Vam, drage obiskovalke, cenjeni obiskovalci! Hvaležni so Vam za vse odgovore na zastavljena vprašanja! Skušali bodo upoštevati čim več predlogov in s tem povečati ponudbo različnih artiklov.

Kot smo obljubili, boste nekateri med tistimi, ki ste oddali lističe z napisanimi predlogi, deležni še prav posebnega presenečenja. Na sedežu podjetja MI AMIGO je ob navzočnosti gospa iz Napredka tajnica Urša izrebrala tri srečne številke: **1318, 1327 in 1331**. Lastniki listkov s temi številkami naj se zglasijo v trgovini Zarja. Dobili bodo bone v vrednosti 5.000 (1331), 10.000 (1318) in 15.000 SIT (1327), vnovčili pa jih boste lahko seveda v njihovi trgovini.

Po prav nič gorenjski navadi se veselimo z Vami, ki Vas je sreča dohitela. Vsem drugim pa se v imenu Napredkove Zarje zahvaljujemo za sodelovanje!

Uredništvo Mengšana

SMEH NI GREH

VEDRA ZGODBA ZA DNI PRED NOVIM LETOM

Mojster za ženske pričeske

Sandi je bil frizer z dušo in telesom. Bil je sicer tudi frizer za moške. Še veliko bolj pa za ženske, ker je ženske že od mladih let imel zelo rad. Vsako, ki je sedla na njegov delovni stol, je "prešacal" od nog do glave. Ocenil je, kakšne ima noge, kako je grajena na posebno zanimivih mestih. Posebej pa se je ustavil pri glavi. Tu je bilo končno potrjeno, koliko je lepa. Sandi se je z očmi posebej ustavil na ustnicah in pomislil, kakšna bi bila za poljubljanje. Nekatere so ga seveda očarale in do teh se je vedel posebno prijazno, celo preveč. Njegov glas je bil nežen, s prsti je šel po laseh, kot bi igral sentimentalno melodijo in hodil je kot po jajcih. Nekaterim ženskam je bilo tako vedenje všeč, nekaterim ne, vse pa so si bile enake, da je ta človek prav poseben tip.

"K Sandiju ne grem več delat frizure, ker je norec," je rekla Cirila svojemu možu. "Če mi dela frizuro, naj jo tudi dela, ne pa da se roka dotika mojega telesa še nižje pod vratom."

Potem se je zadeva nekoliko unesla. Stranke se niso več toliko pritoževale, ker je imel Sandi in frizerskem uku tudi deklško moč. Res pa so se te vajenke kar precej pogosto menjavale.

Sandi je bil tič, da bi ga težko našel boljšega. Dobro je vedel, da mu bodo te vajenke precej bolj dosegljive, kot pa njegove, lepe pričeske željne stranke, ki se pri njem zdrže le kakšno dobro uro.

Vajenka Meta je prišla k Sandiju izučena. Na prejšnjem mestu je menda z denarjem nekaj mišmarila, pa so jo radi dali drugam. Sicer pa je bila na pogled prijetna in zelo zgovorna. Nekega večera po končanem delu jo je Sandi naravnost vprašal:

"Kako je kaj drugače? Za fanti pa sedaj že lahko pogledaš! Ali hodiš kaj sama od doma, mislim zvečer?"

"Mojster, prav tako kot vse druge punce. Saj samo enkrat živimo, ali ne, mojster!"

Zadeva se je hitro zasukala naprej. Oba, Sandi in Meta sta vedela, da tukaj ni problemov. Postala sta ljubimca, priložnost za to pa je bila vsak dan.

Naneslo je, da je Sandi sprejel še drugo vajenka. Tudi pri njej je kmalu poskusil kot

prej pri Meti. Tu pa ni šlo. Celo nasprotno, te druge vajenke naslednji teden ni bilo na delo in tudi zatem nič več. Sandi je o tem vroče razmišljal. Kaj, če vse to pride do njegove žene? Vendar se to ni zgodilo! Prepričan je bil, da ne. Njegova Olga je bila že po naravi vedno bolj slabe volje in ni tako pravzaprav nikoli zares dobro vedel, kdaj je dobre in kdaj slabe volje.

In prišla je tretja vajenka, pa četrta, pa peta in tako naprej. Prav tu bi potrebovali veliko prostora, vendar moramo vse skrajšati na nekako običajen obseg, zato moramo v glavnem povzeti le dejstva. Večinoma je bil Sandi kar uspešen. Vajenke so se le bale izgubiti učno mesto, ker jim sicer ni bilo prav nič hudega. Odnos s starejšim moškim marsikatero ni kaj dosti motil, ker so bile na to navajene s fanti iz diska in s prenekatero druge priložnosti.

Sandi se je tolažil, da je zadeva v celoti ilegalna in da predvsem njegova žena o tem nič ne ve.

Nekega večera po delu, da, bil je četrtek, ko je Meta ravno odšla in je Sandi sedel kar na delovni stol in se kar tako zagledal na glavno ulico ob njegovem salonu, je na lepem močno presenečen nekaj videl. Iz golfa je stopila njegova žena in odšla v njuno stanovanje na nasprotni strani ulice. Kaj, hudiča, pa je to! Kakšne barve pa je bil golf? Če je prav videl, rdeče. Takega golfa pa ima njun prijatelj iz Trzina. O, ti preklet vrag! Kaj ga pa sedaj njegova žena nekaj "serje"!

Vendar je sklenil, da bo nekaj časa tiho. Tudi sam ni bil niti malo na mestu. Vendar bo za ženo bolj poizvedel.

Drugi dokaz je prišel kar sam po sebi. Sandi je na mizici, kjer je obračunaval usluge, sredi dneva našel zalepljen listič. Ni vedel, katera od strank ga je pustila, toda ena ga je zagotovo. Živčno ga je odprl in prebral:

"Mojster za ženske pričeske, kaj ne vidite, da vam je žena ušla izza zakonskega plotu."

Pazil je naslednji četrtek. Seveda, tedaj gre njuna hči na inštrukcije iz slovenščine k neki profesorici v Jaršah. Olga je tedaj vse popoldne sama in gre lahko, kamor hoče. V salonu sta delali vajenki kar sami, sam pa je pazil v rentakarjevem avtomobilu kakih sto metrov stran od svojega stanovanja. Bil je živčen. Znojil se je in pogled se mu je zmegnil.

Zagotovo pa je videl rdečega golfa, s katerim se je odpeljala njegova žena. Sledil jima je. V gmajnici med Križem in Mengšem so se vsi ustavili. Prednja zelo previdno in Sandi še bolj. Bilo je kot v filmu. Stopil je na jaso k njima:

"Kaj te ni sram, Olga?"

"Jaz se s tem ukvarjam šele mesec dni in me še ne more biti sram, ko še tebe ni, ko se že deset let. Čisto tiho bodi, ali bova šla pa narazen!"

C. S.

KNJIGARNA

ČUK

Knjigarna ČUK Vas v času pred božičnimi in novoletnimi prazniki vabi k nakupu gli-nenih in ročno poslikanih jaslíc, katere pa lahko postavite v lično izdelane hlevčke. Cene so privlačne, zato ne odlašajte z nakupom!

Na voljo imate pestro izbiro daril in igrač za praznike!

Osebj e KNJIGARNE ČUK Vam želi lepo praznovanje božičnih in novoletnih praznikov, v novem letu pa naj Vas spremljata zdravje in mir!

RAČUNALNIŠTVO

BASIC

(Ukazi in primeri se nanašajo na MS QuickBASIC 4.5)

4. DEL

Ukaz PLAY:

Namenjen je pisanju glasbe v Basicu. Pisanje je enostavno, zato je tudi nenatančno. Poglejmo si primer pisanja pesmi.

Zlata roža:

```
PLAY "f8e8d4f4a8a8"
```

```
PLAY "g8f8e4f8e8d4e4c8e8d2f8e8"
```

```
PLAY "d4f4a8a8g8f8e4f8e8d4e4c8e8"
```

```
PLAY "d2f8g8a4a4b8a8a8g8g4a8g8"
```

```
PLAY "f4a4g8f8e2f8e8d4f4a8a8"
```

```
PLAY "g8f8e4f8e8d4f8e8d8c8d2"
```

Za vajo napišite Zdravljico. Rešitev bo v naslednji številki Mengšana.

Rešitev iz prejšnje številke Mengšana:

```
CLS
```

```
x = 10
```

```
DIM drzava(1 TO x) AS STRING * 30
```

```
DIM mesto(1 TO x) AS STRING * 30
```

```
DIM valuta(1 TO x) AS STRING * 30
```

```
DIM mest AS STRING * 30
```

```
DIM valut AS STRING * 30
```

```
FOR i = 1 TO x
```

```
READ drzava(i), mesto(i), valuta(i)
```

```
NEXT i
```

```
DO
```

```
kaj = INT(RND * x + 1)
```

```
PRINT "Sprasujem te o drzavi : "; drzava(kaj)
```

```
INPUT "Glavno mesto je ", mest
```

```
PRINT
```

```
IF mest = mesto(kaj) THEN PRINT "pravilno"
```

```
ELSE PRINT "napacno"
```

```
PRINT
```

```
INPUT "Valuta je ", valut
```

```
PRINT
```

```
IF valut = valuta(kaj) THEN PRINT "pravilno"
```

```
ELSE PRINT "napacno"
```

```
PRINT
```

```
LOOP
```

```
DATA Slovenija,Ljubljana,Tolar
```

```
DATA Italija,Rim,Lira
```

```
DATA Francija,Paris,Frank
```

```
DATA Andora,Andora la Vella,francoski
```

```
Frank in spanska Pezeta
```

```
DATA ZDA,Washington,US Dolar
```

```
DATA Svedska,Stockholm,svedska Krona
```

```
DATA Romunija,Bukaresta,Lev
```

```
DATA Nova Zelandija,Wellington,novoze-  
landski Dolar
```

```
DATA Grcija,Antene,Drahma
```

```
DATA Sudan,Khartum,sudanski Funt
```

(nadaljevanje prihodnjič)

Pripravila:

Tomaž Novak

Jure Labrovič

Studio ARTLINE, d.o.o.

Šubljeva 28

61234 MENGEŠ - SLOVENIJA

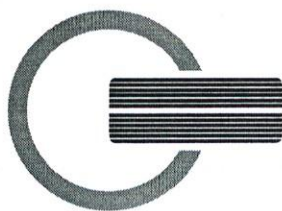
☎ 061 73 75 74

Fax: 061 739 765

**VESEL BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO 1995**

**OBLIKOVANJE
SVETLOBNI NAPISI
OBCESTNE TABLE
AVTONAPISI
TRANSPARENTI
MAGNETNE NALEPKE
ŽIGI
TISKOVINE**

franc gregorc

**SERVIS
AVTOMOBILSKIH GUM**

steletova 2, 61234 menges
tel.: (061) 737-289
fax: (061) 737-141

**VARNO
VOŽNJO
IN
SREČNO
1995**

*Voščimo Vam
vesel božič in
srečno novo leto*

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER
VOZIL VOLKSWAGEN IN AUDI
Gorenjska c. 13, Mengeš

tel.: 061 / 738-412
fax: 061 / 739-723

**ZADOVOLJNE
BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO TER
ZADOVOLJNO 1995**

**veliko
uspehov
v novem
letu vam
želi**

MURNOVA 1 61234 MENGEŠ
TEL & FAX: +386 (0)61 737 629

**TEH
MAX**

TRGOVINA S TEHNIČNIM BLAGOM

S A W d.o.o. Koper

TRGOVINA, MARKETING IN STORITVE

Glagoljaška 8, 66000 KOPER

PRODAJNI ZASTOPNIK
LOJZE PETERLIN
Preserje, Pelechova 10
Radomlje
tel.: 061/727-966

Naše področje je voda...

UKVARJAMO SE IZKLJUČNO S TRETMANOM PRIMARNE VODE ZA GOSPODINJSKE NAMENE ALI INDUSTRIJO. Z NAŠO POMOČJO VAM BOMO ZAGOTOVILI BAKTERIOLOŠKO IN KEMIČNO NEOPOREČNO VODO. ODPRAVILI BOMO PROBLEME, KI JIH POVZROČATA MEHANSKO NEČISTA VODA IN VODNI KAMEN, TER ZAŠČITILI SISTEME (KOTLOVNICE, HLADILNE SISTEME...) PROTI RJAVENJU IN NABIRANJU OBLG.

PRODAJNI PROGRAM OBSEGA:

- POLAVTOMATSKE IN AVTOMATSKE SAMOČISTILNE FILTRE,
- AVTOMATSKE FILTRE, POLNJENE S KVARC PESKOM ALI AKTIVNIM OGLJEM,
- IONSKE IZMENJEVALCE,
- MAGNETNE PREKRISTALIZATORJE,
- DEMINERALIZATORJE,
- REVERZNO OSMOZO,
- UV STERILIZATORJE,
- ČRPALKE ZA PROPORCIONALNO ALI KONSTANTNO DOZIRANJE KEMIKALIJ,
- KEMIKALIJE ZA ZAŠČITO KOTLOVSKIH IN DRUGIH SISTEMOV.

ZASTOPAMO PROIZVAJALCE

REXITAL
ITALIJA

NOBEL®
ITALIJA
CARICO
ZDA

061/737-492

*Vsem svojim
strankam, poslovnim
partnerjem,
prijateljem in
znancem ter
ostalim občanom
želimo vesel božič,
zdravo, srečno
in uspešno
novo leto 1995.*

NAGRADNA KRIŽANKA AVTOŠOLE RETOS

AVTOŠOLA • MENGEŠ

RETOS

RETOS

SESTAVIL MATJAZ HLADNIK		PREVAZANJE PO CESTAH	KDOR PIŠE Z LEVO ROKO	EPSKO PES- NIŠTVO	KEMLSKI ELEMENT (Tn)	RIMSKA BOGINJA JEZE	LJUBA TADIČ	POLOTOK NA SEVERU KANADE	GRČ V STARIH ATENAH									
IGLA ZA PLETENJE		P	L	E	T	I	L	K	A									
POROČEVA- LEC		R	E	P	O	R	T	E	R									
ZAPREKA		O	V	I	R	A	NIKALNICA KOŠČEK SVIN- SKEGA MESA V MASTI	N	E									
DISNEEV MISEK TRDNA KO- VINA (Tt)		M	I	K	I	PEVEC PESTNER MEDMORJE		O	T	O								
T		E	Z	A	J	I	C	P	P									
ITALJANSKI PESNIK, NO- BELOV NAGRAJENEC (EU- GENIO, "SIPINE KOSTI")	SAMODEJNA NAPRAVA	KRAJEVNA SKUPNOST	POMEMBNA SPORTNA SLAKOVO- DNA RIBA	GRŠKI MI- TOL. KRALJ V ATENAH	VODNA ŽIVAL S SKARJAMI	JAPONSKA LUKA NA OTOKU HONŠU	A	K	I	T	A	ALES KLINAR	TOV. POH- ZAGORJE VRSTA PIHA- LA	S	V	E	A	
POSREDNIK V BORZNI TRGOVINI	M	A	K	L	E	R	NASAD OB HIŠI	V	R	T	SPUST PO DEROČI REKI SESTAVA	R	A	F	T	I	N	G
ZMES OVSA IN GRASICE	O	V	S	I	G	A	EKIPA, TIM	T	E	M	DUHOV- SCINA LJEDA (BRKATI)	K	L	E	R	TOPLO ZIM- SKO OBLAČILO	GLAVNO MESTO JOR- DANIJE	
NIKOLA TESLA	N	T	KDOR PEČE KRUH SLABOT- NOST	P	E	K	RELACIJA, RAZMERJE LET. NA SEV. ISTRE	O	D	M	O	S	MENJAČICA OTOK V KVARNERJU	A	M	E	B	A
MADŽARSKO MESTO (VINO TOKA- JEC)	T	O		K	A	J	CLOVESKI ZAJEDALCI AZIJSKI POLOSEL	U	S	I	ZVEC	N	E	R	V	ROTER PRIPADNIK ALEMANOV	K	V
UGANDSKI DIKTATOR (IDI)	M	A	M	I	ZAVITEK IND. SAHIST (VISVANATAN)	O	M	O	T	ZELENICA ZIDAR ANICA	T	R	A	T	A	NOVO MESTO KRILO RIMSKE KONJENICE	N	M
INDIJSKI POLITIK SASTRI	L	A	L	RAZČLENI- TEV DROG NA VOZU SENA	A	N	A	L	I	Z	A	TRAGIČNA PESNITEV IND. MESTO V WALESU	B	A	L	A	D	A
PARKIRNA VEČNOSTR. HIŠA	E	T	A	Ž	N	A	G	A	R	A	Ž	A	VZKLIK PRI BIKOBORBI	POLET, ZANOS ANGLEŠKO M. IME	E	L	A	N
TEMELJNI PRAVNI AKT VSAKE DRŽAVE	HUDIČ RUSKI PISATELJ (VSEVOLOD)	V	R	A	G	KEM. ZNAK ZA RADIJ DEL CEPCA	R	A	NAROČILO VNAPREJ ENAKA VOKALA	A	B	O	N	M	A	PODLAGA, BAZA	BANKOVEC ZA 100 ENOT	
GESLO	U	S	O	D	N	E	C	E	N	E	GRŠKA FILOZFSKA SOLA V ITALIJI	E	L	E	A	SREDIŠČE VRTENJA ODSKOK	O	S
PRIPADNIK SASOV	S	A	S	VPIJTJE, KRICANJE IZRAELSKA LUKA	D	R	E	T	S	E	LASTNOST REDNEGA VRSTA LEPILA	R	E	D	N	O	S	T
VINORODNA RASTLINA	T	R	T	A	VNETJE V USTIH PRI DOJENČKIH	EDGAR ALAN ... JUNAKINJA ROMANA APRIL	P	O	E	KAREL DESTOVNIK SIN (ARABSKO)	K	D	RETOS	FANT, DEDEK	SPODNJI DEL POSODE PRITOK BAL- HASKEGA JEZ.	D	N	O
ANDREJ SIFRER	A	S	GRŠKA ČRKA SEBASTIJAN KRELIJ	K	S	I	CENJENA TKANINA ANTON NANUT	S	V	I	L	A	MESTO V VZHODNI SRBIJI	P	I	R	O	T
GOSTA IN LEPLJIVA UMETNA MASA	V	I	S	K	O	Z	A	AVAR	O	B	E	R	PLOD OLJKE	O	L	I	V	A
LETOVIŠKI KRAJ PRI KOPRU	A	N	K	A	R	A	N	NADALJE- VANJE GESLA	Ž	N	J	E	ZASILNO BIVALIŠČE	B	I	V	A	K

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE LJUBLJANSKE BANKE:

vodoravno: skat, kapa, tora, otor, omaka, rele, ljubljanska, banka, Natal, EM, Aamodt, alken, ura, ateizem, Vesna, Berneker, Ola, Top Gun, prolaps, Ili, noema, Alan, Essen, ZŠ, rman, dno, RZ, kri, udar, raca, DP, loterija, overdrive, Ogulin, Nigel, Rakek, Pori, YN, Iva, ars, ovadba, kronik, AT, Ti, arterioskleroza, Als, kadi, zmaj, ukaz, Černiševski, ednina, Ažbe, enačaj, Mieto
Gesli s slike: **LJUBLJANSKA BANKA, EKSPOZITURA MENGEŠ**

NAGRADNA KRIŽANKA AVTOŠOLE RETOS:

Gesla, ki jih boste dobili na osenčenih mestih, pošljite na uredništvo MENSŠANA do četrtna, 12. januarja '95. Sreča bo med poslanimi pravilnimi rešitvami izbrala 3 nagrajence, ki se boste z avtošolo RETOS odpeljali 1, 2 oz. 3 ure vožnje.